Caroli · Linnæi

FLORA DALEKARLICA

quæ
Vegetabilia herbarum et arborum
per
Provinciam Sveciæ Dalekarlicam
orientalem, alpinam & Occidentalem
observata recenset.
Secundum
Classes, ordines, genera, species & variaoes
e
Systemati sexuali
desumta,
cum
observationibus oeconomicis & Pharmaceuticis
nec non
Locis natalibus rariorum plantarum,
conscripta
in Itinere Dalekarlico
impensis
B: & G. D. Nicol: Reuterholmii
Guberz: ejusd provinc: C. S.
instituto
1734.

CAROLI LINNÆI

OPERA HACTENUS INEDITA.

FLORA DALEKARLICA.

Ad verba **LINNÆI**, propria manu scripta,
accuratissime expressam

curavit

et

commentationibus adjectis

edidit

Ewaldus Åhrling,
Phil. Doctor. Upsal.

ÖREBROÆ,
Typis Abr. Bohlin, 1873.
Sumptibus editoris.

CAROLI LINNÆI

OPERA HACTENUS INEDITA.

FLORA DALEKARLICA.

De recudendo libro pactio est cum editore facienda.

Præfatio editoris.

Præclarum atque singulare erat inter merita divini CAROLI LINNAEI immortalia illud, quod semper se et esse et haberi volebat filium patriæ ejus, quæ non ab exteris solum sed a suis etiam nonnumquam posthabita est. At laudibus certe illius viri, cujus gloria famaque orbis terrarum regionibus definitur, populi etiam Suecici nomen maximo honore ornatur.

Adversarii autem indigenæ ac externi, jam eo vivente, modis præsertim occultis, laudes illius, ut *principis Botanicorum,* "acerrimis convitiis, insimulationibus, cavillationibus, buccinationibus" (vide Lin. Spec. Plant. "Lectori") imminuere et elevare studebant. Etenim ejus quoque in sententiis sui ævi, quæ pluma aut folio facilius moventur, pendebat celebritas. In eum vix mortuum invehentes et meritis ejus obtrectantes, e latebris brevi erumpebant, quos votum et judicium ejus refutaverat vel ad silentium compresserat; injuriis contumeliisque, "ringentium Satyrorum" modo, immissis nitebantur, ut vulgi conturbaretur existimatio. Stygii autem fluctus jam diu texerunt vituperatores, nominaque eorum silentio obliterata vel caligine oblivionis omnino sepulta sunt, dum laus illius, sideris instar micantis, in coelo fulget boreali, et gloria ejus immortalis, in annalibus literarum a Musis consecrata, perdurat, perennat, nec umquam interibit.

Recte igitur quæri potest, quomodo ii, qui hæredum in locum successerunt, colant, quæ ad munera sua officiaque rite

exsequenda pertineant. Dolor quum cicatrice refricanda etiamnunc afferatur, extremis digitis rem attingere liceat.

Inter omnes constat, collectiones, quas reliquit Illustr. LINNAEUS, rerum naturalium, cum libris scriptisque, post mortem filii in Angliam venditas esse. Certum persuasumque mihi est, eas maximo cum studio atque diligentia subtilissima ibi asservari, quod patriæ, thesauris illis casu fatali orbatæ, solatio est magno.

Quædam opera illius antea inedita sumptibus et benignitate emptoris in publicum prodierunt; restant ibidem plura. Annis deinde sequentibus sunt etiam nonnulla aliis in locis oblivioni erepta. Perpauca denique, quæ a LINNAEO ipso amicis donata esse verisimillimum est, ad Bibliothecam Regiæ Academiæ Upsaliensis pervenerunt. Etiam cognitum est e programmate Rectoris hujus Reg. Academiæ anno 1853 et ex Actis septimi Naturæ Scrutatorum Scandinavicorum Concilii, Christianiæ 1856 habiti, eandem Academiam inter libros relictos REINHOLDI SCHERINGSSON, Gymnasii Arosiensis Cel. Lectoris et Professoris, maximam mirificamque messem fecisse. Etenim sex quoque opuscula, a LINNAEO juvene annis 1729—1735 propria manu conscripta, in lucem fortuito sunt e tenebris protracta: "Sponsalia Plantarum", "De Sceptro Carolino", "Methodus Avium Sveticarum", "Pluto Svecicus", "Flora Dalekarlica" et "Genera Morborum". Quibus de scriptis vir clarissimus, ad Reg. Academ. Upsal. Adjunctus, Doctor THEODORUS FRIES, amicus meus benignus, in Actis, quæ supra diximus, annotationes et commentarios fecit.

Posteritati tamen quum vel minima illius calami nota merito sit pretiosissima, statui, deo favente, ex illis scriptis ineditis primo edere Floram, quæ ab eo Dalekarlica est inscripta. Hæc est dedicata Libero Baroni NICOLAO REUTERHOLMIO, eo tempore Gubernatori provinciæ Suecicæ Dale-

carliæ, per quam LINNAEUS, ut omnibus harum literarum peritis est cognitum, simul cum duobus filiis REUTERHOLMII ejusque impensis anno 1734 fecit iter; singulis aliis septem juvenibus, qui eum comitabantur, negotia commendavit singula. "Iter Dalekarlicum", omnia in Botanicis, Zoologicis, Mineralogicis etc., eo ipso itinere observata et experta, continens, etiamnunc in Bibliotheca Societatis Linnæanæ Londinensis asservatur.

In hac autem Flora Dalekarlica LINNAEI edenda, putavi haud parvi esse momenti, ea exquiri et unum in locum conferri, quæ aliis ex operibus LINNAEI ipsius et aliorum auctorum hac de re, quantum scirem, essent cognita. Visum est etiam officium non solum justum, sed pium et debitum, ipsa verba LINNAEI integra reddere; itemque ne aliorum quidem annotationes in linguam latinam transferendas judicavi.

Si res, vita et fortuna mihi permiscrint, alio tempore, L. B., aliud opus LINNAEI a me habebis. Interea te rogatum volo, digneris brevitatem præfationis excusare, quandoquidem, si omnia, quæ heic dicenda essent, proferrem, integrum volumen mihi conscribendum foret.

Scripsi Arbogiæ a. d. XI Cal. Jul. MDCCCLXXIII.

Ewaldus Ährling,
Phil. Doctor.

Caroli Linnæi

FLORA DALEKARLICA

quæ
Vegetabilia herbarum et arborum
per
Provinciam Sveciæ Dalekarlicam
orientalem, alpinam et Occidentalem
observata recenset.
Secundum
Classes, ordines, genera, Species et varietates
e
Systemati Sexuali
desumta,
cum
observationibus oeconomicis et Pharmaceuticis
nec non
Locis natalibus rariorum plantarum,
conscripta
in Itinere Dalekarlico
impensis
B:o et S. D. Nicol: Reuterholmii
Gubern: provinc: C. S.
instituto
1734.

Länst Lit. Tr. i Örebro.

Caroli Linnæi

FLORA DALEKARLICA

quæ
Vegetabilia herbarum et arborum
per
Provinciam Sveciæ Dalekarlicam
orientalem, alpinam et occidentalem
observata recenset.
Secundum
Classes, ordines, genera, species et varietates
e
Systemate sexuali
desumta,
cum
observationibus oeconomicis et Pharmaceuticis
nec non
Locis natalibus rariorum plantarum,
conscripta
in Itinere Dalekarlico
impensis
Ill: et G: D: Nicol: Reuterholmii
Gubern: grad provinc: C. S.
instituto
1734.

Länst. Lit. Tr. i Örebro

Sacræ Regiæ Majestatis

Magnæ Fidei Viro

Perillustri et Generosissimo Domino

D:o NICOLAO REUTERHOLM

Ditionum Magni Cuprimontii,

Sæterensis

et Næsgardensis

nec non Dalekarliæ Orientalis

et Occidentalis

Gubernatori

Mæcenati Maximo

d. d. d.

1735
jan. 29
Fahlun.

Servus humillimus

Carl Linnæus.

L. B.

pg. 5 [1])

Om någon wettenskap i wärlden fordrar widlöftiga resor, giör wißerligen den, som naturalia tracterar, emädan Skaparen så underligen detta jordens klot inrättat, att hwar och en tract i wärlden har fått något synnerligt, som ej i de andra förelöper. Går man till den delen häraf, som företager wäxter och kallas Botanique, ach hur divers är icke den på åtskilda rum! Vaillant mente, att under samma elevatio poli skulle wäxa lika örter, såsom man under linien finner så många hetsiga, aromatiska och skarpa örter; däremot i norden är, ju högre ju mindre, af dem. Mig tyckes att om man skulle nogare märka på högden af jorden i anseende till hafwet, skulle man komma långt närmare till saken, fast äfwen detta ej [sällan] [2]) i alla rum skulle slå in.

p. 6

Dock komma merendels de örter, som wäxa wid hafwet i Skåne äfwen fram i Upland, som jag på Gräsoen och wid Torneå äfwen wid Ishafskusterne observerat. [3]) På fiällen i Dalarne wäxa merendels samma örter, som 100 mihl ofwanföre i Lappska fiällen; i Lappska fiällen wäxa nästan samma örter, som på Alpes och de Pyreneiska bergen, så att fiällörterne äro helt diverse från dem som wäxa både ofwan och nedan för fiällen. I Dalarne wäxa nästan samma örter som i Norlanden och så widare.

Det förnämsta som mig drifwit att uptekna de Dalska örter, är den Disputation, som Magister Petr. Ugla hållit de Præfectura Næsgardensi Dalekarlicæ. Ups. 1734 [4]), i hwilken Auctor

wist ett ohördt exempel, allom okunnigom till warning att ej illotis manibus angripa någon science. Han har tagit sig för att recensera alla de örter, som finnas inom samma rå, citerandes p. 7 allestädes Tournefortium, att ingen wäg måtte finnas öppen till ursächt; skulle de örter fås i Dalarne, som han uptecknat, wore sannerligen ingen ort i Europa denna att förlikna e. gr. ARUM, ADIANTHUM, ASCYRUM, ANDROSEMUM, ASTRANTIA, ASARUM, BELLA DONNA, BLATTARIA, BLITUM, BARBA CAPRÆ, CHONDRILLA, CERINTHE, COTYLEDON, CORONOPUS, CYCLAMEN, CHAMÆPITYS, CORNUS, COCHLEARIA, DRACUNCULUS, DIGITALIS, DENS CANIS, FRAXINELLA, FERULA, ERYNGIUM, GALEGA, GLOBULARIA, GENISTA, HELLEBORUS, LINGVA CERVINA, MANDRAGORA, NUMMULARIA, ONOBRYCHIS, PARIETARIA, PETASIT., POLYGONUM COCCIFERUM, PARONYCHIA, SCOLOPENDRIUM, TEUCRIUM, VERBENA, VIBURNUM, BARBA JOVIS etc. etc., hwilka örter äro merendels sådana, som wäxa i orangerier, men aldrig i Swerige wilda, aldrig i någon Dalsk Trägård.

Några kunna dock ursächtas medelst diverse synonyma, om icke Tournefort wore wid hwart och ett genus allegerad; jag will icke tala om, hur många äro 2 à 3 gånger nämda under diverse namn; hur trägårdsörterne äro blandade med de willa! Hwad skola wähl icke utlänningarne tänka, då de få höra sådana wäxa i Dalarne? Alla Apoteqver i Europa lära söka härifrån materialer. Man hade förmodat dett sama Magisters förra Disputation de Nuptiis arborum [5]) skolat lärt honom och andra, aldrig tala om det de ej förstå.

p. 8 Jag skall achtsamt uptekna alla de örter, jag observerat i Dalarne, hälst Öster Dalarne, Dalska fjällen, Wästerdalarne och kring Fahlun. Endast äro tillagde (*), som warit sedde i högwälb: herr Baron Gustav Reuterholm [6]) Herbario, samblade af denne curi-

euxe herre och den lärde Magister Joh. Browallio [7]), utom hwilka icke en enda skall få rum.

De förgiätna lära intet wara så många; allenast hwad musci och fungi angår, tillstår jag mig ej hafwa sufficient sambling.

Några namn har man tillagdt på Dalska språket [8]), dem man här om fåt underrättelse på Dalska resan, den man åhr 1734 gjorde med Högwälborne Herr Baron och Landshöfding NILS REUTERHOLMS [9]) bekostnad om sommartijden genom deß province, neml. Österdalarne, Dalske fiällen, in öfwer Norriges rå, Wästerdalarne och en dehl af Bergslagen om sommartiden, då alt stod i sin högsta vigeur, uti julio och augusto.

HOLENIUS diss. de Dalekarlia p. 9

p. 30. mons Hykieberget prædicatur tamquam Hortus exoticus, sed visa nulla insueta planta præterquam ASTRAGALUS. [10])

Præfatio.

p. 11

Situationen uti wår Dalska tract består merendels, som namnet gifwer tillkienna, af berg och dalar, högder och kiärr med många små siöar och puszar upfyld.

Högderne äro dels upstigande med en torr mo dels af ganska stora hårda hälleberg, hwilka merendels äro torra och skarpna, hwaremällan doch här och där gårdar och Byar ligga strödda, med åker och ängar försedda.

Skogarne bestå mäst af de altid gröna arboribus acifoliis Tall och Gran, den förra mehr i dett torra, den senare i dett dufwoga. 11)

Ängarne woro på wår tijd härligen utsirade af blommor med åtskillig färg tillhopa lysande, näml.

hwita af ULMARIA, PARNASSIA och LEUCANTHEMUM.

gula af RANUNC. ACRI och HIERACIO PANNON. 12)

röda af TRIFOLIO och CIRSIO.

bruna af CRISTA GALLI.

De torra hedar och magra skogar woro besådde allenast med 4 slags gålla örter, utom den almänna Tallen, såsom Liung 13), Renmoßa 14), Lingon 15) och Biörnmoßa 16), som för Landtmannen föga tiena, där icke tallskogarne gofwo honom bröd. 17)

Berg och extraordinaira högder arbetade man sig upföre, att se hwad naturen på dem planterat, men funno föga något märkwärdigt e. gr.

p. 12

Hofshusberget [18]) emällan Mora och Elfdahlen hade föga något annat uppå sig än små Asp [19]) med hög Liung.

Hykieberget, wid Elfdahlen det högsta, sades wara en naturens sälsamma trägård upfyld med så många främmande wäxter; men då man fick komma dit, war alt ordinairt, utom Lön [20]), Lind [21]), CONVALLARIA foliis gradualibus ovatis [22]), VERBASCUM hirsutum [23]), VIOLA flores ad radicem, semina in cacumine ferens [24]), POLYPODIUM, TRICHOMANES [25]), PYROLA uniflora, GERANIUM robert: hwilka wäxter fuller ällieſt i Swerige äro allmänna, men här uppe mycket främmande. Utom deßa war den aldra raraste LIQUIRITIA s. GLYCYRRHIZA [26]), den jag aldrig i Swerige tillförene wild observerat, mehr än på 2 ställen i Skånska slätten kring Lund.

Städia eller **Trollstädet** [27]) vulgo, det högsta berget i Dalarne näst fiällen, hwars högd war öfwer 750 alnar från des närmaste rot, war ofwanpå utsirat med samma örter som fiällen, hwilken det liknade i alt; ligger i Serna sochn nära fiällen.

Fiällen är det aldra högsta och sälsammaste berg i norden gifs, så till des situation, som de underliga örter samma innehåller.

p. 13 Fiällen skiljes där med ifrån andra berg, att det är en så stor jordenes uphögning, att det går up i andra regionem aëris (: hwilket Scheuchzer emot hafwet wähl uträknat :) att derpå intet träd kan wäxa i högden öfwer mans längd, och att snöen där senare smälter än på andra ställen. [28]) Denna fiällen är den nedersta i Swerige, tager sin begynnelse här i Dalarne wid Transtrand, sträckandes sig på sidan genom Dalarne, Herrdalarne, Hälsingland, Jämtland, Ångermanland, Åsila-, Umeå-, Pitheå-, Luleå-, Torneå-, Kemi- och Ryska-Lapländerna ända till Mare album. [29])

Dalske fiällen har ingenstäds den högd som Lappska, icke en gång den högste **Swuckuſtöten** [30]), som lät war att se af wäxterna. [31])

När fiällen begynner stiga upp i högden, är han på sidorna besatt med höga träd, såsom ett annat berg, tils den wißa högden kommer, då skogen blifwer likſom med en sax afklipt, hwar ofwanföre äro fuller örter skiöna och härliga, men alla krypande.

andra graden af fiällen är mycket skarpen och torr.

tredie graden har allenast stenklappur med en hwit moßa.

4:de graden är betäkt med snö, som mit på somaren smälter trögt.

5:te graden står med ewig snö. 32)

Wår Dalske fiels öfwersta spits eller **Swuckustöten** gick allenast till 3:dje graden, där den Lapske gick ordinairt till sama grad, och den Lapskes högsta spits till 5:te graden. p. 14

Uti wår fiäll woro 4 slags örter allmännast 33) näml: EMPETRUM Kråkbärsris, BETULA nana Fiällrapa, MUSCUS dædalosus 34) Fiällmoßa, MUSCUS coralloides 35) Renmoßa.

Alt hwad i fiällen wäxer går senare till blomma än nedre i landet, men skyndar fortare fruktens mognande än där nedre. 36)

Fiällen har sina sälsama örter, som aldrig finnas igen på något ställe i Europa mehr än på sådana alpiska tracter. 37) I Lappland fant man många sådana, hade förmodat fått flere här i Dalske fiällen, som den låg mehr i söder, men bedrogo oß, utan i dett stället fingo långt mindre antahl af plantis alpinis än i Lapska fiällen. 38)

p. 17

AUCTORES

ganſka ſå Botanicos har jag betienat mig af wid min lilla Flora och de ſom äro almännaſt bekante och brukelige eller högſt oumgängelige.

C. B.	Casp. Bauhini Pinax.
J. B.	Joh. Bauhini Historia plant. tom 3.
T. / Tourn.	Tournefortii Institutiones Rei herb.
Mors.	Morisons Historia plant. tom. 2.
Raj. h.	Raji Histor. plant. tom. 3.
Raj. S.	— Synopsis stirp. britt. edit. 3.
Rupp.	Ruppii Flora Jenensis. edit. 2.
Dill.	Dillenii Catalogus (pl.) circa Gissam.
Dill. ap.	——— Appendix ad catalog.
Dill. hort.	——— Hortus Elthamensis.
Vaill. p.	Vaillantii Herb. Parisiense.
Vail. act.	——— Acta Parisina.

I. MONANDRIA. p. 19

MONOGYNIA. *

HIPPURIS foliis verticillatis. [1])
Pinastella surrectior. Rupp. II. 275.
Eqvisetum palustre, brevioribus foliis, polyspermum. C. B. 15.
wäxte i wästra Dalarne emällan Transtrand och Serna.

DIGYNIA.

CORISPERMUM foliis obtusis. [2])
Stellaria aqvatica. C. B. 141.
Stellaria minor repens. Dill. 120.
wid Idre fäbodar brede wid fiällen.

II. DIANDRIA.

MONOGYNIA.

VERONICA mas supina et vulgatissima. C. B. 246. [3])
wäxer kring Fahlun et alibi.
brukas att dricka som thé, men adstringerar mehr. *
VERONICA pratensis latifolia. Riv. mon. [4]) *
Chamædrys spuria minor latifolia. C. B. 249.
cum priori occurrit in graminosis.

Denna har delicatare smak, recommenderas af Soc. Berolin: att brukas i den förras ställe, som han den öfwergår både i smak, effect och nytta. **

VERONICA flosculis oblongis pediculis insidentibus, Chamædryos folio. Moris. II. 322. 5)

Alsine chamædryos folio, flosculis oblongis pediculis insidentibus. C. B. 250.

In arvis ubique.

p. 20 **VERONICA alpina, Bellidis folio, hirsuta.** C. B. 247. prod. 116. 6)

denna wäxer allenast i fiällen, är ej wähl hoos Botanicos beskrefwen.

VERONICA pratensis serpyllifolia. C. B. 247. 7)

Veronica foemina vulgo.

ubique juxta vias publicas.

VERONICA aqvatica, angustiore folio. Tourn. 145. 8)

Anagallis aqvatica angustifolia scutellata. C. B. 252.

wäxer i kiärr och wåta ängar.

LIPARIS nectario petalo longiori. 9) *

Pinguicula Gesneri. Tourn. 167.

Sanicula montana flore calcari donato. C. B. 243.

Tättgräs vulgo.

i dufwoga ängar wid Elfdahlen etc.

Bladen upplåckas, läggas i filtro då miölken silas, hwaräfter hon blifwer mycket fast och kallas Sätt- eller Tätt-miölk, hwilken såsom en surdeg giör annor miölk lik sig, om aldrig så litet blandas dit. **

Decoctet af örten purgerar, hwilket bönderna i Ängeland bruka som medicin. ***

Om fåren äta denna dö de, som Ängelsmännen länge observerat. †

Herdarne på alpes smöria spenarne på sina kor, då

de spruckne äro, med denna örtens seta blad, hwaraf de strax komma till rätta. ++

UTRICULARIA major. 10)

Millefolium lenticulatum. C. B. 141. *

wid Äppelboda under watnet. nedl.

UTRICULARIA foliis capillaceis. 11) p. 21

Lentibularia minor. Vaill. act. 1719. p. 29. *

Millefolium palustre galericulatum minus. Raj. syn. fig.

wid Mårta berget i Rätwiks sochn. **

Denna ört är aldrig tillförene af någor Botanicus i Swerige observerad, ej häller af exteris beskrefwen, allenast af dem med figur afmålt ***, ty har jag (ansett) nödigt gifwa följande beskrifning. +

R:s natantes, capillaceæ, vix conspicuæ, utriculis membranaceis minimis onustæ.

CAULIS l. SCAPUS digitalis, tenuissimus, bracteis 2 ++ alternis minimis instructus, flores 3 versus apicem brevissimis pedunculis gerens.

FOLIA capillacea, pinnata, pinnis conformibus rarissimis.

CALYX perianthium 2 folium, ovatum, minimum, deciduum, foliolo inferiori reflexo.

COROLLA 1 petala, 2 labiata, *labio superiori* horizontali cordato, ad basin perforato, receptaculoque affixo; *inferiori* autem majori, cordato, lateribus reflexo, ad basin acute prominulo, non calcarato.

STAMINA 2; *filamenta* conniventia, annulum referentia, versus basin angustiora; *apicibus* parvis subrotundis instructa.

PISTILLUM 1, *germine* ovato, *stylo* simplici brevi, *stigmate* ovato, lingulato.

in fossis paludosis juxta viam publicam observavi.

p. 22

III. TRIANDRIA.

MONOGYNIA.

VALERIANA sylvestris major. C. B. 164. [12])

ubique præsertim in alpibus Dalek.

roten drifwer starkt swetten antingen pulveriserad eller kokad. *

ERIOPHORUM spicis pendulis. [13])

Linagrostis panicula ampliore. Tourn. 664.

ängdun Svet.

ubique in paludibus copiose.

af dennes pappo giöra de fattige i Skåne och Smoland bolstrar, blifwa dock nog hårde, då de en tijd brukats. *

ERIOPHORUM spica lanis involuta. [14])

Juncus alpinus, capitulo lanuginoso. s. Schoenolagurus. C. B. 12.

wäxer i fiällen allenast till någon myckenhet, men utom fiällen helt ströd.

ERIOPHORUM spica lanis terminata. [15])

Juncus alpinus bombycinus. C. B. 12. Scheuchz. 305.

CYPERUS gramineus. J. B. II * 504. [16])

Gramen cyperoides miliaceum. C. B. 6.

wäxer brede wid wägen omkring Hedemora ömnogt i kiärren.

SCIRPUS palustris altissimus. Tourn. 528. [17])

Juncus maximus. C. B. 12.

ad littora lacuum et fluviorum.

samblas till bosskapsfoder. *

p. 23 **SCIRPUS** eqviseti capitulo majori. Scheuchz. 360. [18])

Juncus capitulis eqviseti major. C. B. 12.

in aqvosis rarius.

SCIRPUS parvus palustris cum parvis capitulis eqviseti. Pluk. phyt. tab. 40. f. 6.[19] *

Denna wäxer ömnogt i kiärren och är basin till de mästa där wäxande tufwor. Den som grafwer eller dijkar i kiärr och ej bortbränner roten på denna, bedrager sig i facit. **

SCIRPUS minimus spica breviore sqvamosa spadicea. Scheuchz. 364.[20])

wäxer wid siöstränderna, små som minsta knappnåhlar. *

DIGYNIA.

Gramina finnas i Dalarne af många slags art, af hwilka man will uprekna ett par, att icke detta lilla arbetet må dragas alt för långt uht.

GRAMEN sylvaticum panicula miliacea sparsa. C. B. 8.[21])

wäxer i skogarne.

Brukes af Dalkullorna i Näs etc. att blandas i pouquetter för parfume, då de gå i kyrkian, ty dett har en hög angenäm canel lucht. *

GRAMEN loliaceum radice repente. C. B. 1.[22]) *

qwickrot.

hortulanis et agricolis invidiosissima.

Röttren brukas i apoteqven att rensa bloden med. **

GRAMEN anthoxanthon spicatum. J. B. II. 446.[23]) * p. 24

Gr. pratense spica flavescente. C. B. 3.

af detta har höet till största delen sin angenäma lucht. **

är det allmännaste gräs i ängen.

GRAMEN pratense paniculatum majus, latiore folio, *πόα* **Theophrasti.** C. B. 2.[24])

In sylvis freqventissimum.

GRAMEN typhoides asperum alterum. C. B. 3.[25])

ad margines agrorum.

GRAMEN aqvaticum fluitans multiplici spica, *ἄγρωστισ ποτάμιοσ*. C. B. 3. 26)

in Rivulis juxta vias.

AVENA nuda. Rudb. Elys. I. p. 161. f. 3. 27)

Festuca utriculis lanugine flavescentibus. C. B. 10.

"Landhafra".

Detta skadeliga ogräs wäxer öfwerflödigt up i Dalarne, att man för des skull måste lägga åcren i hwila ena åhret, att han ej skall så sig. *

Physici bruka des frö för thermometer, emädan dett är wridet som en spira. *

Dalkarlarne skiära honom förrn han blifwer mogen, lägga honom på logen, då han går ur axen, utan troskning och brukas till bröd. *vide Iter Dalek. 4 Aug.* *

p. 25 **ARUNDO** vulgaris. J. B. II. 485. C. B. 17. 28)

"Waß".

ubique ad littora.

Bondfolk emällan Hedemora och Fahlund såg jag sambla honom på isen dagarne för juhl, att lägga på golfwet i stället för halm, och sedan gifwa boskapen. *

Hur man med axen färgar siögrönt är bekant. **

TRIGYNIA.

CAMERARIA. Dillenii et Ruppii. 29)

Alsinoides annua verna. Vaill. par. *

Portulaca arvensis. C. B. 288.

Doctor Camerarii ört.

wäxer wid Putbo och annorstädes på dufwoga rum, är liten som en moßa; först i Swerige af mig observerad. **

IV. TETRANDRIA.

p. 26

MONOGYNIA.

ALCHYMILLA foliis simplicibus. 30)

Alchimilla vulgaris. C. B. 319.

Kupgräs, Dagskåhl.

denna ört adstringerar starkt, hwarföre ock galante fruntimber betiena sig af des decoct, att giöra sina slappa bröst hårda * et

qvales servat virgo cruda marito. **

ALCHYMILLA foliis qvinatis 31)

Alchimilla alpina, quinquefolii folio subtus argenteo. Tourn. 508.

I fiällen ömnogt wid bäckarne.

I Stockholm cultiveras wid orangerier, men huru rädd den är för kiöld, wisar rummet. *

PLANTAGO latifolia sinuata. C. B. 189. 32)

grodblad.

ubique, in viis passim.

bladen lägga kiärringar på rötsår att renas med. *

PLANTAGO latifolia incana. C. B. 189. 33)

kiäringar gifwa 3 rötter in pulveriserade med win, att därmed säkert drifwa bort frossa.

GALLIUM luteum. C. B. 335. 34)

Röttren lagde i lium miölk giöra dett samma som löpn eller acidum. *

distillerade gifwa ett starkt acidum essentiale.

ad margines agrosque freqvens.

GALLIUM album. 35)

p. 27

Rubia pratensis lævis acuto folio. C. B. 333. *

Finnarne bruka des rötter att färga ullgarn rött med. *

wäxer i sidländte steniga ängar med sötluchtande bloma.

APARINE vulgaris. C. B. 334. [36])

Philantropos * vulgo. Snäriegräs.

fröen hänga wid boskap och andra diur, som bära dem med sig till de dyngfulla rum, i hwilka de ligga, att de där må sås och wäxa, ty de fodra fet jord. **

APARINE palustris minor parisiensis flore albo. Tourn. 114. [37])

ad ripas fluviorum.

CRUCIATA palustris alba. Tourn. 115. [38])

Gallium palustre album. C. B. 335.

in fluviis passim.

CORNUS herbacea. [39])

Cornus herbacea, Chamæpericlymenum dicta. Dill. hort. 108 t. XCI.

Mesomora alba baccis in corymbo rubris. Rudb. act. lit. 1720.

Chamæpericlymenum humile. C. B. 302. *

wäxer allänast emällan Särna och Idre kyrkior. är utomlands ganska rar, men i Norland ömnog. des bär äro watnachtige och förachtas at ätas. **

p. 28 **SCABIOSA** pratensis hirsuta. C. B. 269. [40])

ömnogt wid Idre och heden ibd.

R:d är officinalis, förestkrifwes sällan.

SCABIOSA folio integro glabro. Tourn. 466. [41])

Succisa glabra. C. B. 269.

in pratis subhumidis soepius.

CONVALLARIA foliis cordatis. [42])

Lilium convallium minus. C. B. 304.

Smilax unifolia humillima. Tourn. 654.

Unifolium. Rupp. 82.

in pratis copiose prope Limam etc.

har aldeles samma kraft som Lilium convallium och Polygonatum, fast örten är mindre. *

GENTIANA corolla cylindracea, villo clausa. 43)

Gentianella fugax autumnalis elatior, centaurii minoris foliis. Raj. s. 275.

Örten har aldeles samma kraft, som roten på Gentiana lutea offic: elr Herba Centaurii minoris. **

Alt hwad dessa örter giöra, kan denna uträtta; brukas på några ställen för humble på öhl. *** drifwer matskar, wäder, febres interm., gohlsot, skiörbiugg, och hielper en förswagad mage i stånd. †

Den ordinaira Gentiana officinarum ††, som åhrligen nedföres af Dalkarlarne, fans på intet ställe. Sades wäxa i Norrige på en tract, som heter Wallers †††, hwarifrån Dalkarlarne honom bekomma.

denna kan aldeles brukas för succedaneum Centaurii minoris på apoteqven.

V. PENTANDRIA.

p. 29

MONOGYNIA.

MYOSOTIS minor arvensis. Rupp. 11. 44)

Echium Scorpioides arvense. C. B. 254.

Lithospermum arvense minus. Tourn. 137.

In siccis passim.

MYOSOTIS palustris major. Rupp. 9. 45)

Echium Scorpioides palustre. C. B. 254.

in paludibus scaturiginosis freqvens.

ANCHUSA vulgaris. 46)

Buglossum angustifolium majus. C. B. 256.

omkring Fahlun undertiden.

R:d är officinalis. *

Med roten färgas åtskilliga tincturer och brännewiner högröda. **

hölts af dem gamblom för wara hiertstyrkande, men nu ej mehr. *

LYCOPSIS foliis lanceolatis. [47])

Echioides. Riv. *

Buglossum sylvestre minus. C. B. 256. **

In agris inter segetes wid Mora etc.

PRIMULA veris rubro flore. Clus. 300. [48]) *

Verbasculum umbellatum alpinum minus. C. B. 242.

i Dalske fiällen något litet.

har hwarken den lucht, storlek eller kraft som den ordinaire oxeläggen.

LYSIMACHIA lutea major. C. B. 245. [49])

ad ripas lacuum, inque paludibus nemorosis.

LYSIMACHIA bifolia flore globoso luteo. C. B. 245. [50])

Wid Idre jämte Dalelfwens stränder.

p. 30 **VERBASCUM** mas latifolium luteum. C. B. 239. [51])

på Hykieberg i Elfdahlen.

ullen på bladen berömmes extraordinairt uti Hæmorrhoidibus nimiis. *

MENYANTHES foliis ternatis. [52])

Menyanthes palustre triphyllum. Tourn. 117.

Trifolium palustre majus. C. B. 327.

alleståds i kiärren.

Wästerbotningarne och Finnarne baka bröd af roten på samma sätt som . . . .

brödet blifwer dock något bätskare. *

H:ba brukas mycket i apoteqven, giör alt hwad dessa örter uträtta; desynnerligen emot skörbugg recommenderad. **

brukas i W:gotl på bricka för humble, hwilket är braf i skiorbugg. **

Norländingen röker bladen som tobak, hwaraf dett kallas Norlands tobak. ***

HYOSCYAMUS vulgaris et niger. C. B. 169. 53)

fins här och där in locis ruderatis.

är förgiftig såsom Tobak, med hwilken den har samma effect, utom dett hon giör man något yrar. *

CAMPANULA minor rotundifolia vulgaris. C. B. 93. 54)

på åckerrenarne allestädes.

med hwit blomma sågs hon emällan Elfdahlen och Serna.

CHAMÆRHODODROS * alpina serpillifolia. Tourn. 604. 55)

Chamæcistus serpillifolia floribus carneis. C. B. 466.

på alla fält i fiällen, utom hwilka hon ej wäxer i Swerige **; förut observerad in alpibus Helvetiis etc.

är det minsta träd man sedt.

VIOLA bicolor arvensis. C. B. 200. 56) p. 31

på taken och åckrar.

VIOLA martia inodora sylvestris. C. B. 419. 57) *

i skogar och ängar.

VIOLA palustris rotundifolia glabra. Moris. 2. 475. 58)

i kiärren jämte bäckar.

VIOLA foliis cordatis, floribus radicalibus petalatis, caulinis apetalis. 59)

Viola alpina apetalos foliis rigidis rotundis amplis. Rup.

Viola montana latifolia, flores e radice, semina in cacumine ferens. Dill. 31. *

på Hykiebergets södra sida.

af de 3 senares blommor kan man giöra violsyrup så god som den brukeliga **, till alla prof uti physicis. E. gr. watnprof eller i alt hwad angår reagentia. Men äger ej aldeles den anodyniska kraften, som den brukeliga.

Fröen äro af några empiricis brukade såsom bästa medel för stenpaßion.

SOLANUM scandens s. dulcamara. C. B. 167. [60])

wid Surbrunsbäcken i Fahlun. etc.

är förgiftig *, thy wåga ej häller foglarne sig ihop med des bär.

RAMNUS foliis ovalibus acuminatis. [61])

Frangula Dod. 784.

Alnus nigra baccifera. C. B. 428.

Brakwed. Torsteträ. *

in nemoribus graminosis passim.

in confectione pulveris pyrii a qvibusdam usurpatur. **

cortex medianus purgat sine incommodo. ***

p. 32

DIGYNIA.

CARUM Dod. [62]) *

Carvi. Cæsalp. 291. **

Cuminum pratense, Carvi officin. C. B. 158.

wäxer alleställes i ängarna och föraktas.

I Skåne wid Lund sås hon framför något annat, och fälljes så dyrt, att en liten park aldrig bätre richtar än med denna. ***

Drifwer wäder; smakar i bröd wähl. †

PIMPINELLA saxifraga major. C. B. 159. [63])

Tragoselinum majus umbella candida. Tourn. 309.

wäxer här och där i fälten.

R:d brukas ganska mycket på apoteqven, är mycket aromatisk, carminative, resolverande och balsamisk. *

CHÆROPHYLLUM sylvestre perenne cicutæ folio. Tourn. 314. [64])

Myrrhis sylv: seminibus lævibus. C. B. 160.

Hundkäxe.

förmenas wara giftig af luchten.

HERACLEUM hirsutum. [65])

Sphondylium vulgare hirsutum. C. B. 157.

rot och blad om wår-tijden upgrafna, upstufwade och ätna, hafwa en angenäm smak, och laxera något litet. *

THYSSELINUM palustre. Tourn. 319. [66]) p. 33

Seseli palustre lactescens. C. B. 162.

wäxer i kiärren wid Appelboda.

Lapparne bruka des rot som en panacæa i alla siukdomar. *

Medicis är des kraft obekant.

Bönderne mena att hon är rätta ingefäran, ty hon äger samma smak, men är olikare än natt och dag; finsk ingefära vulgo. **

Må intet brukas inwärtes, ty hon med alla plantæ umbelliferæ in aquis natæ äro förgiftiga. ***

ANGELICA sativa. C. B. 155. [67])

Imperatoria sativa. Tourn. 317. *

Qwanrot Sernensibus. **

är den rätta Angelica officinarum *, som åhrligen utifrån till stor myckenhet inskrifwes på apoteqven. Wäxer i otrolig myckenhet öfwer hela fiällen. **

Sernboarne äta stielken, förn han bär frö, såsom rofwor, nästan med samma appetit som Lappen. †

roten drifwer swetten, ränsar wädret. etc. ††

alexipharmaca, resolverar, är god för magen, då han är slemig. etc. ††

ANGELICA sylvestris major. C. B. 155. [68])

Imperatoria pratensis major. Tourn. 317.

Loka. * Wid Biusås etc. in sylvosis.

Denna fins alleståldes, har mindre rot, är ej häller så resineux och aromatisk. **

p. 34 **CHENOPODIUM** folio sinuato candicante. Tourn. 506. [69])

Atriplex sylvestris fol. sinuato candicante. C. B. 119.

In agris et fimetis copiose.

ULMUS campestris et Theophrasti. C. B. 426. [70])

är mycket rart, wäxer wid Schefwi.

TRIGYNIA.

SAMBUCUS foliis simplicibus trilobatis. [71])

Sambucus aqvatica flore simplici. C. B. 456.

Opulus. Tourn. 607. *

Trollbär.

i Biusås och Rätwik.

blomorna hafwa sama effect som flores Sambuci utwärtes applicerade. Bären föraktas.

Ingen bloma i wärlden är så curieux att wid generationsprocessen åskoda som denna; de som mäst pråla duga minst, äro snöpta etc. **

TETRAGYNIA.

PARNASSIA palustris et vulgaris. Tourn. 246. [72])

Gramen parnassi albo simplici flore. C. B. 309.

denna pryder med sin oförlikneliga skiöna blomma de dufwoga ängar öfwer hela Dalarne och giör dem merendels hwit spreckotta. *

Hwad nytta denna giör i medicinen, har ingen Botanicus ännu kunna gissat, jag tror att alla som hafwa separerade Nectaria äro giftiga och altså denna; om en skiön kan wara ond. **

PENTAGYNIA.

p. 35 **DROSERA** foliis subrotundis. [73])

Ros solis folio subrotundo. C. B. 357. *

DROSERA foliis oblongis. [74])

Ros solis folio oblongo. C. B. 357.

hägge wäxa i kiärren öfwer hela Dalarne.

Är giftig, brukas i päst såsom amuletum.

LINUM catharticum off. Dal. Supl. 211. [75])

Linum pratense flosculis exiguis. C. B. 214.

Allestädes i ängarne.

Denna örten har nyligen begynt brukas af Ängelsmännen, emädan hon är ett härligt purgans *, besynnerligen uti stenpaßion, hwarföre den lärde Locknerus gifwit henne renommé; en liten näfwa full lagd torr neder i franskt win, satt på het aska eller kakelugnen öfwer natten, affilad, drucket, purgerar beqwämligen.

VI. HEXANDRIA.

MONOGYNIA.

CONVALLARIA scapo nudo. [76])

Lilium convallium album. C. B. 34. *

in pratis nemorosis sœpe.

Flores sunt officinales, brukas till snus.; tiena i alla morbis cerebri. **

CONVALLARIA foliis ovatis alternis, pedunculis ramosis. [77])

Polygonatum latifolium maximum. C. B. 303. Tourn. 78.

på Hykieberg i Elfdahlen.

roten distillerat räknas för ett härligt cosmeticum.

JUNCUS lævis panicula sparsa major. C. B. 12. [78]) p. 36

ad ripas fluviorum ubique.

JUNCUS parvus calamo supra paniculam longius producto. Raj. s. 432. [79])

cum priori loco convenit.

JUNCUS calamo trifido. [80])

Juncus acumine reflexo minor l. trifidus. C. B. 12.

på alla torra platser i fiällen, men ingenstädes utom, wäxer denna i tofwer öfwerflödigt. *

JUNCUS villosus capitulis psyllii. Tourn. 246. [81])

Gramen hirsutum capitulis psyllii. C. B. 7.

blomar om wårtijden på alla fält. *

JUNCUS palustris humilior. Tourn. 246. [82])

Gramen nemorosum capitulis * paleaceis. C. B. 7.

repens est vel erectum.

in locis rigidis juxta vias sæpe.

PEPLIS Portula. Dill. 120. [83])

Alsine palustris minor serpillifolia. C. B. 120. *

in rigidis et glareosis locis rarius observatur minima hæc planta.

DIGYNIA.

PERSICARIA mitis. J. B. 3. 779. [84])

Persicaria mitis maculosa et non maculosa. C. B. 101.

inter segetes in Transtrand.

PERSICARIA urens l. hydropiper. C. B. 101. [85])

cum antecedente.

Decoctum laudatur in calculo et scorbuto. *

p. 37

TRIGYNIA.

ANTHERICUM minimum. [86])

Statice montana minor. * Rudb. lap. 100.

är en ört som allenast wäxer i wåra fiell.

TRIGLOCHIS. [87]) **TRIGLOCHIM.** Rup. 47. *

Juncago palustris et vulgaris. Tourn. 266.

Gr. junceum spicatum. s. Triglochim. C. B. 6. *

wid kalla källsåg.

SCHEUCHZE*RA*. Flor. Lapp. [88])

Juncus floridus minor. C. B. 12.

Juncoidi affinis palustris. Sch. 336. *

wid Elfdahlen och annorstäds i kiärren.

LAPATHUM folio acuto crispo. C. B. 115. [89])

roten purgerar lindrigt, är officinalis.

LAPATHUM aqvaticum folio cubitali. C. B. 116. [90])

Britannicæ antiqvorum vera. Munt.

då dett ordinaire eller förra Lapathum wäxer i kiärren blifwer dett högre och kallas då med dett samma namnet. *

Munting har skrefwet en hehl bok om denna ört ** och anser att Cæsaris armée blef restituerad ifrån sin siukdom scelotyrbe eller scorbuto medelst denna rot. ***

Roten torkad, pulveriserad är ett extraordinairt dentifricium in gingivis putridis scorbutoque infestis. ***

POLYGYNIA.

ALISMA fr. 3 angulo. [91])

Plantago aqvatica latifolia. C. B. 190.

Ranunculus palustris plantaginis folio. Tourn. 292.

är giftig. wäxer i kiärren.

VII. HEPTANDRIA. p. 38

MONOGYNIA.

TRIENTALIS. Rup. 20. [92])

Alsinanthemos. Raj. s. 286.

Pyrola Alsines flore Europæa. C. B. 191.

In monte Stædiensi et Alpibus freqventissima. *

Vires plantæ hujus formosissimæ, exterisque minus cognitæ, hactenus non detectæ sunt. *

VIII. OCTANDRIA.

MONOGYNIA.

DAPHNE foliis ovali lanceolatis, floribus sessilibus ternatis infra folia positis. 93)

Laureola folio deciduo flore purpureo. C. B. 462.

Thymelæa laurifolio deciduo. T. 595.

wid Elfdahlen och andra ställen.

Kiällerhals * svetice.

Med bären förgifwer man Räfwar och Wargar, såsom med nux vomica. **

cortices Meserei officin. är des bark,

Coccum gnidium offic: des bär. ***

p. 39 **EPILOBIUM** latifolium glabrum, flore valde specioso. Dill. 131. 94)

Lysimachia Chamænerion dicta latifolia. C. B. 245.

Himmelsgräs Dalekarlis. *

är en prydnad i ängarne. **

des frucht bär ett miukt papp eller fiun; likt ett silke. ***

EPILOBIUM foliis ovatis dentatis. 95)

Lysimachia glabra major. C. B. 245. *

EPILOBIUM glabrum angustifolium. Dill. 128. 96)

Lysimachia siliquosa glabra angustifolia. C. B. 245.

cum antecedenti passim in pratis rigidis.

ERICA vulgaris glabra. C. B. 485. 97) "Liung".

ubique in sylvis copiosissime.

variat sœpius flore albo.

VACCINIUM altissimum foliis subrotundis exalbidis. Rup. 46. 98)

Vitis idæa foliis subrotundis exalbidis. C. B. 470. "Odon".

in pratis udis freqvens.

VACCINIUM Rivini. Rupp. 46. [99])

Vitis idæa foliis oblongis crenatis fructu nigricante. C. B. 470. "Blåbär".

in sylvis freqventer.

VACCINIUM foliis buxi sempervirens, baccis rubris. Rup. 46. [100])

Vitis idæa foliis subrotundis non crenatis baccis rubris. C. B. 470. "Lingon".

in sylvis glareosis ubique.

VACCINIUM palustre repens. [101])

Vitis idæa palustris. C. B. 471.

Ocxycoccus latifolia. Tourn. 655. * "Tranbär".

in paludibus freqvens.

Baccæ Vacciniorum acidæ sunt, in febribus ardentibus utilissimæ, sitim et calorem restingvunt. **

DIGYNIA.

p. 40

ACER platanoides. Munt. h. 55. [102]) *

Aceris majoris varietas. J. B. I. 168.

Lönträd.

på Hykieberget i Elfdahlen.

Om wårtijden gifwer dett såsom Biörken en lake ifrån sig, hwilken chrystalliserad och raffinerad gifwer ett skiönt socker, att dett med möda kan skiljas ifrån dett ordinaire. **

TRIGYNIA.

BISTORTA alpina maxima. C. B. 192. [103]) *

——————— media. ———

——————— minor. ———

deßse 3 differera allenast till staturen och ej såsom diverse species. *

wäxer öfwerflödigt i ställen, där man sick se en variation som wähl kan kallas *Bistorta vivipara* emedan i stället för frö i axet wäxa små bulbi, som i sielswa axet goswo frå sig 1 litet hiertblad. **

Roten drifwer swett och adstringerar.

POLYGONUM latifolium. C. B. 281. [104])

af åtskillig storlek på ängar och åkrar allena. *

HELXINE caule volubili, foliis cordato sagittatis. [105])

Fagopyrum vulgare scandens. Tourn. 511.

Convolvulus minor semine triangulo. C. B. 295.

"Snäriegräs".

In agris freqventissime.

TETRAGYNIA.

SAGINA repens parva. [106])

Alsinella muscoso flore repens. Dill. 81.

Spergula perennis repens folio gramineo læte virente. Rup. 66.

wid Wästerdalelfwen emällan Floda och Gagne. **

p. 41 **POTAMOGETON** foliis oblongo-ovalibus, petiolatis. [107])

Potamogeton rotundifolium. C. B. 193.

I Dalelfwen emällan Serna och Transtrand.

POTAMOGETON foliis cordatis sessilibus. [108])

Potamogeton perfoliatum. Fl. pruss. *

i siöar under watnet allmän.

PARIS foliis qvatuor. [109])

Herba paris. Tourn. 233.

Solanum qvadrifolium bacciferum. C. B. 167.

Uva ursi * officin.

på apoteqven brukas mycket den utländska R:d Hippecacuanha ** till ett oförlikligt kräkpulver i Kalfebrar, Blodganger, Lööslif etc. hon kiöpes dyrt.

Roten af Paris 2 qvintin giör aldeles samma effect, som R:d Hippec: ʒj det jag sielf några gånger försökt. ***

IX. ENNEANDRIA.

Af denna Classen gifwes ingen planta öfwer hela Dalarne.

X. DECANDRIA.

p. 42

MONOGYNIA.

LEDUM Rosmarini folio. Rup. 113. 110)

Spiræa odorata. Erndt. *

Cistus ledon foliis rosmarini ferrugineis. **

kring Fahlun ganska ömnogt.

brukas af några att lägga på öhl, men alla som drickat få en swår hufwudwärk och yra. ***

ANDROMEDA foliis lanceolatis alternis margine revolutis. 111)

Cistus ledon foliis salicis angustifoliæ. C. B. 468.

Rosmarinus sylvestris *ἄοσμοσ.* Clus. pan. 72.

i fiällen och skogar ömnogt.

Om Ovidius habe sat sig att mytice beskrifwa denna ört, då han gjorde Fablen om Andromeda habe han aldrig nogare kunnat träffa in med des egenskaper. *

ANDROMEDA foliis sparsis oblongis obtusis. 112)

denne är intet beskrefwen, ser ut som en nys upsprungen gren, har hög blåfärgat bloma med röd pedunculo. *

wäxer i fiällen allenast, här nedre i större qvantitet än i Lappska.

ARBUTUS foliis inverse ovatis integris, caule repente. [113])
Vitis idæa foliis oblongis acuminatis, baccis rubris insipidis. C. B. 470. "Miölbärsris".
In sylvis freqvens.
des blad brukas af garfware i stället för Rhus och Sumback, thy föra de ock tunntahls årligen till Stockholm. *

p. 43 **ARBUTUS** foliis ovatis rugosis serratis, caule repente. [114])
Vitis idæa foliis oblongis albicantibus. C. B. 470.
"Fiällbär" Dalek. *
Wäxer öfwer hela fiällen på de torraste bergen, har bär större än Blåbär, mogna sent, smaka ej aldeles så behageliga, som de ordinaire Blåbär. *

PYROLA rotundifolia major. C. B. 191. [115])
in sylvis rarius.

PYROLA foliis subrotundis, scapo unifloro. [116])
Pyrola rotundifolia minor. C. B. 191.
In alpibus sœpius.

PYROLA folio mucronato serrato. C. B. 191. [117])
in sylvis passim.
alla pyrolæ är(o) härlige vulneraria. **)

GERANIUM batrachioides folio aconiti. C. B. 317. [118])
allestädes i skogarne upp i Dalarne med en hög blå blomma.

GERANIUM cicutæ folio minus et supinum. C. B. 319. [119])
in agris inter segetes.

GERANIUM robertianum 1 rubens. C. B. 318. * [120])
på Berget Hykie.

DIGYNIA.

SCLERANTUS diffusus annuus. [121])
Knawel folio et flore viridi. Rup. 85. *

Alchimilla erecta, gramineo folio, minore flore. Tourn. 508.
Polygonum gramineo folio, majus, erectum. C. B. 281.
In arvis et locis glareosis Fahlun.

DIANTHUS sylvestris parvus. [122]) p. 44
Caryophyllus sylvestris vulgaris angustifolius. C. B. 209.
In arvis et pascuis rarius.

SAXIFRAGA caule nudo, foliis oblongis dentatis, petalis utrinque acutis. [123])
Geum palustre minus foliis oblongis crenatis. Tourn. 252.
wäxer i fiällen allenast wid bäckar * med sin lilla skiöna bloma.

SAXIFRAGA caule procumbente, foliis lanceolato oblongis sparsis. [124])
Sedum alpinum flore pallido. C. B. 284.
Geum angustifolium autumnale, flore luteo guttato. Tourn. 252. *
wäxer med den förra. Ingen af dessa finnas i Europa på annor ställen, än hwaräst fiäll äro.

TRIGYNIA.

ALSINE foliis cordatis. [125])
Alsine media. C. B. 252. *
ubique. **
är behagelig mat för kycklingar och foglar i burar. ***

ALSINE foliis lineari-lanceolatis. [126])
Alsine pratensis gramineo folio angustiore. Tourn. 243.
Caryophyllus arvensis glaber flore minore. C. B. 210.
in pratis siccioribus ubique.

ARENARIA campestris flore purpureo coeruleo. Rupp. 101. [127])
Spergula purpurea. J. B. 3. 722.
kring Fahlun.

p. 45 **CUCUBALUS calycibus ovato globosis.** [128])

Muscipula pratensis vesicaria. Rupp. 112.

Lychnis sylvestris, quæ Behen album vulgo. C. B. 205.

"Smætion" Dalek. *

inter segetes freqventissima.

SILENE floribus erectis, caule dichotomo. [129])

Lychnis saxatilis alpina glabra pumila. Tourn. 338.

Alsine alpina glabra. C. B. 251.

In monte Gofshus, Hykie, Skrolstediensi etc. *

LYCHNIS segetum major. C. B. 204. [130])

inter segetes passim.

PENTAGYNIA.

SPERGULA. J. B. 3. 722. [131])

Alsine spergula dicta major. C. B. 251.

In agris inter segetes copiose.

Wid Mora såg man en åcker stå helt hwit af des blomor och säden bort(t)orkad.

I Norska Finmarken såg jag hur accolæ togo detta i stället för säden, bakte bröd här af, som smakade behageligt och godt. *

CERASTIUM hirsutum viscosum. Dill. 41. [132])

Myosotis hirsuta altera viscosa. Tourn. 245.

Alsine hirsuta altera viscosa. C. B. 251.

in pratis communiter.

CERASTIUM foliis lanceolatis glabris. [133])

Caryophyllus holosteus alpinus latifolius. C. B. 210. *

I fiällen allmena. *

C. Bauhini är luden, men wår glatt. *

OXALIS caule nudo simplici. [134])

Oxys flore albo. Tourn. 88.

Trifolium acetosum vulgare. *

I Apoteqven finnes Syrupus Acetosellæ giord af denna ört, härlig i hetsiga siukdomar. **

XI. DODECANDRIA.

p. 46

TRIGYNIA.

TITHYMALUS helioscopius. C. B. 291. [135])

wäxer i åckrarne kring Fahlun.

den miölksaften som är i stielken drager blåsor på kroppen som en spansk fluga hwaräst hon på strykes. *

strukeu under örohen förtar tandwärk; på wårtor och liktornar loßar dem. *

denna war Rulandi arcanum i watnsot, hwarmed han åhrligen curerade några hundrade. **

POLYGYNIA.

THALICTRUM majus siliqua angulosa aut striata. C. B. 336. [136])

in pratis freqvens est.

roten hålles för succedaneum Rhabarbari i dubbel dosi brukad. *

THALICTRUM minus. C. B. 337. [137])

wid Serna ömnogt.

THALICTRUM caule nudo, foliis obtusis. [138])

Thalict. montanum minimum, præcox, foliis splendentibus. Moris. 3. 325. *

denna lilla wackra ört wäxer allenast på fiällen, och där i stor qvantitet. *

p. 47

XII. ICOSANDRIA.

MONOGYNIA.

TILIA foemina folio majore. C. B. 246. [139])

Lindträ.

wid Biusås, Hykieberg.

Dett rara trädet som står i Rätwik wid Gullerås by, på hwilket hela landet undrar, sägandes dylikt ej finnas i wärlden, är ej annat än en Lind. *

PADUS germanica folio deciduo. Rupp. 122. [140])

Cerasus racemosa sylvestris fructu non eduli. C. B. 451.

"Hägg". In sylvis et alpibus occurrit. *

DIGYNIA.

RIBES alpinus dulcis. J. B. 2. 95. [141])

Grossularia vulgaris fructu dulci. C. B. 455.

"Måbär". in sylvis rarius.

RIBES acidus ruber. J. B. 2. 97. [142])

Grossularia multiplici acino. C. B. 455.

"röda Winbär".

Wid Rätwik, Elfdahlen och allestädes i skogarne, hälst wid watnet.

TRIGYNIA.

SORBUS aucuparia. J. B. 1. 62. [143])

"Runträd".

in sylvis sœpius et juxta pagos.

PENTAGYNIA.

PENTAPHYLLOIDES pumila foliis ternis ad extremitates trifidis. [144]) *

på fjällen allenast wäxer denna rara ört. **

POLYGYNIA.

p. 48

ROSA sylvestris flore odorato incarnato. C. B. 482. [145]) *
"Willa Rosor". i pratis här och där.
af deras blommor brännes watn, som af trägårds-rosor. **

ROSA sylvestris pomifera minor. C. B. 484. [146])
in sylvis rarius.

RUBUS idæus spinosus. C. B. 474. [147])
"Jallbær". Dalek.
In sylvis copiose.
Syrupus rubi idæi officin. giöres häraf.

RUBUS alpinus humilis. J. B. 2. 61. [148])
Togbär.
wäxer i steniga ängar.

RUBUS caule unifloro, foliis ternatis. [149])
Rubus humilis fragariæ folio, flore rubro. Rudb. Diss. ac. *
Norrlands åckerbär.
wid Jahlun och Elfdahlen vidi, doch ej i stor qvantitet. **
i Norrland giör(s) af bären härliga moos och Winer. ***

RUBUS caule simplici unifloro, foliis 5 lobatis. [150])
Chamærubus foliis ribes. C. B. 480.
"Hiöhlbær". * Rättvicens.
Wid Mora och i fiällen så wähl som öfwer hela Dalarne i otrolig myckenhet.
Sim. Pauli berömmer dem makalöst i skiörbug. **
uppstufwade, med smör öfwergutne, bewaras af bond-folket wintren öfwer.
Mogna 14 dagar senare i fiällen än i skog.

FRAGARIA vulgaris. C. B. 326. [151])

p. 49

"Smultrebär". Dalek.
in sylvis copiose, besynnerligen kring Orsa.

POTENTILLA **foliis ternatis serratis, caule diffuso.** [152])

Pentaphylloides majus erectum, flore luteo, ternis foliis fragariæ instar hirsutis. Mors. 2. 193.

wid Orsa, i fiällen etc. öfwerflödigt.

POTENTILLA **foliis 5 natis crenatis, caule assurgente.** [153])

Qvinquefolium minus repens luteum. C. B. 325.

wid Fahlun etc.

POTENTILLA **foliis pinnatis serratis, caule repente.** [154])

Potentilla. C. B. 321.

Pentaphylloides argenteum alatum s. Potentilla. Tourn. 292.*

In viis sœpius.

POTENTILLA **foliis 5 natis dentatis, caule erecto.** [155])

Qvinquefolium folio argenteo. C. B. 325.

in arvis et pratis.

TORMENTILLA sylvestris. C. B. 326. [156])

ubique. i fiällen större än annorstäds.

R:d brukas i apoteqven. är stark adstringens. *

HEPTAPHYLLUM. [157]) *

Qvinquefolium palustre rubrum. C. B. 352. **

Pentaphylloides palustre rubrum. Tourn. 298.

in paludibus sœpius.

GEUM **flore pendulo.** [158])

Caryophyllata aqvatica nutante flore. C. B. 321.

In nemoribus rarius.

p. 50

XIII. POLYANDRIA.

MONOGYNIA.

CHELIDONIUM **majus vulgare.** C. B. 144. [159])

kring Fahlun fällan.

H:ba officinalis est. *

NYMPHÆA lutea major. C. B. 193. [160])
i kiernar upp mot siellen ömnogt.

NYMPHÆA alba major. C. B. 193. [161])
cum antecedenti. Flores officinales sunt. *

TRIGYNIA.

HYPERICUM Ascyron dictum caule qvadrangulo. J. B. 3. 382. [162])
circa Fahlun rarius.
Flores officinales sunt, colligendi antequam explicantur. *
af denna giörs den bekanta ℞ ** Hyperici, som alla fältskiärer bruka wid sår. *

ACONITUM lycoctonum luteum. C. B. 183. [163])
"Lappskogræs". Scheff. *
Wäxer i fiällen mot norska sidan.
Är förgiftigt. Med des rot förgifwas flugor och rotter, då dett blandas i miölk. **

POLYGYNIA.

FILIPENDULA foliorum pinna impari 3 fida majori. [164])
Ulmaria. J. B. 3. 488. *
Barba capræ floribus compactis. C. B. 164.
ubique in pratis graminosis.
underligt är att en så stark och aromatisk ört skall wara så litet i bruk hoos medicos. **

RANUNCULUS erectus acris. C. B. 178. [165]) p. 51
in pratis freqvens.

RANUNCULUS pratensis radice verticilli modo rotunda. C. B. 179. [166])
cum antecedenti.

RANUNCULUS longifolius palustris minor. C. B. 180. [167])
in paludibus.

RANUNCULUS repens foliis linearibus. [168])

ad ripas lacuum, in Serna et alibi.

RANUNCULUS aqvaticus folio rotundo et capillaceo. C. B. 180. [169])

in lacubus freqvens.

Alla Ranunculi äro corrosiva, ty brukas de ej inwertes.

CALTHA palustris flore simplici. C. B. 276. [170])

kring Fahlun i kiärren. blomor först. har sama kraft som Ranunculus.

PULSATILLA apii folio vernalis. C. B. 117. [171]) *

denna ört är ganska rar i Swerige, på fiällen i Dalarne allmän; emällan Serna och Transtrand war ingen ört almännare än denna. **

ANEMONE nemorosa flore majore. C. B. 176. [172])

Anemonoides flore majore. Dill. ap. 107.

Ranunculus fragmites albus vernus. J. B. 3. 412.

in nemoribus floret primo vere.

Aqva florum, hwitsippewatn är ett cosmeticum, att giöra hwit hy med och förtaga sohlbränna. *

p. 52

XIV. DIDYNAMIA.

GYMNOSPERMA.

BUGULA. Dod. 135. [173])

Consolida media pratensis coerulea. C. B. 260. *

wid Fahlun primo vere.

BRUNELLA major folio non dissecto. C. B. 260. [174])

In sylvis et pratis præsertim circa ripas occurrit non infreqventer.

CLEMULA. [175]) *

Hedera terrestris vulgaris. C. B. 306.

Calamintha humilior folio rotundiore. Tourn. 94. **

wid giærdesgårdar och åckrar om wåren.

Örten ordineras från apoteqven mycket uti wår •Tisaner och Skiörbugsdricker eller Blodreningar.

LADANUM verticillis crebrioribus flore purpureo caule fulcrato. Dill. giss. 135. [176])

Galeopsis procerior calyculis aculeatis, flore purpurascente. Tourn. 185.

Urtica aculeata foliis serratis altera. C. B. 232. *

Inter segetes copiose.

Decoctum in Fluore albo et nimio mensium usitatissimum est. **

GALEOPSIS foliis lanceolatis. [177])

Stachys palustris fœtida. C. B. 236.

In agris Sernensibus seget. immixta.

SCUTELLARIA. Riv. irr. [178])

Cassida palustris vulgatior. Tourn. 182.

Lysimachia coerulea galericulata. C. B. 246.

wid siöstränder ofta.

Decoctet brukas af bönder i febrar.

p. 53

ANGIOSPERMA.

SCEPTRUM Carolinum. Iter Lapp. Rudbeck. [179])

Antirrhinum aqvaticum flore luteo Svevorum. Rudb. cat. *

wäxer öfwerflödigt i fiällen och nästa sochnar nedanföre jämte floderna. **

Bönderne i Lima och Transtrand bruka des frö at lägga pulveriserad wid tändren i tandwärk. **

PEDICULARIS pratensis purpurea. C. B. 163. [180])

wäxer i kiärren.

PEDICULARIS caule simplici, foliis lanceolatis serrato pinnatis. [181]) *

är en ört som endast fins i fiällen.

PEDICULARIS caule simplici, foliis oblongis dentato pinnatis, calycibus villosis. [182]) *

äfwen endast i fiällen.

FISTULARIA. [183]) *

Crista Galli fœmina. J. B. 3. 436.

Crista Galli mas. J. B. 3. 436.

begge ömnogt i alla ängar, den förra älskar mehr torra rum, den senare mehr wåta. **

EUPHRASIA maxima alpina. [184])

Clinopodium alpinum hirsutum. C. B. 225.

Pedicularis alpina teucrii folio, atrorubente coma. Tourn. 172.

allenast i fiällen, och där ömnogt.

EUPHRASIA officinarum. C. B. 233. [185])

allestäds i fälten.

variat interdum floribus minutissimis nudisque oculis vix conspicuis. *

p. 54 **MELAMPYRUM** luteum latifolium. C. B. 234. [186])

När boskap äta denna blifwer smöret helt golt, hwaröfwer i Lappland hades en notabel observation. *

variat in sylvis floribus minoribus, magis luteis, cauleque inflexo. **

på Skolstædet war bloman hwit, med rödt gap och läppar.

SCROPHULARIA nodosa fœtida. C. B. 235. [187])

wäxer wid Tuna.

roten hafwa de nyaste medici begynt mycket bruka ihop med purgantiones, då de ej giöra tormina. *

NUMMULARIA norvegica repens folio dentato, floribus geminis. Pet. cent. 76. [188]) *

Campanula serpillifolia. C. B. 93.

I alla skogar ömnogt.

Böndren i Norrland koka henne och lägga på torrwärk. **

XV. TETRADYNAMIA.

SILICULOSA.

SUBULARIA erecta junci foliis acutis. Raj. S. [189]) *

Alyssum palustre folio junci. Buxb. Act. pet. **

wid Serna siöstrand under watnet.

THLASPI arvense siliqvis latis. C. B. 105. [190])

ibland säden i åckrarne.

SILIQVOSA.

SOPHIA chirurgorum. Till. ic. 51. [191])

Nasturtium sylvestre tenuissime divisum. C. B. 105.

ERYSIMUM foliis lanceolatis integris. [192]) p. 55

Myagrum siliqva oblonga. C. B. 109. *

Turritis leucoji folio. Tourn. 224.

in agris requietis copiose.

SISYMBRIUM aqvaticum supinum. C. B. 104. [193])

i Rättwiks sochn i bäckarne.

detta är den rätta kiällkrassan, som uti skorbug så ofta wist sig träffelig, hwilken alla apotheckare borde sambla, och ej i des ställe följande, som ofta sker. *

CARDAMINE pratensis magno flore. Tourn. 224. [194])

Nasturtium pratense magno flore. C. B. 104.

Blomar på wåta ställen om wåren.

TURRITIS foliis inferioribus cichoraceis cæteris perfoliatæ. Tourn. 224. [195])

Brassica sylvestris foliis circa radicem cichoraceis. C. B. *
wäxer med sina långa skidor i ängarne.

BRASSICA campestris perfoliata flore luteo. Fl. prus. 29. [196])
giör ofta åkrarne gohla med sin bloma.

RADICULA aquatica foliis in profundas lacinias divisis. Dill. app. 9. [197])

Raphanus aqvaticus foliis in profundas lacinias divisis. C. B. 97.

Sisymbrium aqvaticum fol. in prof. lac. divisis. Tourn. 226.
wid bäckar i wåta ängar.

p. 56

XVI. MONADELPHIA.

POLYANDRIA.

MALVA sylvestris folio rotundo. C. B. 314. [198])
in locis ruderatis.

H:ba est officinalis, mire emollit, adeoque in omnibus tumoribus duris emolliendis usitatissima est. *

hinc Hesiodus:

stulti nesciunt quod dimidium sit plus uno et ignorant qvantum bonum sit malva.

XVII. DIADELPHIA.

HEXANDRIA.

FUMARIA officin. C. B. 143. [199]) *
in agris sœpius.

H:ba est officinalis, valdeque amara.

brukas om wårtijden i krydbricker att rensa blodet, drifwa skiorbiugg, hielpa swag mage. **

DECANDRIA.

DORYCNIUM foliis ternatis caule repente. [200])

Trifolium pratense album. C. B. 327.

In pascuis sterilioribus freqventissima.

DORYCHNIUM foliis ternatis caule diffuso. [201]) *

Trifolium pratense purpureum. C. B. 327.

ubique in pratis rubedine florum spectabilis.

"Möllomtupper" Dalek. **

på Irland bakas bröd af des blommor, som kallas Cambroc. ***

LOTUS s. melilotus pentaphyllos minor glabra. C. B. 332. [202])

In pratis Rätvicensibus et alibi.

OROBUS sylvestris angustifolius asphodeli radice. C. B. 351. [203]) p. 57

ubique in pratis.

de gamble Schyter tuggade roten, då de hungrade, hwarigenom hungren remitterade och de till 9 dagar utan mat lefwa kunna, utan synnerlig swårighet. *

VICIA sativa semine nigro. C. B. 344. [204]) *

Wickärter.

In agris inter segetes copiose.

I Skåne sås med henne hela åckerfälten att feta häftar och swin med. **

ARACHIS bracteis foliorum integris. [205]) *

Cracca. Riv. irr. **

Vicia multiflora. C. B. 345. ***

—— . . . . flore albo. fans ömnogt wid Loka by i Elfdahlen.

ARACHIS bracteis foliorum serratis. [206])

Vicia multiflora maxima perennis, tetro odore, floribus albentibus, lineis coeruleis notatis. Pluk. ph. 71. f. 1. *

Wid Rättwik och Kiällslätten.

LATHYRUS luteus foliis viciæ. C. B. 344. [207]) *

In sylvis et pratis.

GLYCYRRHIZA sylvestris, floribus luteis pallescentibus. C. B. 352. [208])

Astragalus luteus perennis procumbens, vulgaris s. sylvestris. Mors. II. 107.

Endast på Hykieberget i Elfdahlen. *

i Apoteqven fins R:d et succus inspissatus, som så mycket i bröstpaßioner ordineras. **

p. 58

XVIII. SYNGENESIA.

MONOGAMIA.

DORTMANNA lacustris floribus pendulis. Rudb. Lapp. 97. [209]) *

Leucojum palustre flore subcoeruleo. C. B. **

i siöar wid Kiällslätten ***, är utom Swerige litet bekant.

SONCHUS lævis laciniatus latifolius. C. B. 124. [210])

"Miölktistel".

Inter segetes et pisa freqvens.

SONCHUS lævis laciniatus alpinus coeruleus. C. B. 124. [211]) *

"Tota" Dalek. "Jerja" Lappis.

Wid fiällen i Transtrand och Serna wäxer denna rara, stora och härliga örten.

Lapparne sade sig i Lappland må wähl, då de åto henne som Angelica, mig war hon altför bätsk. **

här sades boskapen må träffeligen wähl äfter des spis. **

SONCHUS repens multis Hieracium majus. Tourn. 474. [212])

inter segetes in Mora et Elfdahlen.

TARAXACUM officin. [213])

Dens leonis latiore folio. C. B. 126.

in alpibus et sylvis freqvens.

R:d officinalis est, amara, stomachica et antiscorbutica. *

Om wårtiden då hon först upspringer af jorden stufwas hon och kallas Pisangli. **

HIERACIUM chondrillæ folio glabro, radice succisa. p. 59
C. B. 127. [214])

In pratis post fœnisecium iterum floret.

HIERACIUM fruticosum angustifolium majus. C. B. 129. [215])

juxta agros passim.

HIERACIUM majus erectum angustifolium, caule lævi. C. B. 127. [216])

in tectis sæpe.

HIERACIUM montanum latifolium glabrum minus. C. B. 129. [217])

in uliginosis.

HIERACIUM murorum folio pilosissimo. C. B. 129. [218])

In locis sterilibus adustisque.

HIERACIUM alpinum latifolium, hirsutie incanum, flore magno. C. B. 128. [219])

in alpibus freqvens et pratis communis.

HIERACIUM foliis dentatis, caule unifloro. [220])

in solis alpibus occurrit.

PILOSELLA major repens hirsuta. C. B. 262. [221])

Dens leonis, qui Pilosella officinarum. Tourn. 469. *

in pratis sterilibus.

PILOSELLA major repens minus hirsuta. C. B. 262. [222])

Dens leonis, qui pilosella folio minus villoso. Tourn. 469.

CARDUUS lanceolatus latifolius. C. B. 385. [223])

wid Rätwik etc.

receptaculum lanigerum est, cujus pappus Bombacis. *
loco esse possit.

p. 60 **CARDUUS** foliis radicalibus oblongis laciniatis caulinis lanceolatis serrato ciliatis. [224])

Carduus mollis foliis helenii. C. B. 377. *

giör allestädes ängarna purpurfärgade.

bladen på öfre sidan äro mörkgröna, på undre snöhwita. **

CIRSIUM alpinum, boni Henrici facie. Tourn. 448. [225])

Cirsium montanum cambro-brittanicum capitulis compactis, hieracii fruticosi angustis foliis. Mors. 2. 144.

Öfwer alt och allenast i fjällen.

SENECIO vulgaris minor. C. B. 131. [226])

in agris et tectis freqvens.

POLYGAMIA SUPERFLUA.

TANACETUM vulgare luteum. C. B. 132. [227])

In pratis sœpe.

fröen äro brukelige på apoteqven, så wähl som sielfwa örten, att fördrifwa matskar med. *

ARTEMISIA vulgaris major. C. B. 137. [228])

in agris communis.

"Buris". Dalek. * H:ba est officinalis.

jag wet en hustru som brukte denna såsom ett specificum i kallfebrar, slog sällan för henne felt. **

ABSINTHIUM ponticum sive romanum officinarum s. Dioscoridis. C. B. 138. [229]) "Malört".

ubique in coemiteriis.

giör alt dett bätska medicam: uträtta imot matskar, skörbugg, swag mage, kallfebrar, golsot etc. *

p. 61 **FILAGO** caule simplici, floribus sparsis. [230])

Filago floribus per caulem sparsis. Dill. 149.

Gnaphalium majus angusto oblongo folio. C. B. 263. *
fans i fjällen.

PETASITES minor. C. B. 197. [231])
Petasites albus anguloso folio. J. B. 3. 568.
allenast i och brede wid fjällen.
har samma kraft som den fölliande.

TUSSILAGO vulgaris. C. B. 197. [232])
ad Gagne, et alibi rarius. e. gr. Biusås etc.
i apoteqven brukas af denna R:d et folia Tuss.
surupus de farfara etc.
tienast (tjenar eller tjenligast?) i bröstpaßioner, hosta, qwaf etc. *

SOLIDAGO foliis ovali lanceolatis serratis floribus sparsis. [233])
Virga aurea latifolia serrata. C. B. 268.
in pratis, arvis, sylvis et alpibus ubique.
är en stark planta vulneraria.

ERIGERUM. [234])
Aster arvensis coeruleus acris. Tourn. 481.
Conyza coeruleo acris. C. B. 265.
in alpibus et glareosis sylvaticis.

AMELLUS minimus, alpinus, lapponicus. [235])
allenast i fjällen.

ACHILLÆA foliis pinnatifidis crenatis. [236]) *
Millefolium vulgare. C. B. 140.
"Galentåra". Transtrandensibus. **
ubique in pratis et juxta agros.
är en stark sårört, rensar och läker. *
Brukas i Lima på öhl i stället för humble, hwar af de drickande blifwa mycket yra och drukne. **

ANTHEMIS inodora. [237])

p. 62

Chamæmelum inodorum. C. B. 135.
"Præstkullor".
in plateis et arvis.

flores äro officinales, brukas i froßan för succedaneum chinæ.

ANTHEMIS fœtida. [238])

Chamæmelum fœtidum. C. B. 135.

cum priori sœpius occurrit; venenata putatur.

LEUCANTHEMUM vulgare. Tourn. 492. [239])

Bellis sylvestris caule folioso magno. C. B. 261.

pryder allestäds wägarne med sin hwita bloma.

POLYGAMIA FRUSTRANEA.

JACEA nigra pratensis latifolia. C. B. 271. [240])

ad margines agrorum freqvens.

CYANUS segetum flore coeruleo. C. B. 273. [241])

inter segale * sœpius.

aqva florum cyani brukas mycket i ögonpaßioner. **

af denna giörs en syrupus, som ofta sällies för violsyrup, giör samma nytta till att probera watn med, men ej att curera siukdomar.

p. 63

XIX. GYNANDRIA.

DIANDRIA.

CYPRIPEDIUM maximum. [242])

Calceolus marianus. Tourn. 437.

Helleborine flore rotundo. C. B. 87. *

"Marietoffel".

är sedd allenast wid Putbo.

OPHRIS foliis ovalibus. [243])

Ophris bifolia. C. B. 87.

denna rara ört fants allenast wid Biusås och där i stor myckenhet.

OPHRIS foliis cordatis. [244])

Ophris minima. C. B. 87.

fans allenast emällan Wesberget och Gofshusberget på ett ställe i stor myckenhet.

är ganska rar och af mig en gång tillförene i Swerige observerad. *

ORCHIS palmata minor calcaribus oblongis. C. B. 88. [245])

"Ålderdoms hugnad".

wid Biusås.

ORCHIS palmata pratensis maculata. C. B. 86. [246])

"Ståndpärs".

cum priori.

alla i den classen under Diandriam stimulera venerem starkt. *

POLYANDRIA.

CALLA. [247])

Dracunculus palustris radice arundinacea. C. B. 195.

wäxer wid Fahlun och i Dalarne i kiärr.

Af denna baka Westerbotn. och Finnar sitt skiöna Mißebröd, ätandes aldrig barkbröd så länge denna fås. Men Dalkarlen wet intet häraf. *

XX. MONŒCIA.

p. 64

TRIANDRIA.

CAREX s. cyperoides spica ruffa caule triangulo. Tourn. 529. [248]) *

CAREX s. cyperoides nigro luteo vernum, minus. Tourn. 529. [249])

CAREX s. gramen cyperoides aculeatum germanicum s. minus. C. B. 7. [250])

CAREX s. gr. cyperoides spica pendula breviore minus. C. B. 85. [251]) *

deßa med flera Starrarter finnas i kiärren allestädes.

Lapparne bruka lägga deßa gräs i kiängorna att där med fördrifwa kiöld om wintren och fotswet om sommaren. **

TETRANDRIA.

URTICA urens minor. C. B. 230. [252])

Brun nätsla.

wid Byarne allestäds.

örten brukas i decoct för stenen. Soc. Berol: håller före att hon giör aldeles så mycket i sama passion som den bekanta ostindiska acmella. *

ALNUS rotundifolia glutinosa viridis. C. B. 428 [253])

"Ahlträd". des variation är

ALNUS folio incana. C. B. 428. [254])

denna senare wäxer långt mehr i Dalarne än den förra här nedre allmänna alen. *

p. 65 **BETULA** foliis cordatis. [255])

Betula. C. B. 427.

"Biörkträd".

in sylvis passim copiose, hälst wid fiällen.

BETULA foliis orbiculatis. [256])

Betula nana pumila. Franck. 32. *

"Fiällrapa". Dalek. **

Wäxer öfwer hela fiellen, att intet träd är der allmännare än detta litsla. ***

Denna föder fiällriporna hwarföre de också mycket hålla sig i fiellen. †

OCTANDRIA.

MYRIOPHYLLUM scapo nudo. [257])

Myriophyllum aqvaticum pennatum spicatum. Pont. 108. *

Potamogeton foliis pennatis. Tourn. 233.

wäxer i wäster Dalelfwen under watnet.

ENNEANDRIA.

MORSUS RANÆ foliis circinatis fl. albis. T. [258]) *

Nymphæa alba minima. C. B. **

emällan Hedemora och Fahlun i bäckarna.

POLYANDRIA.

SAGITTARIA aqvatica major. C. B. 194. [259])

wäxer wid stränderna i sjöar och floder.

SPARGANIUM ramosum. C. B. 15. [260])

wäxer i kiärren allmänt.

MONADELPHIA.

PINUS sylvestris. C. B. 491. [261]) "Tall".

ABIES tenuiore folio fructu deorsum inflexo. T. 585. [262])

"Gran".

dessa 2 träd constituera alla skogar. den förra älskar tort, (den) senare dufwogt. *

XXI. DIŒCIA.

p. 66

DIANDRIA.

SALIX foliis ovalibus, utrinque acutis integris villosis. [263])

Salix latifolia rotunda. C. B. 474.

in sylvis.

SALIX foliis lato-lanceolatis, utrinque hirsutis integris. [264])
Salix oblongo incano acuto folio. C. B. 474.
mas et fœmina.
Öfwer alt i alla sidlente fjäll.

SALIX foliis ovato lanceolatis integris, infra villosis nitidis appendiculatis. [265]) mas et fœmina.
in sylvis udis.

SALIX foliis obverse ovatis glabris integris. [266])
mas et fœmina.
SALIX saxatilis minima. C. B. 474. *
kryper på jorden allenast i fjällen.

SALIX foliis rotundis emarginatis glabris serratis. [267])
mas et fœmina.
fins allenast i fjällen, stor som en minsta ört, kryper mäst under jorden.

TRIANDRIA.

CAREX mas. [268])
Gramen Cyperoides spica simplici cassa. Raj. s. 267.
——— fœmina. [269])
Gram. Cyperoides seminibus deorsum (re)flexis puliciformibus. Raj. H. 1298.
in paludibus turfaceis.

TETRANDRIA.

URTICA mas. [270])
Urtica urens maxima sterilis. Pont. * 210.
——— fœmina.
Urtica urens maxima. C. B. 232. fertilis. Pont. * 210.
in locis ruderatis.
Af denna giörs Nättelduken. **

p. 67

MYRICA mas. [271])
Gale florifera. Vaill. 77.
———— fœmina.
Rhus myrtifolia belgica. C. B. 414.
"Pors".
Allestädes i kiärren.
brukades fordom mycket i stället för humble. *

HEXANDRIA.

RUMEX foliis lanceolato sagittatis. [272]) mas. fœm.
Acetosa pratensis. C. B. 14 *
ubique in pratis et alpibus.
af denna giöra Lapparne sin *juemomiölk* **, som läskar i hetta.

RUMEX foliis hastatis. [273]) mas. fœmina.
Acetosa arvensis lanceolata. C. B. 144.
cum antecedenti, sed in locis siccioribus.
All syra förtar hetta och törst.

OCTANDRIA.

POPULUS foliis orbiculatis dentatis. [274]) mas et fœm.
Populus tremula. C. B. 429. "Aspträd".
in sylvis freqvens.
oculi populnei eller knopparne på asp äro officinales, emolliera *; brukas mycket i cataplasmer och swulna halsar.

LYCHNIS sylvestris. [275]) mas. fœmina.
Lychnis sylvestris s. aquatica purpurea simplex. C. B 204.
in pratis et alpibus.
variat fl. albo, fl. albo calyce rubro etc.

MONADELPHIA.

JUNIPERUS. [276] mas. fœmina.

Juniperus vulgaris fruticosa. C. B. 488.

in sylvis et alpibus.

in officinis Baccæ, lignum, ∴, ⏜, Rob etc. *

calida est, diaphoretica, resolvens, diuretica etc. *

p. 68

XXII. POLYGAMIA.

DIŒCIA.

ELICHRYSUM mas. [277]

Elichrysum montanum, flore rotundiore. Tourn. 453.

Gnaphalium montanum flore rotundiore. C. B. 263.

———————— hermaphroditum.

Elichr. montanum longiore et folio et flore. T.

Gnaph. mont. longiore et folio et flore. C. B.

"Kattfötter".

in campis siccioribus vulgare.

POLYŒCIA.

EMPETRUM mas. [278]

———————— fœmina.

———————— androgynum.

———————— hermaphroditum.

Empetrum montanum fructu nigro. Tourn. 579.

Erica baccifera procumbens nigra. C. B. 486.

"Kråkbär".

wid Fahlun och på fjällen i otrolig myckenhet. *

XXIII. CRYPTOGAMIA.

p. 69

FILICES.

EQVISETUM arvense longioribus setis. C. B. [279]) *
ad margines agrorum primo vere floret.

EQVISETUM sylvaticum tenuissimis setis. C. B. 16. [280])
in sylvis ubique.

EQVISET. palustre brevioribus setis. C. B. 15. [281])
in paludibus.

ab Eqvisetorum esu abortiunt oves, nec non fœminæ temere usurpatis. *

PTERIS ramosa foliolis integerrimis. [282])
Filix ramosa major pinnulis obtusis non dentatis. *
in sylvis sœpe obvenit.
R:d officinalis est, lumbricos intestinorum necat.

POLYPODIUM vulgare. C. B. 359. [283])
"Stensöta".
in monte Gosshus et Hyfie.
R:d in officinis recipitur, purgat valide.

POLYPODIUM alis reflexis. [284])
Filix minor Brittannica pediculo pallidiore, alis inferioribus deorsum spectantibus. Mors. 3. 575.

POLYPODIUM trifidum. [285])
Filix ramosa minor pinnulis dentatis. C. B. 358.

POLYPODIUM quod Filix saxatilis non ramosa nigris maculis punctata. C. B. 358. [286])
hæ tres species posteriores in sylvis passim occurrunt.

POLYPODIUM, quod Filix ramosa non dentata. C. B. 358. [287])
juxta vias in sylvis.

p. 70

TRICHOMANES s. Polytrichum officinarum. C. B. 356. [288])
in petris ex gr. Hykie, Gofshus etc.

MUSCI.

LYCOPODIUM caule dichotomo. [289])
Muscus erectus ramosus, saturate viridis. C. B. 360.
Muscus catharticus. "Lusgräs". *
in sylvis muscosis nemorosisque.

af vetulis brukas det i Dalarne som ett almänt vomitiv *, att koka med dricka.

LYCOPODIUM repens, foliis ciliatis, spica foliosa. [290])
Selaginoides foliis spinosis. Raj. S. 106.
juxta rivulos.

LYCOPODIUM clavatum pediculis foliosis. Dill. 230. [291])
in sylvis passim.

Specificum in rachitide putatur.

LYCOPODIUM alterum foliis juniperinis reflexis, clavis singularibus. Rupp. 328. [292])

LYCOPODIUM Sabinæ facie. Rup. 328. [293])
in alpibus et sylvis.

uti Småland färga Bondfolk ulna kläder med denna Mossa. *

LYCOPODIUM caule repente, foliis articulatis, ramis tetragonis. [294])
har samma egenskaper som dett forra.
är på andra ställen i werlden ej funnit.

p. 71 **SPHAGNUM** cauliferum et ramosum palustre molle candicans reflexis ramulis, foliis latioribus. Dill. 299. [295])
wäxer i alla kiär(r).
denna tienar för linkläder i waggan hoos Lapparne. *

då kiärren utdikas, bör detta bortbrännas, om man

af dett skall få nytta, ty dett ligger i långa tijder frij från förrutnelse. **

POLYTRICHUM vulgare majus capsula quadrangulari. Dill. 221. [296])

"Biörnmossa". in sylvis ubique.

Här af giör Lappen sig ex tempore säng, som skulle tiena för mången annor resande person *. Är **basis** till alla tufwor. **

HYPNUM repens filicinum veluti spicatum. Dill. 217. [297])
Muscus filicinus major. C. B. 360.

HYPNUM repens filicinum ramosum. Dill. 218. [298]) *

bägge wäxa på torra ängar.

BRYUM erectis capitulis angustifolium caule reclinato. Dill. 222. [299])

wid Hedeby i Serna sochn fans dett wuxet uti en extraordinair stor torf, som aldeles liknade en Cranium humanum. *

BRYUM capitulis subrotundis reflexis, cauliculis teretibus argenteis. Dill. 286. [300])

MNIUM qvod Muscus trichoides erectus coronatus, capitulis sphæricis amplioribus. Mors. 3. 628. [301])

ad scaturigines aqvarum.

DILLENIA acaulis folio plano, margine repando. [302]) p. 72
Lichenastrum capitulis nudis e plano medio foliorum enascentibus. Dill. 221. *

LICHEN petalodes polymorphos. Dill. 210. [303])
Lichen petræus stellatus. C. B. 362.
Lichen petræus umbellatus. C. B. 362.

emällan Serna och Transtrand på skog.

LICHENOIDES tubulosum ramosissimum fruticuli specie candicans. Dill. 202. [304])

"Renmossa". "Hwitmossa".

Bergas af Sernboarne att gifwa boskapen om wintren i stället för foder. *

Står tort och skarpet på fiellen att dett wid första rörande går till pulver, nedre wid roten är dett doch altid helt wått. **

LICHENOIDES rigidum eryngii folia referens. Raj. s. 77. 305)

Muscus islandicus purgans. Act. Haffn. *

i alla skogar ömnogt.

på Island kokas dageligen af denna wälling.

Men hur en ört skall kunna tillika föda kroppen och purgera förstår ej jag, ty dett ena gifwer, dett andra frustrerar chylum. **

LICHENOIDES tinctorium. 306) ubique

med detta färgar Ålenningen sina kläder gohlbruna. *

p. 73 **LICHENOIDES** aversa foliorum parte crocea. 307)

wäxer endast i wåra fiellar, är aldrig observerat för'n af mig i Lappska fiellen. *

LICHENOIDES crustaceum croceum. 308)

af detta luchta stenarne som violer, hwaraf violstenen förmenats wara en synnerlig sten, fast hela luchten komer af denna mossa. *

LICHENOIDES usnea dicta. 309)

ubique in arboribus.

Flera **MUSCI** kunna wähl specificeras, och här af upräcknas 100 stycken, men som des nytta är os obekant, och de ganska små går man dem denna gången förbij.

FUNGI.

Swampar finnas af många slag, e. gr. **AMANITÆ, BOLETI, PEZIZÆ, MERULII,** hwilka variera på 100 sätt.

Tandem satiatus recedo.

p. 74

APPENDIX.

CUSCUTA. [1])
IMPATIENS. [2])
SILENE aqvatica petalo 4 fido fl. cuculi. [3])
RANUNCULUS nemorosus s. sylvaticus vernus. [4])
GALEOPSIS procerior fœtida spicata. [5])
LAMIUM purpur. fœtid. folio subrot. [6])
MENTHA aqvatica. [7])
LINARIA vulgaris. [8])
BURSA PASTORIS. [9])
FILAGO media. [10])
SALIX repens foliis ovali lanceolatis, integris villosis nitidis. [11])
ATRIPLEX oblongo angusto folio. [12])
NAPELLUS cæruleus hortensis. [13])

Annotationes editoris:

I. In Præfationem.

1) Paginæ in margine paginis in libello LINNÆI respondent.
2) Signum parentheseos est editoris. — Conferatur Lin. Am. Acad. T. II p. 409—426: "De peregrin. intra patriam necessitate."
3) "*Maris* esse ingentes partes in seminum translatione, plurimis constat indiciis. In Roslagia et insula Græsœa, in Oelandia, Gotlandia, et littoribus Scanicis variæ crescunt plantæ peregrinæ et Germanicæ, quæ nondum in Suecia jus civitatis obtinuerunt. — — — Mirabar *Veronicam foliis ternis* Germaniæ plantam ad Tornoam crescere, quæ hactenus in sola Græsœa fuerat inventa; fuit ergo mare vehiculum, quo hujus semina ex Germania Tornoam usque, vel si diversoria in tanto itinere visa fuerint necessaria, e Germania ad Græsœam et inde Tornoam fuerint deportata." Lin. Amœn. Acad. T. II p. 453. — Cfr. Lin. Fl. Lapp. Prolegomena mom. 14.
4) "Sub Moderamine Viri Celeberrimi D:ni Johannis Hermansson, Eloqu. et Polit. Reg. et Skytt. Profess." 17$\frac{1}{8}$34 4:to pp. 26—47.
5) *Γαμοσ Φυτων* sive *Nuptiæ Arborum,* de quibus Dissertationem philologico criticam etc. Præside G. Wallin, publico Bonorum examini submittit Resp. Petr. Ugla, Upsaliæ, 1729. 4:o pp. 243—290. C. Tab. (et variis figuris paginis textus impressis). Cur paginatio Dissertationis cum pagina 243 incipiat, nescimus." J. E. Wikström: Conspectus Litteraturæ Botanicæ in Suecia, Holmiæ 1831, p. 287.
6) Gustaf Gottfried, Landshöfdingen och Baronen Nils Esbjörnsson Reuterholms tredje son, f. 1721, Landshöfdingetitel 1794, † 1803 på Stora Ekeby i Rytterns socken af Vesterås Län, efterlemnande ett enda barn: dottren Dygdig Maria, f. 1768, gift 1799 med Majoren och Ståthållaren Frih. Berndt Magnus Stackelberg i hans andra gifte, skiljdes åt; hon dog i Vesterås 1847. G. Anrep: Svenska Adelns Ättartaflor, Tredje Afdeln., p. 360. — Nonne Cel. Prof.

Reinh. Scheringsson ab ipsa Domina Stackelberg acceperat ista opuscula, propria manu Linnæi conscripta, quæ post mortem illius in possessionem Reg. Acad. Upsal. anno 1853 venerunt?

7) "Johan Browallius, då (1734) Hus-Präst och Informator hos Landshöfdingen Reuterholm, sedermera (Physices) Profeßor och Biskop i Åbo, gjorde med Linnæus en besynnerlig wänskap, och hade lust af honom lära Proberkonst, Mineralogie, Botanique m. m.; hwarföre Linnæus tager sig före att läsa Proberkonsten i Fahlun, hwartill han får låna Bergslagens Proberkammare och får tillräckligt Auditores." Egenhänd. anteckn. af Carl Linnæus om sig sjelf med anmärkningar och tillägg (af E. O. Prof. Ad. Afzelius), Ups. 1823, pag. 22. cfr. Lin. Flor. Suec. ed. II pag. XIII. — "Browallius (Johannes): Theol. Doct., Phil. Mag., Episcopus Diœceseos Aboënsis, Regiæ Academiæ Scientiar. Holm. Membrum (Natus in urbe Westerås d. 30 Aug. 1707. Denatus in urbe Åbo d. 25 Juli 1755)". Auctor illius operis: "Examen Epicriseos in Systema Plantarum sexuale Cl. Linnæi, Anno 1737 Petropoli evulgatæ, Auctore Jo. Georgio Siegesbeck, M. D. Jussu Amicorum institutum a. *J. B.* Aboæ. Excudeb. Joh. Kjæmpe. S. A. (1739) 4:o pp. 52." J. E. Wikström: Conspectus pag. 45.; cfr. "Minné af von Linné Fader och Son" af Sv. Hedin, Andra Afdeln. pag. 69, not. 13.

8) cfr. C. G. Kröningsswärd: Flora Dalecarlica, Fahlun 1843, p. 56—62.

9) "Nils Esbjörnsson Reuterholm, Nobil. von Reuterholm och Baron Reuterholm till Ekeby, f. 1676 $\frac{1}{9}$ på Fiholmen i Ryttern. Adlad 1708. Landshöfding i Stora Kopparbergs Län 1732. Friherre d. $\frac{?}{7}$ 1735. Landshöfding i Nerike och Vermland 1739. Ledamot af Kongl. Vetenskaps Academien s. å. Afsked 1756 i anseende till blindhet, död s. å. d. $\frac{4}{12}$ i Örebro. Uti hela hans väsende framlyste den gamla tidens ärlighet, alvarsamhet och fromhet, och han var en särdeles vördad och älskad höfding, hade slutligen mycken lärdom och egde ett ansenligt bibliothek, hvaribland var en skön samling handskrifter i Svenska hushållningen samt justitiæ- och kyrkoväsendet, på hvilken han nedlagt en nästan förundransvärd egenhändig möda." Gabr. Anrep: Svenska Adelns Ättartaflor, Tredje Afdeln. p. 359.

10) Zacharias Holenius. Dissert. Acad. De Dalekarlia. Pars prior, præside Mag. Nic. Celsio, Mathem. Prof. Reg. et Ord., Ups. 1722 p. 1—88; pars posterior, præside Mag. And. Grönwall, Eth. et Pol. Prof. Reg. et Ord., Ups. 1725 p. 89—143. 4:to. — ASTRAGALUS *glycyphyllos*. Lin. Sp. pl. ed. II p. 1067.

11) "Pinus in siccis, at Abies in humidis copiosior." Lin. Flor. Lapp. ed. I sp. 347 *α*.

12) LEONTODON *autumnale*. Lin. e Cel. Th. Fries in Actis, in comitiis septimis Naturæ Scrutatorum Scandinavicorum Christianiæ 1856 collectis, pag. 296; nonne potius HYPOCHÆRIS *maculata*. Lin. Spec. pl. p. 1140? — Cfr. Lin. Flor. Lapp. sp. 288 et Hort. Cliff. p. 385.

13) ERICA *vulgaris*. Lin. Sp. pl. p. 501.

14) LICHEN *rangiferinus*. Lin. Sp. pl. p. 1620, cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 437.

15) VACCINIUM *Vitis idæa*. Lin. Sp. pl. p. 500.

16) POLYTRICHUM *commune*. Lin. Sp. pl. p. 1573.

17) cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 346 mom. *ν*.

18) Gofshus. Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 390. Gopshus in parœcia Mora. ex Abr. Hülphers: "Dagbok öfwer en Resa igenom de under Stora Kopparbergs Höfdingedöme lydande Lähn och Dalarne år 1757, Wästerås 1762", et C. G. Kröningsswärd: "Flora Dalecarlica, Fahlun 1843."

19) POPULUS *tremula*. Lin. Sp. pl. p. 1464.

20) ACER *Platanoides*. Lin. Sp. pl. p. 1496.

21) TILIA *europæa*. Lin. Spec. pl. p. 733; TILIA *parvifolia*. Ehrh. e Cel. El. Fries: Mant. III pag. 200 et Sum. Veg. Scand. T. I p. 32.

22) CONVALLARIA *Polygonatum*. Lin. Sp. pl. p. 451, e Cel. Th. Fries.

23) VERBASCUM *Thapsus*. Lin. Sp. pl. p. 252, e Th. Fries.

24) VIOLA *mirabilis*. Lin. Sp. pl. p. 1326, e. Th. Fries.

25) ASPLENIUM *Trichomanes*. Lin. Sp. pl. p. 1540.

26) ASTRAGALUS *glycyphyllos*. Lin. Sp. pl. p. 1067, e Th. Fries. Cfr. Lin. It. Oel. p. 57 et It. Scan. p. 134 et 268.

27) "Skrolstäd". Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 367, ed. II sp. 390; "Skrollstädet Dalekarliæ" Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 410. — "Städjan, et märkeligt Fjäll-berg, 2 1/2 mil ifrån Särna Kyrka, som utaf flere främmande blifwit besökt, ses på några mil wäg såsom en Kägla eller Smed-städ, och kallas äfwen af ut-Sokens boer Skrollstäd. — — — — Högden af detta berg skall wara 750 alnar, perpendiculairt ifrån foten till öfwersta spetsen." Hülphers Dagbok p. 232. "På Städjan hade man tillfälle at bese Fjällen på alla sidor, och så långt ögat kunde räcka, ja så långt, at till somliga Fjäll woro 3 à 4 och wäl flere sommardags-resor, hwilka, ju längre bort, ju mera liknade på slutet allenast blå skyar. Några af deße

Fjäll hörde under Herjedalen, en del till Lima Socken i Wester-Dalarne, några lågo ock långt inne i Norige, af hwilka i synnerhet märkes Swucku-stöt och Nordre Måße-wåla Fjäll, belägna wid den 12 mils långe sjön Fämund. Af de emot öster och till Herjedalen hörande Fjäll, märktes i synnerhet Fjätter-wåla, Wolna, Ullanshög och Rjupa Fjällen. Mot söder sågs Lima Fjäll, Gjördals Norrska Fjäll-rygg, samt i wester Fulu Fjäll, der Wester-Dals Elfwen begynner, och ännu mera i nord-west Saal Fjällen, der en gren af Öster-Dals Elfwen tager sin första början." Hülphers Dagbok p. 234, cfr. Kröningsswärd Fl. Dalecarl. p. 63—66. — "3000 Paris. fot" elevatus supra mare ex Cel. Prof. Edv. Erslev.

28) "*Alpes* sunt montes tam alti, vt in ipsam secundam regionem (Physicis dictam) atmosphæræ caput efferant. Hæ a Botanico facile ab aliis montibus distinguuntur, cum in his nullæ persistere possint Syluæ; cum Arbores omnes, si quæ dentur, procumbant, nec erectæ surgant; cumque Niues in his aggestæ, variis in locis perennent indissolubiles. Tales sunt *Lapponicæ*, *Heluetica*, montes *Pyrenæi*, *Walliæ*, *Olympus*, *Ararat*, *Baldus*, *Spitzberga*." Lin. Fl. Lapp. Prolegom. mom 7.

29) "*Alpes Lapponicæ*. *Montes Fellici*. Scheff"(erus: Lapponia, Francofurti et Lipsiæ 1674, pag. 376) "*Vari* Lapponibus" (*Tudderi* Lapponibus. Samuel Rhen e Scheffero) "*Fiellen* Suecis" (montes hi Lapponici prisca voce Suetica, vel Islandica nominantur Fiæll: Schefferus) "a mari albo excurrunt versus occidentem, inflexo dein versus austrum cursu, mari noruegico adpropinquant, vsque dum tandem deliquescant Transtrandiæ in Dalekarlia ceruice incurua occidentem versus; percurrunt sic longitudine sua plus quam 150 milliaria Suecica, latitudine 12—15 milliaria." Lin. Fl. Lapp. Proleg. mom. 6. "Est sylua vasta, quæ vndique distinguit Lapponiam syluestrem ab adiacentibus prouinciis, in qua raro vel rarius habitant aliqui homines, et hæc sylua constat terra sterilissima, tecta niueo isto Lichene rangiferino et obsita densis arboribus, e quibus dependent hic barbatus nigerque Lichen" (LICHEN *jubatus*, *barbatus* vel *plicatus*. Lin. Sp. pl. p. 1622); "Cum prima vice intrarem Lapponum regionem, et peruenerim ad syluas hasce atras, atras ob densitatem arborum, magis atras vero ob barbas istas nigras, quibus quasi tegebantur, et adhuc magis speciosas ob terram substratam Lichene albo niuis instar tectam, fere obstupui facile intelligens me longe aliam, quam cui adsuetus

eram, intraturum terram. Cum in itinere Dalekarlico Elfdaliam relinqueremus, Sernam tendentes per longum et vastum desertum, iterum prodiit exacte eiusmodi sylua, quam non dubito esse continuationem prædictæ, licet per centum milliaria remota sit hæc versus austrum; sylua eiusmodi atra vndique ambit Alpes nostras et Lapmarkiam ab altera parte, et Alpes ab altera includit; dicerem itaque facile Sernam Dalekarliæ esse partem Lapponiæ, secundum limites naturæ." Lin. Fl. Lapp. sp. 456 γ. —

30) "Svuckufiell ligger mitt i den landsskilnaden, som emellan Österdals socknarne Serna och Idre på den ena, samt Härjeådalen på den andra sidan, stöter in på Norgiske gräntsen förbi Aggershus och Trundhiems läner." — "Detta Svuckufiell, som ifrån närmaste strand af siön Fämund ligger litet öfver ½ mil, stiger op med sin fiellfot och stöt efter försök med Barometer, til 2268 Svenske alnars lodrätt högd, öfver Fämundssiöns Vattubryne." Dan. Tilas: Kongl. Swenska Wetenskaps Academ. Handl. 1743, p. 179 och 181.

31) "Ex ipsis Vegetabilibus *Alpium Dalecarlicarum* poteram facile colligere, quanto inferiores hæ erant Lapponicis: nam in Lapponia cujusvis Vegetabilis altitudinem accurate observaveram." Lin. Am. Acad. T. II p. 447.

32) cfr. Lin. Fl. Lapp. Prolegomena mom. 9—12.

"Fjällen äro höge, store och wide berg-sträckningar, som stiga så högt up emot luft-kretsen, at der inga träd eller skogar mera kunna wäxa, utan allenast smått ris: Fjällrapa, (Betula Nana. Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 860) Fjällbär, (Arbutus Alpina 359) Ren-måssa (Lichen Rangiferinus 1117) och några krypande Fjäll-örter: men när det ännu där högre up, kunna dessa ej eller berga sig, så at på högsta kullarne knapt Måssa är till finnandes. Fjäll-bergen äro dels helt kale och bare, dels täckte med swartbrun jord och klappur, samt sten-röfningar; men förnämligast ser man på många ställen ständigt warande snö, emedan den gamla snön på flera ställen icke hinner om sommaren bortsmälta, innan der kommer ny till: dock följer icke deraf, at den gamla snön för alla tider skulle ligga osmält, utan dermed förhåller det sig så, at de store snö-drifworne, dem man på många ställen wäl må kalla för Is-fjäll, smälta och förtäras rätt så mycket inunder som ofwanpå, och nästan mera inunder i högsta sommar-tiden. Ingen ting kan så mycket bringa en främling ifrån nedra och södra landsbygderna till förundran, som at uppe i Fjällen se

en art af ohyggelig winter, och strart nedanför foten af samma Fjäll, i någon lågländig dal, den härligaste gräswärt och frodigaste bete." Hülphers Dagbok, p. 233.

33) "In Alpibus minus altis læte prouenit Lichen (Lin. Fl. Lapp. ed. I) § 437. Betula § 342. Arbutus § 161. Empetrum § 379, vt in *Alpibus Dalekarlicis.*" Lin. Fl. Lapp. Prolegomena mom. 11.

"*Alpes Dalekarlicas* tegunt fere quatuor plantæ; hæc scilicet (EMPETRUM *nigrum* Lin. Sp. pl. p. 1450), Betula et duæ Lichenis species, quæ in Lapponiæ Alpibus in minori copia prostant." — "Ad fodinam cupri Fahlunensem, vix vlla planta per aliquod ab ea remotum spatium viuere potest, ob fumi sulphurei deuastationem, hinc terra nuda iacet, hæc autem planta (Empetrum) fere sola perferre videtur et fumum sulphuris et frigus." Lin. Fl. Lapp. sp. 379 β et γ.

34) LICHEN *nivalis.* Lin. Sp. pl. p. 1612. "Licet Lichenem hunc in tanta ubique obtinuerimus copia, nullibi tamen peltas eius in Lapponia reperire potuimus. Anno autem 1734" (perperam 1732) "in itinere Dalekarlico, impensis magni *Gubernatoris* prou. Dalekarlicæ Generosiss. Baronis Nic. Reuterholm, suscepto, Dalekarlicas Alpes nobis conscendentibus occurrebat hic tanta in copia, vt nullum vegetabile hocce esset vulgatius, et longe maius quam antea vllibi idem obseruabamus." Lin. Fl. Lapp. sp. 446 γ; — sed LICHEN *islandicus.* Lin. Sp. pl. ed. II p. 1611 e Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 959 et ed. II sp. 1085, ubi: "Habitat in sylvis acerosis sterilissimis, præsertim Dalekarliæ, et Fahlunæ omnium copiosissime, ubique tamen vulgaris." — "Stereocaula" e Cel. Th. Fries in Actis Naturæ Scrutatorum p. 297.

35) "Vt LICHEN *rangiferinus*" (Lin. Sp. pl. p. 1620) "vulgatissimus est per Lapponiam syluestrem, ita non adeo frequens per Alpes lapponicas; Alpes vero, Dalekarlicæ fere teguntur hocce Lichene, Lichene (§ 446), Empetro, Betula foliis orbiculatis et Arbuto foliis crenatis; sed Lichen iste in Alpibus Dalekarlicis est varietas ista maior (η), quæ in minori copia occurrit in Lapponia." Lin. Fl. Lapp. sp. 437 ϑ.

36) "*Plantæ alpinæ* prodeuntes florent cito, suaque semina maturant citissime." Lin. Fl. Lapp. Proleg. mom. 16. "Sol cum vix ruat in tenebras per mediam æstatem, nec refrigeretur per noctem atmosphæra, nec orientis solis calore, vt incalescat, opus habeat; plantæ autem ex rarefacto per calorem solis humido, quod absorbent vasisque suis continent, crescere statuantur; sequitur quod ci-

tius in his locis adsequantur maturitatem, quam in australibus, dum his in locis dies viginti quatuor horarum, vbi in illis modo duodecim." Lin. Fl. Lapp, Proleg. mom. 29.

"Id vero præcipue notatu dignum est circa plantas alpinas, quod cito floreant suaque semina maturent citissime, ne hiems florescentiam inopinate obrepat et destruat." Lin. Am. Acad. T. II p. 21.

"Ubi quæso dabitur plenior copia considerandi intentissimos *Brumæ* rigores ac vehementiam, et adstrictum *Gelu*, et *Glaciei* marmora ac incredibile robur; et in tam aspero climate *Sata* nihilominus citius, quam in aliis mundi partibus, germinantia, citius crescentia et maturitatem adipiscentia, quam in Sueogothico hocce orbe nostro?" Lin. Am. Acad. T. II p. 417.

37) *Plantarum*, quas Alpes vel remotissimæ proferunt, pars maxima solas amans Alpes nunquam visitat eas, quæ interiacent, regiones. Lapponicæ hinc Alpes plantas mihi obtulerunt plurimas in nullis reperiundas regionibus, nisi vbi occurrunt Alpes. Adeo, vt ex solis plantis missis ex *Grœnlandia* determinare auderem Alpes ibidem dari, licet nunquam de eis audivissem antea, crescunt enim ibi fere eædem, quæ in Alpibus *lapponicis*. Sic in monte *Ararat* crescunt eædem, quæ in nostris montibus plantæ, licet in ambientibus eum regionibus, nulla illarum conspiciatur." Lin. Fl. Lapp. Proleg. mom. 14.

"ALPINÆ *plantæ* non nisi in altis et frigidis vivunt locis; hinc sæpius in *Alpibus Armeniæ, Helvetiæ, Pyrenæis* etc. quarum vertices æque æternis nivibus teguntur ac alpium *Lapponicarum* ejusdem etjam generis plantæ offenduntur, quas extra alpes haud facile quæras."

"SEPTENTRIONALES nostræ plantæ, licet alibi rarissime occurrant, in Sibiria tamen et circa sinum Hudsonis inveniuntur, ut *Arbutus* Fl. (Suec. ed. I) 339. *Rubus* 412. *Pyrolæ*. etc." Lin. Am. Acad. T. II p. 21.

38) "*Rariores* plantas Floræ nostræ omnes ex Alpibus decerpsi, speraui autem eius diuitiis plures me addere posse, dum 1734 iussu et impensis *Generosissimi Baronis* NIC. REUTERHOLM, *Magni Gubernatoris Dalekarliæ*, Alpium lapponicarum australem partem adire licuit; sed licet septem cinctus Sociis Dalekarlicas Alpes diu pererrauerim, nullam tamen in hisce me reperiisse plantam, quam non viderim antea in Lapponia, fateri oportet." Lin. Fl. Lapp. Proleg. mom. 15.

Obs. **Mappa geographica regionis,** eodem fere tempore delineata, est inserta in "Dagbok öfwer en Resa igenom de under Stora Kopparbergs Höfdingedöme lydande Lähn och Dalarne år 1757 af Abr. Abrah:son Hülphers, Wästerås 1762."

II. In Floram ipsam Dalekarlicam.

Obs. Conferatur **Linnæi Florula Lapponica,** Pars prior, Actis. Lit. et Scient. Sveciæ, Vol. III, Upsaliæ 1732, inserta: **Monogynea, Digynea, Trigynea, Tetragynea, Pentagynea, Hexagynea, Polygynea; Didyma, Gymnosperma** et **Angiosperma; Tetradyma Capsulata; Monadelpha** et **Diadelpha.**

1) HIPPURIS *vulgaris.* Lin. Spec. plant. ed. II pag. 6.
2) CALLITRICHE *verna.* Lin. Sp. pl. p. 6.
3) VERONICA *officinalis.* Lin. Sp. pl. p. 14.

* "In Suecia homines, qui proximo gradu supra vulgus sapiunt, ad imitationem Franki in Veronica theezante, infusum huius plantæ maximi faciunt, et religiose potant loco theæ; durum sane succedaneum, et sapore diuersissimum, ne dicam, delicias sanis ingratas." Lin. Flor. Lapp. ed. I sp. 5 mom. *β.* — "Folia vulgo Theæ substituuntur a colonis nostratibus, sed magis adstringentia sunt." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 12. — "Veronica succedaneum Theæ vulgi." Lin. Am. Acad. T. I. p. 354.

4) VERONICA *Chamædrys.* Lin. Sp. pl. p. 17.

* Rivini Ordines pl. flore irregulari monopetalo. 140, e Lin. Fl. Lapp. ed. I sp. 8 et Hort. Cliff. pag. 8.

** "Cum hæcce species minus adstringens et amara sit, loco veronicæ antecedentis (§ 5 *β*) pro infuso Theæformi in actis Berolinensibus commendatur." Lin. Fl. Lapp. sp. 8 *β.* "Folia pro succedaneo Theæ præstant Ver. officinali, quoniam minus adstringentia. Act. Berol." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 18, Am. Acad. T. I p. 354.

5) VERONICA *agrestis.* Lin. Sp. pl. p. 18. Cfr. Lin. Hort. Cliff. p. 9 et Fl. Suec. ed. I sp. 17, ubi synonymon *Alsine Chamædrifolia etc. C. Bauh.* Pin. 250 recte citatur.

6) VERONICA *alpina.* Lin. Sp. pl. p. 15, e Lin. Fl. Lapp. sp. 7; Bauhini autem synonymon ad *V. bellidioidem* potius esse referendum docuit Linnæus in Spec. pl. — Hanc plantam in monte Salfjället juxta flumen Olån, in parœcia Dalecarl. Idre, anno 1859 retro inventam communicavit Dr. Phil. P. Olsson. — Cfr. Acta Naturæ Scrutatorum, Christianiæ 1856, p. 298.
7) VERONICA *serpyllifolia.* Lin. Sp. pl. p. 15.
8) VERONICA *scutellata.* Lin. Sp. pl. p. 16.
9) PINGUICULA *vulgaris.* Lin. Sp. pl. p. 25.

* "Pinguicula est etiam nomen Insecti, ideoque excludi deberet, cum vero Insectum illud est vera species Acari, in Zoologicis excludatur velim, ideoque retineatur in Botanicis; Synonymon Pinguiculæ Liparis dictum, loco Pinguiculæ substitui nequit, cum Liparis sit nomen piscis." Lin. Fl. Lapp. sp. 11 κ.

** Lac compactum hyperboreorum seu Tætmioelk, aliis Sætmioelk, est lactis species apud Nouaccolas Lapponiæ, sed præsertim apud Westrobothnienses et fere per totam Norlandiam vsitatissima, quæ sequenti modo conficitur: Folia nonnulla Pinguiculæ, cuiuscunque demum speciei, recentia et nuper lecta filtro imponuntur, quibus lac nuper emulctum et naturaliter calens adfunditur, quod citissime filtratum per unum alterumue diem ad quietem, vt acescat, reponitur; vnde lac istud longe maiorem et tenacitatem et consistentiam, quam alias accidit, adquirit, nec serum præcipiatur, vt alias contingit; contra vero palato maxime gratum redditur, licet cremor ipse sit parcior. Tali modo semel hocce lacte præparato, non opus noua pro nouo processu adhibere folia, sed modo cochlear dimidium præcedentis lactis vt misceatur cum recenti, necesse est, sic eamdem adquirit naturam et aliud lac simili modo in suam naturam, fermenti instar, mutare valet; etiamsi in infinitum procederet hæcce mutatio, ab indole sua ne minimum tamen deflectere videtur vis ultima. Si nimis diu adseruatur tale lac, transit mora in *Serum* Syra dictum, quod descripsimus in Dissert. de causa febrium intermittentium § 28 "(Am. Acad. T. I p. 7) Lin. Fl. Lapp. sp. 11 ζ, cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 196.

*** "Rajus dicit plebem Vallicam syrupum vel decoctum ex ea conficere, quo se suosque purgant." Lin. Fl. Lapp. sp. 11 ϑ. "Syrupum ex ea factum purgat pituitam satis strenue." Samuel Dale: Pharmacologiæ Supplementum, Bremæ 1707, p. 154.

† "Clusii in pannon. 362 verba audienda sunt: refert enim plantam hanc a meridionalibus Anglis Whytroot vocari; quod oues interficiat, si, ob cibi penuriam, illa vescantur." Lin. Fl. Lapp. sp. 11 ε.

†† "Bauhinus in historia: Pastores in Alpibus succo foliorum pingui fissuras mammarum in vaccarum vberibus litu curant. Idem medicamentum domesticum Lappones adhibere possent, quorum pecora (Rangiferi feminæ), fissuris vitiatis vberibus, loco lactis sæpe sanguinem exhibent." Lin. Fl. Lapp. sp. 11 η. "Succus tumores et fissuras uberum vaccarum sanat. Raj." Lin. Am. Acad. T. I p. 355. "Fissura mammarum, ut sangvinem, si mulgeantur, emittant. Nesciunt Lappones inungere succo Pingviculæ, ut diu in Alpibus exteris soliti fuere Pastores ovium et vaccarum, licet copiose in Lapponia crescat hæc planta." Lin. Am. Acad. T. IV p. 165: "De morbis Cervi Tarandi".

10) UTRICULARIA *vulgaris.* Lin. Spec. pl. p. 26.

* M. aquat. lenticulatum. C. Bauh.

11) UTRICULARIA *minor.* Lin. Spec. pl. p. 26.

* p. 28 e Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 25 et ed. II sp. 29.

** "Habitat in fossis Dalekarliæ, uti ad pagum Mårtaberg paroeciæ Rätwicensis." Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

*** Plukenetius, Leonhardus: Almagestum Botanicum, Londini 1696 4:o, pag. 251 tab. 99. fig. 6; et Bocco, Paulus: Museum rariorum plantarum, Venetiis 1697 4:to, T. I pag. 23 tab. 4 e Lin. Fl. Suec. ed. I et II, Spec. plant. ed. I et II.

† Cfr. Lin. Fl. Suec. ed. I p. 9, ed. II p. 10: "Descriptio."

†† "Bracteis totidem." (3) e Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

12) VALERIANA *officinalis.* Lin. Spec. pl. p. 45.

* "Purgans Radix in decocto Angermannis." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 34. "Radicis Senegæ succedaneum." Lin. Am. Acad. T. II. p 151. "Narcotica, sudorifera, diuretica, purgans." Lin. Mat. Med. ed. I sp. 21. — "Fahlunensibus Welamsrot." Lin. Fl. Suec. ed. II.

13) ERIOPHORUM *polystachion.* Lin. Spec. pl. p. 76. "Eriophorum dixi ab ἔριον et φόρον, quasi ferens lanam, quod selectum est nomen synonymon et antiquum. Linagrostis T. (Tournef. Inst. T. I p. 664 et Tabernæmontani Histor. plant. Basileæ 1664 p. 559) autem male componitur e Lino et Agrosti." Lin. Fl. Lapp. sp. 22 δ.

* "Nonnulli, quibus res angusta domi, in quibusdam Sueciæ tractibus puluinaria sua, plumarum loco, pappo huius graminis replent, vnde Suetice puluinar pauperum (Fattigmans Derngott) nominatur, qui tamen vsus Lappis vel Nouaccolis nostris non innotuit, quorum hi pellibus leporinis, illi vero rangiferinis lectum sternunt." Lin. Fl. Lapp. sp. 22 α; cfr. Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 49 et Am. Acad. T. I p. 356.

14) ERIOPHORUM *vaginatum*. Lin. Spec. pl. p. 76.
15) ERIOPHORUM *alpinum*. Lin. Spec. pl. p. 77.
16) SCIRPUS *sylvaticus*. Lin. Spec. pl. p. 75.

* Joh. Bauhini Hist. III p. 504 e Lin. Fl. Suec. ed. I et II, Tournef. Inst. T. I p. 527 et Celsius: Plantarum circa Upsaliam sponte nascentium (Actis Lit. et Scient. Sveciæ Ups. 1732 insertus) p. 19 (perperam p. 11, ut dicitur in Lin. Fl. Suec. ed I); sed J. B. II. 504 e Joh. Scheuchzeri Agrostographia, Tiguri 1719, p. 393.

17) SCIRPUS *lacustris*. Lin. Spec. pl. p. 72.

* "In Suecia superiori dissecatur pro pabulo boum, quod in Gothia inferiori negligitur." Lin. Fl. Lapp. sp. 18. — "Pro pabulo boum metitur." Lin. Am. Acad. T. I p. 355.

18) SCIRPUS *palustris*. Lin. Spec. pl. p. 70.
19) SCIRPUS *cæspitosus*. Lin. Spec. pl. p. 71.

* Juncus parvus palustris etc. Pluk. e Lin. Sp. pl. ed. II et Scheuchz. Agr. p. 360.

** "Cum culmus ad radicem quotannis ponat nouas squamas supra antecedentes inferiores et perennantes, inter quas sese exserunt radices, sequitur has et totam tandem eleuari supra terram, tophumque (Tuf.) constituere, cæspitis facie et vsu, nisi quod laxior sit, citiusque ab igne consumatur, qui præter ea in densissimis syluis admodum copiosus. Tophi adeoque in paludibus maxima ex parte huic Junco suam debent originem, nec non Polytricho Dillenii." — "Tophi hi in paludibus maximum negotium facessunt Nouaccolis Lapponiæ; quodsi enim aqua e paludibus fodiendo educitur, marcescit quidem planta, at per plures annos non putrescit, sed sterilis persistit rustico detestabilis; deberent itaque plantæ palustres post paracenthesin vrendo vel suffocando exstirpari, et semina vegetabilium pratensium eorum loco terræ committi, si læta pascua desiderentur; plantæ enim paludosæ indolem non mutuant, neque vnquam luxuriant, nisi sufficiens potus adsit." Lin. Fl. Lapp. sp. 20 γ et δ. "Habitat in paludibus cespitosis, turfas constituens, vulgatissimus in syluestribus provinciis." Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 42 et ed. II sp. 43., cfr. Am. Acad. T. I p. 355, It. Scan. p. 7, It. Gotl. p. 226 et 249, nec non Lachesis Lapponica. T. I p. 122 et 150.

20) SCIRPUS *acicularis*. Lin. Spec. pl. p. 71. "Synonymon *Scheuchzeri* excludendum." Lin.: Observationes in Species Plantarum p. 321.

* "SCIRPUS *magnitudine aciculæ*". Lin. Fl. Lapp. sp. 21.

21) MILIUM *effusum*. Lin. Spec. pl. p. 90.

* "Solent Puellæ Lapponicæ, dum rangiferos in pascua du-

cunt, reportare fasciculum foliorum huius graminis, eumque in eadem cum tabaco sarcina, ante pubem pendula, reseruare; nescio an magis sint sollicitæ de grato odore tabaco, an sibimet ipsis conciliando." Lin. Fl. Lapp. sp. 35 γ.

22) TRITICUM *repens*. Lin. Spec. pl. p. 128.

* Gr. caninum arvense, sive Gr. Dioscoridis. Casp. Bauhini Pinax p. 1; Gr. loliaceum radice repente sive Gr. officinarum. Tournef. Inst. T. I p. 516. — Cfr. Lin. Am. Acad. T. III p. 81.

** Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 37; "Radix refrigerat et siccat, aperit, subastringit." Dale Pharmacologia, Bremæ 1696, p. 343.

23) ANTHOXANTHUM *odoratum*. Lin. Spec. pl. p. 40.

* Joh. Bauhini Hist. T. II pag. 446 quoque e Lin. Fl. Lapp., sed pag. 466 e Lin. Hort. Cliff., Flor. Suec. ed. I et II, Spec. plant. ed. I et II; Scheuchz. Agrostogr. et Tournef. Instit. Ad TRIANDRIAM etiam in Flor. Lapp. et Horto Cliff., ad DIANDRIAM autem in Fl. Suec. et Spec. plant. hanc plantam refert Linnæus.

** "Odorem gratum Foeno conciliat. Scheuch." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 33.

24) POA *pratensis*. Lin. Spec. pl. p. 99.

25) PHLEUM *pratense*. Lin. Spec. pl. p. 87, cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 26 et Hort. Cliff. pag. 22. — Casp. Bauh. Pin. p. 4.

26) FESTUCA *fluitans*. Lin. Spec. pl. p. 111.

27) AVENA *fatua*. Lin. Spec. pl. p. 118.

* "Detestabile est hocce gramen agricolis, dum enim semel in agro suas egit radices, vix inde eliminari potest, quoniam semina sua prius terræ inspergit, quam seges reliqua vnde hanc suffocat." Lin. Fl. Lapp. sp. 30 β. — "Avena agrorum pestis. Eradicatur, accensis stipulis, post messem, frequentique aratione, agro quieto post germinationem. Dalekarli in cibum eam vertunt, ante maturitatem dissectam. *Semina* in horreo ad parietes usque repunt. Inde Hygrometrum Johrenii." Lin. Am. Acad. T. I p. 357. — "Hygrometrum Johrenii ex Arista." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 101. — "Auena fatua molestum et in agris nostris maxime abundans gramen est, præcipue messe cæterarum segetum deficiente. Agricolis istud una cum reliqua fruge inferentibus, mirum quantum illudit, semina sponte demittens; quæ si colligere quis voluerit, paulo ante maturitatem dissectum gramen, tribulario ut siccetur, dispergendum erit, dum sponte proreptantia, absque tribulatione obtinentur; et hisce ita perreptis ad cibos loco melioris avenæ utuntur Dalekarli." Lin. Am. Acad. T. III p. 80. —

"Ipsa Semina sæpe projectionem suam in longinquum adjuvare tenentur. Ita Avena nuda, si post messem cum reliquo frumento in horreo recondatur, ex glumis suis ipsa egreditur, neque plerumque antea subsistit, quam ad parietem horrei perveneril. Hinc Dalecarlus, dum mature secuit avenam, fasciculos in horreum colligit, et post aliquot dies, omnes glumas vacuas, avenam seorsim invenit: est enim cuilibet semini avenaceo adjuncta arista cum spira, quæ convolvitur, et retorquetur, prout coelum est vel serenum vel nubilum. Hinc dum in gyrum vertitur spira, protrudit avenam, quæ non potest in priorem locum recidere, spira retrorsum voluta, ob setas laterales reditum impedientes." Lin. Am. Acad. T. II p. 455.; cfr. Lin. It. W-goth. pag. 93.

28) ARUNDO *phragmites.* Lin. Spec. pl. p. 120.

* Cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 357.

** "Mulieres rusticæ huius Arundinis panicula pannos suos flauescente-viridi colore tingunt," Lin. Fl. Lapp. sp. 41 λ., cfr. Lin. It. W-goth. p. 93.

29) MONTIA *fontana.* Lin. Spec. pl. p. 129. "Nomen Montiæ retinemus. Alsine et Alsinoides sunt nomina erronea. Cameraria excluditur, quoniam hoc aliud indicat genus, a Plumiero dudum constitutum, quod si erroneum demonstrari potest, male impositum erit nomen Montiæ; alias non." Lin. Fl. Lapp. sp. 57 δ.

* tab. 3 fig. 4 e Lin. Fl. Lapp., Fl. Suec. et Spec. plant.

** Cfr. Lin. Lachesis Lapponica. T. I p. 176.

30) ALCHEMILLA *vulgaris.* Lin. Spec. pl. p. 178, cfr. Fl. Lapp. sp. 66. Alch*i*milla Tournef. Inst. T. I p. 508. Lin. Florula Lapp. p. 48. Alch*e*milla Lin. ab Alch*e*mistis Ros foliorum. Lin. Phil. Bot. p. 140 et 166, cfr. Lin. Gen. Plant. ed. I gen. 83.

* Alch*i*milla reprimit et vbera virginum, laxiora aut nimium tumentia, duriora efficiens." Remberti Dodonæi Stirpium Historiæ Pemptades Sex. Antuerpiæ 1616, p. 141.

** Cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. II p. 145 et M. Val. Martialis Epigrammaton Libri: lib. VIII epigr. LXIV v. 11.

31) ALCHEMILLA *alpina.* Lin. Spec. pl. p. 179.

* "Vidi Holmiæ Hortulanos plantam hanc in fictilibus per totam hyemem in hybernaculis a frigore defensam conseruasse; qui vero locum natalem considerat, eam prope Holmiam frigore non perituram, facile credet." Lin. Fl. Lapp. sp. 67 ε.

32) PLANTAGO *major.* Lin. Spec. pl. p. 163.

* "Rustici Folia recentia vulneribus imponunt, et consolidant." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 129.

33) PLANTAGO *media.* Lin. Spec. pl. p. 163.

34) GALIUM *verum.* Lin. Spec. pl. p. 155. — "Galium dixere veteres a γάλα, quod lac coagulet. hinc cum simplici λ potiùs, quam duplici scribimus." Lin. Fl. Lapp. sp. 61 β.

* "Comam coaguli vices præstare fertur; Cestenses Angliæ comas coagulo miscere, ubi casei præstantissimi conficiuntur. Raj." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 123.

35) GALIUM *boreale.* Lin. Spec. pl. p. 156.

* "Nomen C. Bauhini loc. cit. genuinum esse huius synonymon, a Joach. Bursero in herbario (T. XIX sp. 15 e Lin. Spec. pl. ed. II) edocti sumus." — "Radices sunt filiformes et rubræ, quibus mulierculæ Finlandiæ lanas et e lanis confecta tingunt." Lin. Fl. Lapp. sp. 60 γ et δ.

36) GALIUM *Aparine.* Lin. Spec. pl. p. 157.

* Cfr. Joh. Franckenii Speculum Botanicum Renovatum, Upsaliæ 1659, p. 4 et E Til-Landz Catal. Plantarum, Aboæ 1683, p. 5.

** "*Disseminàtio* seminum, postquam ad maturitatem pervenerunt, sicut maxime necessaria, quippe sine qua nulla subsequeretur messis, sic etjam naturæ Auctor huic rei peragendæ, multis immo infinitis modis sapientissime prospexit. — — — — *Hispida et hamis quasi instructa* sunt alia semina aut pericarpia; hinc ejusmodi semina prætereuntibus animalibus adhærere possunt, iisque mediantibus usque ad eorum cubilia duci, ubi et seruntur et stercorantur, mira naturæ cura, quare etjam horum seminum plantæ crescunt, ubi aliæ recusant, ut Cynoglossum, Agrimonia etc." Lin. Am. Acad. T. II pag. 18 et 19. "Alia Semina instructa sunt *Hamis,* quæ ad maturitatem perducta relinquunt locum suum natalem, animalia transeuntia prehendunt, et ab illis ad cubilia eorum deportantur, unde pleraque horum Vegetabilium requirunt humum fimo saturatam." Lin. Am. Acad. T. II p. 451. — "Wattubinda Aparine Fl. 120 i Fahlu korn-åkrar." Lin. It. Scan. p. 422.

37) GALIUM *uliginosum.* Lin. Spec. pl. p. 153.

38) GALIUM *palustre.* Lin. Spec. pl. p. 153.

39) CORNUS *suecia.* Lin. Spec. pl. p. 171.

* Periclymenum humile. Casp. Bauh. Pin. p. 302.

** "Locus huius plantæ natalis vniuersa est Lapponia, in Alpibus scilicet reperitur sæpius inter salicta, in desertis eam nemora solo spongioso gaudentia frequenter exhibere vidi. In Smolandia ad templum Stenbrohultense, in Noruegia vbique, præsertim in Finmarkia; In Norlandia omni, vt in Gestricia. Helsingia, Medelpadia, Angermannia, Westrobothnia, Ostrobothnia et Finlandia vul-

garis est. Nullibi autem illam per totum terrarum orbem, nisi in septentrione nostro, et quidem in Westrobothnia, existere, non sine caussa dicimus." — "Vsus Baccarum parcior est, communiter enim ab incolis negligitur, nisi puerorum palatis arrideat; noxias tamen, vt putarunt veteres, esse baccas huius speciei omnino nego; vidi enim pueros, qui tres quatuorue pintas baccarum adsumserunt sine incommodo; adhæc nec sapor, nec genus, nec principia constitutiua, nec obseruationes eas venenatas pronunciunt. Viris minus placent baccæ, cum aquosæ et dulces sint, his enim acria et solidiora vt præbeas, necesse est." Lin. Flor. Lapp. sp. 65 *α* et *κ* pag. 37 et 41.

40) SCABIOSA *arvensis.* Lin. Spec. pl. p. 143.

41) SCABIOSA *Succisa.* Lin. Spec. pl. p. 142.

42) CONVALLARIA *bifolia.* Lin. Spec. pl. p. 452; cfr. Lin. Florula Lapponica, pars prior, p. 48 sub TETRANDRIA, ut heic; in omnibus autem sequentibus suis operibus eam ad HEXANDRIAM, ut in Flora Lapponica, refert Linnæus. — "Ad idem genus referimus Lilium conuallium Tournef. Polygonatum Tournef. et Vnifolium Dill. hinc nouum introducimus nomen, cum Lilium conuallium (Fundamenta Botanica § 221, 213, 287) indignum sit, Polygonatum facile confundatur cum Polygono (Fund. Bot. 228) et Vnifolium erroneum exsistat (F. B. 232), neue vno horum posito, intelligeretur sub eodem nomine istud vnicum, quoad antea significauit. Ne autem innouationem nimiam introducamus (F. B. 242) leui mutatione Conuallariam dicimus aliorum conuallium Lilium." Lin. Fl. Lapp. sp. 112 *γ.*, cfr. sp. 113 *β.* "Si quis tamen plantam hanc a Conuallariis separare strenue desideraret, necesse est, vt còniungatur cum Polygonato racemoso Cornuti, nec vlla ratione cum Smilacibus confundatur." — "Vnifolium nomen huic plantæ dudum a veteribus impositum, pessimum omnino est (F. B. 232), cum planta perfecta semper in caule duo gerat folia, sparsis reliquis radicalibus absque vllo ordine." — "Baccæ huius speciei, antequam maturescunt, virides punctis fuscis adspersæ sunt; quales maculas in Lilio conuallium T. et Polygonato T. aliquoties obseruaui." Lin. Fl. Lapp. sp. 113 *γ*, *δ* et *ε*.

43) GENTIANA *Amarella* l. *campestris.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 334, cfr. Lin. Florula Lapp. p. 50, Flora Lapp. sp. 94, Hort. Cliff. p. 31, Fl. Suec. ed. I sp. 203, ed. II sp. 229 et 230 Spec. pl. ed. I p. 230 et 231; Wahlenberg Fl. Lapp. sp. 126; Krōningsswård Fl. Dalecarl. p. 21, (ubique sub PENTANDRIA.) — Illam ob caussam, Floris Lapponicis Linnæi et Wahlenbergii cum

Lin. Gen. plant. ed. I, II, V et VI collatis, facile crederem, Linnæum hoc loco *G. campestrem* præcipue in mentem habuisse. Hæ autem formæ illis temporibus specie non erant a Linnæo distinctæ, ut jam e Flora ejus Lapp. sp. 94 mom. γ clare elucet, præsertim quum adhuc in Spec. plant. ed. II p. 334 ipse de *G. campestri* adjiceret: "præcedenti *(G. Amarellæ)* "nimis affinis et fere varietas aut hybrida."

* Lin. Mat, Med. ed. I sp. 110.

** GENTIANA *Centaurium.* Lin. Spec. pl. p. 332, Mat. Med. sp. 112.

*** "Plantam hanc loco Humuli seu Lupuli in conficienda cereuisia adhiberi a Suecis, docuit Bromel in Lupulologia" (Holmiæ 1687). Lin. Fl. Lapp. sp. 94 ε. "Pauperes loco Humuli Cerevisiam ea condiunt." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 230.

† "Rusticis febre intermittente laborantibus exhibitum fuisse decoctum amarellæ huius herbæ, a concionatoribus quibusdam, aliquoties in Suecia vidi, felici interdum cum successu; hinc apud eosdem sub nomine, *surge et ambula,* innotuit." Lin. Fl. Lapp. sp. 94 δ; cfr. Lin. Am. Acad. T. II p. 180.

†† "GENTIANA *major lutea.* Bauh. pin. 187. ab Archiatro Rudbeckio itidem inter plantas Lapponicas recensita fuit. (in Indice plant. præcipuarum in itinere Laponico anno 1694 collectarum, Upsal. 1720, Actis Lit. Svec. inserto p. 98.) "Quantum nobis constat, illa non occurrit in Lapponia, nec in vlla parte Sueciæ aut Scandinauiæ nostræ, nisi tantummodo in Noruegiæ quadam parte, *Wallers* dicta. Nec in *Dalekarlia,* vt fama fert, vllibi pronascitur." Lin. Fl. Lapp. sp. 96 α. — "*Gentiana major flore purpureo.* Clus. pann. 277. t. 278. Hist. 312. C. B. P. 187; *G. purpurea.* Linn. S. N. — Norvagis *Söde, Skiærsöde, Södrod,* vulgo *Enzian.* — Copiosa in alpibus *Hallingdaliæ, Tillemarkiæ, Heckfield,* in lateribus summorum collium vix gramine vestitis, apricis. Luteam nullibi inveni, hujus autem purpureæ radicibus rustici utuntur, et effossas in urbibus venumdant, luteam sine dubio æquiparantes, monente jam Clusio." G. Chr. Oeder: Flora Danica Fasc. I p. 10. tab. L. — Herbarium Linnæi: Gen. 328 GENTIANA (1) *lutea* (manu propr. pro nomine primum scripto, deinde vero deleto:) *punctata* 3. (Præterea Smithius addidit:) *G. algida Pallas. Ross. t. 95* (atque:) *Gmel Sib. v. 4. 106. — non lutea. Sp. Pl.* — Ut jam dicta citata Smithii docent, hæc nullomodo cum *G. lutea Sp. Pl.* convenit; nec facile *G. purpurea* est, quamobrem, quum etiam nullus locus est appositus, specimen Norvegicum indicans, hoc loco

herbarium Linnæi minime est aptum ad componendam litem, quam generaverunt scripta ipsius hac de specie, utrum *lutea* vera, ut docent Spec. Pl. et Flora Suecica, sit unquam intra limites Scandinaviæ reperta, an planta indigena, cui locis citatis id nomen imponitur, sit *purpurea* primum non bene agnita. — Quod dubium, nisi chirographa, quæ dicunt, Linnæi in herbario, ea certo quæ in libris ejus adsunt, tollere possunt. In pagina enim ultima sui exemplaris Floræ Suecicæ edit. 2 hæc sua manu adnotavit: "*n. 227 Gentiana lutea est Gentiana purpurea*"; atque idem in suo exemplari Spec. Plant. ed. 2 ipse e locis ad Gent. luteam receptis vocabulum *Norvegisis* (sc. alpibus) delevit, locum vero eundem, sub G. purpurea indicatum, retinuit. Ex quo constat, Linnæum ipsum posteriore tempore, quasi veram *purpuream* agnovisse *Gentianam* in Norvegia lectam, quam prius sub nomine *luteæ* meminerat." C. Hartm. J:r in Act. Reg. Acad. Scient. Holm. 1851 p. 219 et 220.

††† Nonne Valders? — Vide: "Botanisk Reise i Valders og tilgrændsende Egne af Axel Blytt, Christiania 1864."

44) MYOSOTIS *scorpioides α arvensis.* Lin. Spec. pl. p. 188.

45) MYOSOTIS *scorpioides β palustris.* Lin. Spec. pl. p. 188. Hæ sunt etiam specie divisæ in Lin. Florula Lapp. p. 49 et Flora Lapp. ed. I. "Quæro, numne hæc specie conueniat cum antecedenti planta et tantummodo sit variatio a loco aquoso et succoso producta, qui plantæ magnitudinem augeret, hirsutiem destrueret, et corollam expanderet? Ita a priori facile videretur! qui vero hæc certo determinare cupit, consulat effectus culturæ." Lin. Flora Lapp. sp. 75 *β.*

46) ANCHUSA *officinalis.* Lin. Spec. pl. p. 191.

* "Radix, folia, flores, sunt hi e numero quatuor florum cordialium. Flores scilicet insignem habent usum in Melancholicis et Hypochondriacis affectibus. Raj. Hist. p. 493." Dale.: Pharmacologia p. 204; cfr. Lin. Mat. Med. sp. 59.

** ALKANNÆ *Radix,* e Gallia Narbonensi, a *Lithospermo Tinctorio* desumta, minime prætereunda est, ob speciosam illam Tincturam, nec ejusce in locum *Anchusæ Officinalis* Radicem ab exteris accersere opus est." Lin. Am. Acad. T. IV p. 37. — "ANCHUSA *officinalis.* Corollæ *Viridem* picturam recentes expressæ et succo cum alumine cocto præbent." — "LITHOSPERMUM *tinctorium (Pseudo-Alcanna).* Pl. perennis Galliæ Narbonensis; mansueta. Radix *rubrum* dat colorem, sed fugacem, quapropter vix nisi Pharmacopolis in Medicamentis et Bezettis usum præstat, qui eandem pro *Alcannæ veræ* substituunt; qvum vero et hæc

rarius aqud nostrates prostet, hujus *Alcannæ* succedanei succedaneum porrigunt, radices scilicet Anchusæ præcedentis." Lin. Am. Acad. T. V p. 323 et 324. — "Anchusa *Offic.* Monspeliaca J. B. Puniceis floribus C. B." (= *A. tinctoria* Lin. Spec. pl. p. 192). "Radix oleo soluta rubro colore tingit et Anchusa ab Echio, Buglossa, aliisque congeneribus radicis sanguineo succo differt. Raj. Hist. plant. p. 496" e Dale Pharmacologia p. 205.

47) LYCOPSIS. Lin. Spec. pl. p. 199.

* Aug. Quir. Rivini: Ordines plant, quæ sunt flore irregulari monopetalo, Londini 1690, p. 10 e Lin. Flora Lapp. et Hort. Cliff., sed p. 7 e Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

** pag. 257 (sed perperam) e Lin. Fl. Lapp., Hort. Cliff., Fl. Suec. ed. I et II, Spec. pl. ed. I et II.

48) PRIMULA *farinosa.* Lin. Spec. pl. p. 205.

* Clus. Hist. I p. 300 e Lin. Hort. Cliff. et Tournef. Inst. T. I, sed Clus. pan. p. 340 e Lin. Fl. Suec. ed. I et II, Spec. pl. ed. I et II.

49) LYSIMACHIA *vulgaris.* Lin. Spec. pl. p. 209.

50) LYSIMACHIA *thyrsiflora.* Lin. Spec. pl. p. 209.; recte! Bauh. Pin. p. 245 ut etiam in Lin. Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed. I et II, neque p. 246 ut in Lin. Fl. Lapp., neque p. 242 ut in Lin. Spec. pl. ed. I et II.

51) VERBASCUM *Thapsus.* Lin. Spec. pl. p. 252.

* "Recentiores mollium, lanuginosorum Verbasci foliorum decocto, cum dolore prominentes hæmorrhoides utiliter fouent; nam et dolores sopiunt, et ipsas hæmorrhoides resiccando resoluunt." Dodonæi Pempt. p. 144; cfr. Lin. Mat. Med. sp. 90.

52) MENYANTHES *trifoliata.* Lin. Spec. pl. p. 208.

* "Nouaccolæ in Lapponia, vt et Westrobothnienses radices huius plantæ in riuulis copiose pronatas effodiunt, easque pecoribus in penuria fœni ac pabuli exhibent, quæ easdem consumunt totas. — Sic vrgente annonæ sæuitia radices siccatas puluerisatasque miscet cum parua quantitate farinæ cerealium, et inde conficit miserum Nouaccolarum vulgus panem, qui admodum amarus est et detestabilis; modum, quo panem hunc conficiunt, pete ex Elfwingi diss. de Trifolio aquatico, Aboæ habita, licet ille Menyanthen pro Calla habuerit." Lin. Fl. Lapp. sp. 80 γ et δ — Cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 200 et 352.

** "Rustici quamplurimi per Westrogothiam folia huius plantæ amara, deficientibus conis Lupuli (Humuli) pro conficienda cereuisia adhibent, quod balsamandi artificium æque ab acescentia defendit, ac vnquam Lupulus vel amara Gentianella, (vid. Bromelius in

Lupulologia), cum amara omnia alcalina et acidis contraria sint." — "Bartholinus, Sim. Paulli et alii plurima de scorbuto septentrionalium a frigore, deque copia plantarum antiscorbuticarum in regionibus hyperboreis exclamarunt, inter quas huic plantæ locum fere primum concedunt. Adseuero tamen, me nullum vnquam in tanto Lapponum numero, qui Lapponiam inhabitant, scorbuto obnoxium, vidisse, vel audiuisse, licet in climate omnium frigidissimo habitent, licet nullum vegetabile pro cibo ordinario, ne quidem panem, vnquam adsumant. Contra vero populos vndique adiacentes nullo morbo frequentius, quam scorbuto laborantes vidi. Rationem alio in loco reddere animus est." Lin. Fl. Lapp. sp. 80 ε et ζ.

*** "Tabacum Norlandicum." Franck. Spec. p. 29 et Linder Fl. Wiksb. p. 38.

53) HYOSCYAMUS *niger*. Lin. Spec. pl. p. 257.

* "Grauis odoris ac ingrati tota stirps est, caput aggrauans, et somnolentiam inducens." Dodonæi Pempt. p. 450; cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 359, T. V p. 154 et T. VI p. 184.

54) CAMPANULA *rotundifolia*. Lin. Spec. pl. p. 232.

55) AZALEA *procumbens*. Lin. Spec. pl. p. 215.

* Lapsu calami pro "*Chamærhododendros*".

** "Nulla in Alpibus nostris hocce fruticulo vulgatior est planta, qui Ericæ instar totos vastissimos campos alpinos obuestit, si modo sterilis, siccus et sabulosus est locus." Lin. Fl. Lapp. sp. 90 α. Obs.! *Dillenia*. Lin. Lachesis Lapponica, (Londini 1811) T. I p. 285.

56) VIOLA *tricolor*. Lin. Spec. pl. p. 1326. Florula etiam Lapponica ad PENTANDRIAM refert Violas. "Diuidunt violas communiter Botanici in tricolores et martias: *Violas martias* dicunt perennes, foliis cordatis, verno tempore florentes; *Violas tricolores* autem foliis ouato-oblongis gaudentes et annuas, (quæ omnes unius sunt speciei); planta vero præsens", *V. biflora* Lin. Spec. pl. p. 1326, "inter has quasi media est. Staminum antheræ in violis omnes margine membranaceo cinctæ sunt, et coalitæ in vnum corpus in Violis tricoloribus; in Violis martiis vero minus euidenter." Lin. Fl. Lapp. sp. 276 δ.

57) VIOLA *canina*. Lin. Spec. pl. p. 1324.

* Casp. Bauh. Pin. p. 199 (perperam 419).

58) VIOLA *palustris*. Lin. Spec. pl. p. 1324.

59) VIOLA *mirabilis*. Lin. Spec. pl. p. 1326.

* Dillenii Hortus Elthamensis p. 408 t. 303 f. 390, Cat. giss. 36, app. 36 e Lin. Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed. I et II.

** *V. odorata*. Lin. Spec. pl. p. 1324. "*Violaceus* syrupus

a petalis violarum conficitur, quo varia præparata Pharmaceutica colorantur; idem adhibetur sæpius in examine aquarum ad detegendum acidum aut Alcali." Lin. Am. Acad. T. V p. 335.

60) SOLANUM *Dulcamara.* Lin. Spec. pl. p. 264.

* Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 95 et Am. Acad. T. IV p. 39.

61) RHAMNUS *Frangula.* Lin. Spec. pl. p. 280.

* Cfr. Lin. It. Scan. p. 89 et Am. Acad. T. V p. 214.

** "Carbones a pulveris pyrii confectoribus seliguntur. Scan. 89." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 203. "*Carbonibus* ad pulverem pyrium utimur. It. Gotl. 319." · Lin. Am. Acad. T. I p. 360.

*** Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 73.

62) CARUM *Carvi.* Lin. Spec. pl. p. 378.

* Dodonæi Pemptades p. 299.

** e Tourn. Inst. T. I p. 306.

*** "In Scania seritur, et satis care venduntur ejus semina, hic sponte crescit et negligitur." Lin. Fl. Lapp. sp. 105 β. "Seritur in Scania cum lucro. It. Scan. 139, 178, 201, 293." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 260. — "CARUM in pane, pulte spirituque frumenti pro condimento adhibetur, copioseque Londini Gothorum seritur. Act. Stock. 1744 p. 233." Lin. Am. Acad. T. I p. 362.

† "CARUM *Carvi,* freqventissimum in pratis nostris, sed plerumque neglectum. *Radices* adhuc teneræ in cibis, ipsa etiam pastinaca jucundiores et delicatiores sunt *(Parkins.)* adeoque latrantes stomachos pauperum sæpius possent apud nostrates compescere. *Semina* adduntur pani acidiusculo et caseis ad corroborandum stomachum: frequens etiam est horum usus in Suecia australi in spiritus frumenti destillatione. Folia tenera cum oleribus coquuntur." Lin. Am. Acad. T. III p. 83. — "Flatus discutit, ventriculo et ori gratum." Dod. pempt.

63) PIMPINELLA *saxifraga.* Lin. Spee. pl. p. 378.

* Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 125.

64) CHÆROPHYLLUM *sylvestre.* Lin. Spec. pl. p. 369. recte! Tournef. Inst. T. I p. 314, ut etiam in Lin. Fl. Lapp., Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed. I et II, sed perperam p. 114, ut in Lin. Spec. pl. ed. I et II.

65) HERACLEUM *Sphondylium.* Lin. Spec. pl. p. 358. "Fahlunensibus Hundloka." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 243.

* "Poloni ac Lituani ex Spondylij folijs ac semine cum aqua, addito fermento, potionem coquere feruntur, quæ pauperibus sit loco Cereuisiæ." Dodon. Pempt. p. 307. "Camscatsenses caules nudos

probe decorticatos comedunt. Gmel. Sibir. I p. 214." Lin. Am. Acad. T. III p. 83.

66) SELINUM *palustre.* Lin. Spec. pl. p. 350.

* "Pro medicina intus sumenda usurpant radicem musci, quod vocant *Iert;* ubi vero non nascitur, substituunt angelicam, *Fadno* eis dictam, et ubique fere invenitur." Joannis Schefferi Lapponica, Francof. et Lipsiæ 1674, pag. 309; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 100.

** "Cum radix hæc maxime feruida sit, creditur esse Zingiber a rusticis emunctioris naris, vnde Zingiber Finnicum vel Suecicum ab iis dicitur. Eheu quanta differentia!" Lin. Fl. Lapp. sp. 100 δ.

*** Cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 407 et 419.

67) ANGELICA *Archangelica.* Lin. Spec. pl. ed. I p. 250, ed. II p. 360 pr. p.

* potius: Imperatoria Archangelica dicta. Tournef. Inst. T. I p. 317. Angelica IV seu Archangelica norwegica. Tabern. Hist. I p. 219 e Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 233 β, ed. II sp. 245 β; cfr. Whlnbg. Fl. Lapp. sp. 131 et Cel. E. Fries in Bot. Notiser 1857, p. 49 et 50.

** cfr. Lin. Fl. Suec. ed. I et II; Cel. Th. Fries: Grönland, dess Natur och Innevånare, Upsala 1872, p. 27.

† "Caules Angelicæ huius Lapponum deliciæ et fructus æstiui, quibus benigna natura eos donauit, dura nimis et immisericordi exsistente Pomona, quæ Lapponum terram nunquam intrauit. Caulis hic, antequam vmbella absolute explicata est, (nam circa florescentiam lignosus euadit) abscinditur prope terram, folia auelluntur et cortex ad basin caulis cultro, dentibus vel vnguibus soluitur, detrahiturque a basi ad apicem, cannabis instar, remanente interiori caulis parte nuda niuea concaua et pulposa, quæ instar Rapæ vel Pomi cruda editur, et quidem summo cum adpetitu, deficiente gratiori in hisce oris vegetabili. Cum pueri vel puellæ mense Julio cum rangiferis suis per Alpes errantes in pascuis illosque circa vespertinum vel matutinum tempus ad casam, vt mulgantur, reduces comitantur, detruncatis caulibus totum sinum impletum reportant, quos in familia sua distribuunt, et summa auiditate deuorant. Gratus his Lapponibus cibus nec nobis displicebat, leuiter enim amarus et simul aromaticus est, immo et gustui et ventriculo arridebat, adsumtis scilicet tamdiu diluentibus ac emollientibus, cibo non salito, carnibus et piscibus sale nullo maceratis, lacte pingui rangiferino, haustaque pura aqua; tum, inquam, optime conueniebat, sed nescio num in hortis nostris magis amara sit et acris, vel an gustus nobis in Lapponia fuerit alius, quam extra eam; extra Lapponiam enim nunquam arrisit, forte fercula persica persicum requi-

runt adpetitum." — "*Vmbellæ* vix explicatæ a caule abscissæ, omnino non reiiciuntur, sed conscissæ lacti acetosato immiscentur et coquuntur." Lin. Fl. Lapp. sp. 101 ζ et η p. 69 et 70.

†† "Aperit, extenuat, digerit, et sudores mouet, venenis resistit, pestilentes morbos curat, si tempestiue exhibeatur." Dodonæi Pempt. p. 319; cfr. Lin. Mat. Med. sp. 120.

68) ANGELICA *sylvestris*. Lin. Spec. pl. p. 361.

* Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 234; "Dalekarlis Biörn-Loka". Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 246.

** "Radice prioris speciei deficiente, huius radice vtuntur, antecedentis instar; caule vero non item." Lin. Fl. Lapp. sp. 102 δ.

69) CHENOPODIUM *album*. Lin. Spec. pl. p. 319.

70) ULMUS *campestris*. Lin. Spec. pl. p. 327, vel potius ULMUS *montana*. C. Bauh. Pin. p. 427 e Cel. E. Fries: Mant. III p. 19 et 20, Bot. Notiser 1840 p. 35 et 36, 1844 p. 10, nec non 1845 p. 147; Sum. Veg. Scand. T. I p. 55 et 204.

71) VIBURNUM *Opulus*. Lin. Spec. pl. p. 384.

* Opulus Ruellii. Tournef. Inst. T. I p. 607.

** Cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 108.

72) PARNASSIA *palustris*. Lin. Spec. pl. p. 391.

* "Vulgatissimus fere omnium tam in desertis, quam in Alpibus, est hic flos speciosissimus, amœnissimus et omnes elegantia sua facile superans." Lin. Fl. Lapp. sp. 108 α.

** "*Parnassia* gerit, intra petala, quinque nectaria, in orbem posita, maxime singularia, qualia in nullo alio flore reperire licet, quorum singula constant squama subrotunda, ciliata, dentibus undecim terminatis globo sphærico." Lin. Am. Acad. T. VI p. 275, cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 108 β. — "Plantæ quarum flores Nectariis a petalis separatis gaudent, communiter venenatæ sunt. Tales sunt — — — — *Impatiens*, *Monotropa*, *Parnassia*, *Helleborus*, quæ omnes venenatæ." Lin. Am. Acad. T. I p. 413. — Obs.! "Ad TETRAGYNIAM refero hanc plantam, cum stigmata quatuor distincta sint, licet stylus pistilli nullus. Vbicunque enim stylus deficit, desumitur numerus feminarum a stigmatibus, alias a solo stylo." Lin. Fl. Lapp. sp. 108 γ.

73) DROSERA *rotundifolia*. Lin. Spec. pl. p. 402.

* Ros Solis folio rotundo. Casp. Bauh. Pin. p. 357.

74) DROSERA *longifolia*. Lin. Spec. pl. p. 403.

75) LINUM *catharticum*. Lin. Spec. pl. p. 401.

* "LINI CATHARTICI *Herba* laxans, in *morbis Nephriticis*, *febribus intermittentibus*, ut et in *Hydrope* præstans, Medicorum libris notissima." Lin. Am. Acad. T. IV p. 40 — "Herbæ

siccæ ℥ij in infuso eximie pnrgant." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 271. — "Cathartica vi prædita est; Tertianas curat." Samuel Dale: Pharmacologia, Bremæ 1696, Londini 1705 et Supplementum, Bremæ 1707, pag. 211.

76) CONVALLARIA *majalis.* Lin. Spec. pl. p. 451.

* Casp. Bauh. Pin. p. 304.

** "Pulvis sternutatorius e floribus in Coryza et Epiphora." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 292. — Cfr. Adn. edit. n. 42.

77) E. Synonymis CONVALLARIA *multiflora.* Lin. Spec. pl. p. 452 et Phil. Bot. p. 218; hoc autem loco magis ad CONVALLARIAM *Polygonatum* quam ad C. multifloram spectare videtur Linnæus, ut jam docuit Cel. Th. Fries in Actis Naturæ Scrutatorum Scandinav., Christianiæ 1856, p. 296; cfr. Whlnbg. Fl. Suec. ed. II sp. 365 et 366, nec non Kröningsswärd Flora Dalecarlica pag. 22 et 35.

78) JUNCUS *effusus.* Lin. Spec. pl. p. 464.

79) JUNCUS *filiformis.* Lin. Spec. pl. p. 465. — "Dalekarlis Trinngræs". Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 300.

80) JUNCUS *trifidus.* Lin. Spec. pl. p. 465.

* "Vbique per omnes Alpes nostras vulgatissimus est, et tophosos cæspites constituit." Lin. Fl. Lapp. sp. 119 α.

81) JUNCUS *campestris.* Lin. Spec. pl. p. 468.

* "In Alpibus et syluis primo vere vbique obuius est." — "Vanam omnino esse huius exceptionem a Junco, siue genus istud *Juncoides,* siue *Cyperella* vocetur, facile patet absque demonstratione (Fund. Bot. 165)." Lin. Flora Lapp. sp. 126. Deest tamen in Florula Linnæi Lapponica. — (*Luzula.* De-Candolle. Flore de France ed. 3 Vol. 3 p. 158.)

82) JUNCUS *bufonius.* Lin. Spec. pl. p. 466.

* lege: caliculis.

83) PEPLIS *Portula.* Lin. Spec. pl. p. 474.

* Lapsu calami, ut etiam in Lin. Fl. Lapp. et Suec. pro p. 251, ut in Spec. pl. est doctum.

84) POLYGONUM *Persicaria.* Lin. Spec. pl. p. 518. Refertur quoque in Florula Lapp. p. 51 ad HEXANDRIAM Digyneam, dein in Flora Lapp. p. 45 et Hort. Cliff. p. 42 ad PENTANDRIAM Monogyniam; denique autem in Flor. Suec. ed. I et II et Spec. pl. ed. I et II ad OCTANDRIAM Trigyniam; cfr. Lin. Flora Lapp. sp. 71 γ.: "Sexus partes in hocce genere numero diuerso, in distinctis speciebus, sese offerunt: *Hæc* enim stamina sex et pistilla duo; *Persicaria vrens* dicta, stamina sex et pistillum bifidum; *Persicaria foliis nicotianæ* nota, stamina octo et pistilla

tria sæpius profert. Hinc facile crederem florem vltimæ speciei maxime naturalem esse, confirmante id seminis figura, et summa eius, quoad faciem externam, conuenientia cum Bistorta, Helxine, Polygono in OCTANDRIA Trigynia exhibitis."

85) POLYGONUM *Hydropiper*. Lin. Spec. pl. p. 517. Obs.! vide sub HEXANDRIA Digynia in Hort. Cliff. et sub OCTANDRIA Trigynia in Fl. Suec. et Spec. pl.
* Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 187.

86) ANTHERICUM *calyculatum β*. Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 288, cfr. Lin. Flora Lapp. sp. 137 tab. X fig. 3.
* "Statice montana minor. Tourn. Inst. R. H." (p. 341). "Cariophyllus montanus minor. C. B. P." (p. 211) Ol. Rudbeck, Filius: Index pl. præcipuarum in itinere Laponico anno 1695 collectarum, Upsal. 1720, Actis lit. Suec. insertus. p. 100. (Tofjeldia borealis. G. Wahlenberg. Fl. Lapp. sp. 169 p. 89.)

87) TRIGLOCHIN *palustre*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 482.
* Triglochi*m* Rivini. Rupp. jen. I (Henr. Bernh. Ruppii Flora Jenensis, edit. J. H. Schutte, Francof. et Lipsiæ 1718) p. 47 e Lin. Flora Lapp.; Triglochi*n* Rivini Rupp. jen. I p. 47 e Act. Holm. 1742 p. 147.
** Gram. junceum spicatum seu triglochi*n*. Casp. Bauh. Pin. p. 6 n. XVI.

88) SCHEUCHZERIA. Lin. Flora Lapp. sp. 133 Tab. X fig. 1, Genera plant. ed. I gen. 301 et Phil. Bot. p. 156 et 173; SCHEUCHZERIA *palustris*. Lin. Spec. pl. p. 482.
* Johannes Scheuchzer: Agrostographia sive Graminum, Juncorum, Cyperorum, Cyperoidum, iisque affinium Historia, Tiguri 1719, pag. 336; Lin. Florula Lapp. p. 51 et Lachesis Lapponica T. I p. 257.

89) RUMEX *crispus*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 476 sp. 3 pr. p. "R. crispus. Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 292 *α*, ed. II sp. 314 cum diagnosi prioris" (R. crispi), ut etiam "Lin. Flora Lapp. sp. 129 *α*, Hort. Cliff. p. 138, 3 *α*" est R. Hippolathum *α* domesticus e Cel. Prof. El. Friesii Novitiis Fl. Suec. ed. II, Londini Goth. 1828, p. 106; R. aquaticus *β* crispatus Whlnbg. Fl. Lapp. sp. 173 *β* et Fl. Suec. ed. II sp. 402 *β*; R. domesticus Hartm. Fl. Scand. ed. I p. 148, ed. X p. 177 et Bot. Notiser 1841 p. 85, Fries Fl. Scan. p. 126, Mant. III p. 27 et Sum. Veg. Scand. T. I p. 202.

90) RUMEX *aquaticus*. Lin. Spec. pl. p. 479 sp. 14 pr. p.; Fl. Suec. ed. I sp. 292 *β*, Hort. Cliff. p. 138 sp. 3 *β*, Fl. Lapp. sp. 129 *β*.

* Cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 129 δ: "Duas a plerisque distincte traditas plantas (α. β) ut variationes, nec sine ratione sufficienti, exhibeo, locus enim est, qui plantas differentes efficit. In locis enim *aquosis* (β) longe major euadit, foliis maximis, glabris, planis, nitidis; In *siccis* (α) autem minor excrescit, foliis scabris et ad marginem vndulatis"; et Cel. El. Fries. Mant. III p. 24: "Valde errant, qui *R. aquaticum* Linn. in definita quadam specie quærunt; est procul dubio nomen collectivum *R. Hydrolapathi, R. Hippolapathi, R. maximi, R. conspersi* et *R. domestici,* ut jam ex eo facile elucet quod *R. crispum* quoque eidem diu adnumeraverit, omnesque allatæ plantæ speciosæ, minime facile prætervidendæ, in agro Upsaliensi et adjacentibus locis maxime luxurient. Plenam ejus historiam dedimus in *Bot. Not. 1841 n. 7*" (p. 129—136). "*Rumicem aquaticum L. tantum* in una alterave quærere manifeste erroneum est. Fide igitur in Patres servata pietateque simul erga Linnæum id nomen ad *R. Hydrolapathum* translatum volui, non quidem ea ratione, *ut hic solus esset Linnæanus,* sed exemplo Linnæi ductus, qui plures a se antea conjunctas species separans nomen suum speciei semper ad Patrum auctoritatem et naturam congruentem interpretavit. Et Linnæum hunc præcipue in mentem habuisse jam patet ex synonymis omnibusque locis specialibus in Itineribus indicatis, in quibus solus *R. Hydrolapathum* obviam venit. — At primitiva Linnæo *R. aquatici* forma, quæ sola nascitur circa solum natale Linnæanum, quæ in Herbario ejus exstat et a qua definitio sumta est, est forma major, aquatica *R. domestici* Hartm. Hunc igitur nunc Britanni (Smith, Hooker) et Wahlenberg ex opt. part. pro genuino *R. aquatico* haud sine jure dicunt. — Alii denique in *R. Hippolapatho* Patr. quærunt, alii in *R. maximo:* quibus omnibus rite perpensis, necesse mihi videtur *Linnæanum* nomen sensu Linnæano stricte servare, ut nomen collectivum in eorum usum, qui cum Meyero in Chl. Hannov. omnes confluere fingunt; ut tribus valde naturalis, addito *R. crispo,* eis, qui plures species separant, singulamque e Linnæo comprehensam formam definito nomine designare. In reliquis speciebus Linnæanis collectivis, v. c. *Valeriana Locusta, Myosotide scorpioide, Medicagine polymorpha,* formam primariam separare valemus, in *Rumice aquatico* autem minime. In discipulorum Linnæi herbariis promiscue sub *R. aquatici* nomine occurrunt." — Herbarium Linnæi, Londini asservatum, Gen. "464 RUMEX (9) *aquaticus Fl. Suec., 14* (manu propr.; posteaque a Smithio:) *prope Bungay? Mr W— confer.*" (Num. 14, a Linnæo ipso additum, hoc loco, ut

alias in herbario ejus, numeris specierum in Lin. Spec. pl. ed. I respondere docuit Cel. Hartm.) "Folia radicalia quidem desunt, sed laciniæ perigonii fructiferi interiores tam maturæ sunt, ut ratio et forma earum distinctissime videri possint. Sunt enim subnudæ, ovato-oblongæ, pro longitudine angustæ, basi in aliis ovata, in aliis truncata, numquam vero cordata, quamobrem et ob ceteras notas minime dubitamus dicere, specimen heic asservatum omnino eandem esse formam ac *R. Hippolapathum Fr.*, qualem hunc proponit cel. Friesius in Mant. sua 3:tia et Hartm. in Flora sua Scand. ed. 4:ta et 5:ta, nec cum ulla *R. domestici* forma permutandum conjungendumve." Cel. C. Hartm. Jun. in Actis Reg. Acad. Scient. Holm. 1851 p. 239.

** "Abrahamus Muntingius: Herba Britannica antiquorum Amstelodami 1681, 4:to p. 231 tab. plurimis." Lin. Hort. Cliff.; cfr.! RUMEX *aquaticus (Hydrolapathum)* in Cel. Friesii Nov. ed. II pag. 109—111.

*** "Ulcera cachoetica sanat radix interne et externe usurpata, tanquam unicum asylum magnam famam nuper adepta. Pulvis dentifricius e radice egregius est." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 315. "Hæc (Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 292 *β*) planta est secretum magnum nostris indigenis (provinciæ Coldinghamensis in Noveboraco Americes) ad *Ulcera Phagedænica;* ad quod Christianis revelandum quocunque pretio allici non potuerunt; sed felici casu detectum. Ego etiam vidi ulcus palati phagedænicum, in quo os palati peresum erat, cum successu inopinato curatum, lavando solummodo ulcus decocto radicis et haustulo ejusdem quotidie exhibito." (Du Codwald. (Cadwallader) Colden: Tractatus de pl. Coldingh., anno 1742, n. 68.) — "Eximia observatio, quæ practicis ansam præbet experiundi, numne in hac radice lateat vis specifica ad ulcera interna, uti phthiseos etc. vel si modo ulcera phagedænica pedum certo tolleret, esset medicamentum, quod in nulla officina pharmaceutica deficeret, et plurium hominum vitam eriperet a præmaturo fato." Lin. Am. Acad. T. I "Addenda ad pag. 143".

91) ALISMA *Plantago.* Lin. Spec. pl. p. 486.

92) TRIENTALIS *europæa.* Lin. Spec. pl. p. 488.

* "In alpibus Dalekarlicis copiosissima." Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

** "De vsu et viribus huius plantæ haud vllum authorem mentionem fecisse scio, nec quidquam ex sapore, vel odore, vel adfinitate, vel obseruationibus, de effectu eius determinare queo." Lin. Fl. Lapp. sp. 139 *ζ*.

93) DAPHNE *Mezereum.* Lin. Spec. pl. p. 509.

* "Vidi rusticos in Scania, qui commilitonibus suis per iocum (experimento sane periculoso) exhibuerunt baccam modo vnicam, qua ingesta, incensum œsophagum alter potu cereuisiæ exstinguere tentauit, sed oleum igni adfudit, hinc iis Sörbypeppar et Kællerhals, id est, cellulæ ingluuies, nominatur." Lin. Fl. Lapp. sp. 140 *δ*.

** "Semina eius in cadaueribus abscondita exhibentur a rusticis Sueciæ lupis et vulpibus, quibus adsumtis pereunt sine mora, æque ac a seminibus Strychni." Lin. Fl. Lapp. sp. 140 *β*. "Planta corrosiva: Baccæ sex occidunt Lupum." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 338, cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 364.

*** "Unguento ex cortice et Baccis ulcera cancrosa et Cachoetica tollunt Wermelandæ. It. W—goth. p. 243. Corticem recenter derasum ictui serpentum imponunt nostrates." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 338, cfr. Lin. Mat. Med. sp. 179 et Am. Acad. T. III p. 69.

94) EPILOBIUM *angustifolium.* Lin. Spec. pl. p. 493.

* "Himmelsgräs Dalekarlis." Lin. Fl. Lapp., "Dalekarlis Himmelgräs." Lin. Fl. Suec. ed I et II.

** "Syluas Lapponiæ speciosissima florum suorum purpura pingit planta hæc regia." Lin. Fl. Lapp. sp. 146 *α*.

*** "*Pappum* seminum loco bombycis nuper substituit *Westbeck.*" Lin. Am. Acad. T. I p. 364, cfr. T. V p. 108.

95) EPILOBIUM *montanum.* Lin. Spec. pl. p. 494, Fl. Suec. ed. II sp. 329, Hort. Cliff. p. 145, Flora Lapp. sp. 147; deest autem in Florula Lapponica Linnæi. Et Linnæum, Floram suam Lapponicam conscribentem, præcipue hunc, neque E. origanifolium Rec., ut Cel. Fries, Andersson et Lindblom in Bot. Notiser 1844 voluerunt, in mentem habuisse, jam patet e synonymis a Linnæo ipso allatis et e figura Dodonæi Pempt. p. 85, a Casp. Bauh., Tournef. et Linnæo ipso in Fl. Suec. et Spec. plant. citata. Ambitus quoque Floræ Lapponicæ alia ratione limitavit Linnæus.

* Lysimachia siliquosa glabra major. Casp. Bauh. Pin. p. 245, ut etiam dicitur in Lin. Flor. Lapp., Hort. Cliff., Fl. Suec. et Spec. pl.

96) EPILOBIUM *palustre.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 495 sp. 6 *α*. Jam in Florula sua Lapponica, pars prior, (Act. Lit. et Scient. Sveciæ 1732) p. 52 ut duas distinctas formas vel species tradidit Linnæus: Chamænerion angustifolium glabrum T. et Chamænerion angustifolium alpinum, flore purpureo Tourn.; asterisco etiam, quo ad plantas solas Lapponicas significandas in hoc libello utebatur, notavit, posteriorem esse herbam

in Lapponia indigenam. Hoc synonymon deinde in Flora Lapp. ad spec. 148 et illud ad spec. 149 retulit Linnæus. Cfr. præterea Whlnbg. Fl. Lapp. sp. 180, Cell. E. Fries et Andersson Bot. Not. 1844 p. 13 et 156.

97) ERICA *vulgaris*. Lin. Spec. pl. p. 501.

98) VACCINIUM *uliginosum*. Lin. Spec. pl. p. 499.

99) VACCINIUM *Myrtillus*. Lin. Spec. pl. p. 498.

100) VACCINIUM *Vitis idæa*. Lin. Spec. pl. p. 500.

101) VACCINIUM *Oxycoccos*. Lin. Spec. pl. p. 500; cfr. Cel. El. Fries: Bot. Notiser 1840 p. 37.

* "Oxycoccus sive Vaccinia palustris. J. B. (Joh. Bauhini Hist.) I 227" Tournef. Inst. T. I p. 655.

** "Ardentium febrium calorem, atque in his sitim, mulcent, bilis ardorem reprimunt, vomitum sistunt: ciborum appetentiam, per biliosos corruptosque humores deiectam, restaurant, pestilentibus morbis aduersantur." Dodonæi Pempt. p. 771. Obs.! *V. Oxycoccos* non recepta est in Lin. Mat. Med. ed. I, cujus ad speciem 186 in Fl. Suec. ed. II et in Spec. plant. ed. I et II perperam delegavit Linnæus.

102) ACER *Platanoides*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 1496. In Lin. Gen. pl. ed. I et II, Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed. I ad OCTANDR. Monogyniam, primum in Spec. pl. ed. I p. 1055 ad POLYGAM. Monoeciam, refertur hæc arbor, quum eandem observationem jam in Gen. pl. et II sub gen. 370 invenias, quam deinde in Gen. pl. ed. V et VI, ut caussam transmutationis, iteraverit Linnæus: "Ad primam explicationem floris Stigmo modo apparet, deinde aliquot post dies Stylus. Flores in eadem umbella Hermaphroditi, sæpe duplicis generis: inferiores Hermaphroditi feminei, quorum antheræ non dehiscunt, sed pistillum mox in fructum excrescit; superiores Hermaphroditi masculi, quorum antheræ farinam (pollinem) pluunt, pistilla vero non accrescunt, sed decidunt."

* Abrah. Muntingius:. Descriptio vegetabilium (Historia belgica), Lugdbat. 1696, 57 t. 57 e. Lin. Fl. Suec. ed. I et II, Hort. Cliff. p. 143. 2, ubi "bona" adaddita est.

** "*Vere* sauciata aquam stillat, ex qua saccharum præparari potest." Lin. Am. Acad. T. I p. 364. "ACER *Platanoides, primo vere* sub frigidis noctibus et calidis diebus vulneratum, lacrymam stillat, Betulæ in modum, quæ lento igne cocta et inspissata præbet saccharum candidum, instar sacchari officinarum." Lin. Am. Ac. T. III p. 85. "Nobilis hæc arbor est ad ambulacra et sepes vivas ob tonsilitatem: minime tamen tonderi debet hieme, quo

tempore lacrymas stillat, quæ saccharum dant. Lin. Am. Ac. T. V p. 189, cfr. Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 924.

103) POLYGONUM *viviparum.* Lin. Spec. pl. p. 516.

* "Ad latera Alpium lapponicarum legi hanc plantam duabus spithamis longiorem, quæ alias longitudinem pollicis vix excedit. Tanta hic præstat fertilitas soli"! Lin. Fl. Lapp. sp. 152 β.

** "In syluis et Alpibus vbique vulgaris est." — "Nulli fructus veri floribus succedunt, sed inferioribus bulbilli, superioribus nulli omnino. Bulbos hos non semel vidimus in ipsa planta exseruisse foliolum ouatum paruum, quales depingit Tournefortius in Instit. (Tom. III), Tab. 291 figura GHI, ut hæc variatio vere *viuipara* dici possit." Lin. Fl. Lapp. sp. 152 α et γ.

104) POLYGONUM *aviculare.* Lin. Spec. pl. p. 519.

* "Mire variat hæc species quoad figuram foliorum, e quibus variationibus tot species confectæ sunt." Lin. Lapp. sp. 153 ζ.

105) POLYGONUM *Convolvulus.* Lin. Spec. pl. p. 522.

106) SAGINA *procumbens.* Lin. Spec. pl. p. 185. In Florula Lapp. p. 52, Flora Lapp. sp. 157 et Gen. plant. ed. I, hanc plantam, ut heic, ad OCTANDRIAM, in Gen. plant. ed. II autem ceterisque in operibus suis ad TETRANDRIAM refert Linnæus.

** Floda et Gagnef, parociæ in Dalecarlia.

107) POTAMOGETON *natans.* Lin. Spec. pl. p. 182.

108) POTAMOGETON *perfoliatum.* Lin. Spec. pl. p. 182. Etiam in Florula Lapp. p. 52 hanc speciem et antecedentem OCTANDRIÆ, in Flora Lapp., Gen. pl. ed. I reliquisque operibus TETRANDRIÆ adnumeravit Linnæus.

* P. rotundifolium alterum. Loes. Fl. pruss. (Johannis Loeselii Flora prussica Regiom. 1703, quam editionem auctiorem curavit Gottschedius) 205 t. 65 e Lin. Florula Lapp., Flora Lapp., Fl. Suec. et Spec. plant; P. perfoliatum. Raj. Syn. angl. 3 p. 149 et Hist. p. 188 e Lin. Flora Lapp. et Suec.

109) PARIS *quadrifolia.* Lin. Spec. pl. p. 526.

* Crederem lapsu calami pro "Uva versa" Dorst. botan. 304, e Lin. Fl. Suec. ed. I et II; cfr. Joh. Franckenii Speculum Botanicum Renovatum, Upsaliæ 1659, pag. 1. — "Uvæ versæ s. vulpinæ." Pharmacopæa universalis, 4:te Aufl. Weimar 1846, Band. II p. 393.

** Cephaëlis Ipecacuanha. Willd. in Berl. Jahrb. f. Pharm. e Cel. R. F. Fristedt: Organisk Pharmacologi, Stockholm 1872, p. 43. =? URAGOGA. Lin. Gen. plant. ed. I gen. 934; OURAGOGA. Lin. Hort. Cliff. p. 486; LONICERA. Lin. Mat. Med. ed. I sp. 69. Herba paris brasiliana polycoccos. Raj.

hist. p. 669 e Lin. Hort. Cliff. et Dale Suppl. Pharmcol. p. 137, cfr. Pharmacopoea Wirtenbergica, Stutgardiæ 1754, pars prior p. 31.

*** "Nec vnicus memorat pharmacopœus, duplam huius dosin idem præstare, quod Ippecacuanha in excitando vomitu." Lin. Fl. Lapp. sp. 155 γ.

110) LEDUM *palustre.* Lin. Spec. pl. p. 561.

* "Spiræa odorata Rivini. Erndt. vars." e Lin. Flora Lapp. et "Spiræa odorata rivini. Erndt. vars. 175 e Lin. Fl. Suec. ed. I. (Die Pflanzenverzeichnisse und Floren Karlsbads und der Gegend von Seidlitz von Chr. Heinr. Erndtel (1823); vide G. W. Bischoff: Lehrbuch der Botanik, Stuttgart 1839, II 2 p. 480; Chr. H. Erndtelius: Fl. Warsov. 1730 e Lin. Am. Acad. T. V p. 279.)

** Casp. Bauh. Pin. p. 467.

*** "Dalekarli superiores interdum hac planta, loco Humuli, vtuntur, sed crapulas vehementissimas infert cum temulentia summa et insequenti cæphalalgia dificillima." Lin. Flora Lapp. sp. 160 γ, cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 366, T. V. p. 225.

111) ANDROMEDA *Polifolia.* Lin. Spec. pl. p. 564.

* "*Andromeda,* virgo hæc lectissima pulcherrimaque collo superbit alto et viuidissimo *(Pedunculus),* cuius facies roseis suis labellis *(corolla)* vel optimum veneris fucum longe superat; juncea hæc in genua proiecta pedibus alligata *(caulis inferior incumbens),* aqua *(vernali)* cincta, rupi *(monticulo)* adfixa, horridis Draconibus *(amphibiis)* exposita, terram versus inclinat mœstam faciem *(Florem),* innocentissimaque brachia *(ramos)* cælum versus erigit, meliori sede fatoque dignissima, donec gratissimus Perseus *(æstas)* monstris deuictis, eam ex aqua eduxit e virgine factam fœcundam matrem, quæ tum faciem *(fructum)* erectam extollit. Si Ouidio fabulam de Andromeda conscribenti hæc ante oculos posita fuisset planta, vix melius qudrarent attributa, qui more poëtico ex humili tumulo produxisset olympum." Lin. Flora Lapp. sp. 163 δ. Tab. I fig. 2. — "LINNÆUS var mäst altid lycklig i de nya nomina generica, som han gaf örter. Under Lappska resan, förekom Polyfolia Buxbaumii, som andre fört til Ledum eller Erica, och borde, efter de lagar han redan för sig stiftat, få nytt namn, derom han anteknar i sin dagbok vid d. 8 Maj", (gamla eller nya stilen?) "följande: "Nu stod Polyfolia Bux-"baumii i sin största fägring och prydde kärren förträffeligen. "Hon är blodröd innan hon utspricker. Ingen målare kan "sätta så behagelig hy på en Jungfrus kinder, intet smink för-

"mår så uphöja dem. Jag tyckte mig se Poeternas Andro-
"meda, likasom med lutande hufvud. Hon står mitt i vatt-
"net på en tufva, uti de otilgängeliga kärren, omgifven af
"styggа paddor och grodor, som om våren vid parningen blåsa
"vatten öfver henne. Nu var hon brud, men snart blifva
"hennes rosenkinder lif-färgade och blekna mer och mer, när hon
"utspricker, och det befruktande stoftet hinner upfylla Naturens
"föremål. Jag kallade henne Andromeda." Arch. Abr. Bäcks
Åminnelsetal öfver C. von Linné, hållet inför Kgl. Vetenskaps-Academien d. 5 Dec. 1778 pag. 61, noten.

Obs.! Si cum his verbis verba Linnæi conferas in Lachesi Lapponica, Londini 1811, quæ quidem translatio ex observationibus, quas Linnæus in itinere Lapponico per dies propria manu describebat, habenda sit vera, Chamædaphne (ANDROMEDAM *polifoliam* Lin.) pridie Idus Junias inventam reperies, Tom. I p. 188, ubi etiam legere potes adumbrationem plenius expressam et hauriendo a Lin. Fl. Lapp. locupletiorem factam illa supra relata, quam Arch. Abr. Bäck debemus. Numne ex hac dissimilitudine concludendum sit, Linnæum eximia industria atque cupiditate cum amicissimis communicandi ductum, aliam quoque editionem hujus "Itineris" composuisse? Si ita se res haberet, in maxima tamen ignoratione adhuc versamur, ubi iste thesaurus literæ nostris temporibus in oblivione jaceat; — in Suecia??

112) ANDROMEDA *cærulea.* Lin. Spec. pl. p. 563.

* descript. vide Lin. Flora Lapp. sp. 164 β, γ et Tab. I fig. 5, nec non Lachesis Lapp. T. I p. 272.

113) ARBUTUS *Uva ursi.* Lin. Spec. pl. p. 566.

* "*Folia* colliguntur cum ramulis a septentrionalibus nostris in magna copia, Holmiamque mittuntur, vbi a coriariis emuntur, quibus tanquam Rhus inseruit." Lin. Fl. Lapp. sp. 162 γ, cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 408 et Lachesis Lapp. T. I p. 250.

114) ARBUTUS *alpina.* Lin. Spec. pl. p. 566.

* "*Fiællbær* Dalekarlis i. e. Baccæ alpinæ κατ' ἐξοχήν. Per omnes Alpes lapponicas in Dalekarlia ab apice earum vsque ad basin circa mare album vix alia exstat vulgatior, præsertim in locis sabulosis siccissimisque." — "Baccas Lappones vilipendunt." Lin. Fl. Lapp. sp. 161 α et ζ. — "Baccæ atræ, globosæ, insidentes calyci minimo sanguineo. Sapor Ribeos nigri, sed magis fatuus, vix Lapponibus gratus." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 359.

115) PYROLA *rotundifolia.* Lin. Spec. pl. p. 567.

116) PYROLA *uniflora.* Lin. Spec. pl. p. 568.

117) PYROLA *secunda*. Lin. Spec. pl. p. 567.

* recte! Casp. Bauh. Pin. p. 191, ut etiam in Lin. Flor. Lapp., sed perperam p. 181, ut in Lin. Fl. Suec. ed. I et II, nec non Spec. plant. ed. I et II.

** "Resiccat manifeste Pyrola, et euidenter adstringit, atque vna refrigerat. Miscetur potionibus, quæ sanguinem profluentem sistunt et vulnerum recentium inflammationem arcent, curationemque promouent. Huius ex vino decoctum ad thoracis et internorum viscerum vulnera solidanda commendatur." Dodonæi Pempt. p. 138. — "Refrigerat et siccat, adstringit, consolidat, Vulneraria est, usu interno et externo celeberrima. Schrod." Dale Pharmacol. p. 333, cfr. Lin. Mat. sp. 212 (P. rotundifolia).

118) GERANIUM *sylvaticum*. Lin. Spec. pl. p. 954.

119) GERANIUM *circutarium*. Lin. Spec. pl. p. 951.

120) GERANIUM *robertianum*. Lin. Spee. pl. p. 955.

* Geranium Robertianum primum var. rubens. C. Bauh. Pin. p. 319. Obs.! Species Gèranii etiam in Florula sua Lapponica p. 53 Cl. DECANDRIÆ adnumeravit Linnæus, quam sententiam in eodem libello pag. 59 his verbis ultra confirmat: "Monadelp*ha:* Plantas huius classis nullas per Lapponias observavimus." Flora autem Lapponica, nec non Gen. pl. ed, I, jam docent, judicia ejus de his plantis, ut de pluribus aliis, brevi tempore intermisso esse mutata.

121) SCLERANTHUS *annuus*. Lin. Spec. pl. p. 580.

* "Knawel. Dod. pempt. 115. Dill. giss. 87. Boerh. lugdb. 2 p. 93. Raj. syn. 159; Knawel folio et flore viridi. Rupp. jen. 76; Polygonum germanicum vel Knawel germanorum. Raj. hist. 213; Polygonum, germanis Knawel. Moris. hist. 2 p. 594 s. 5 t. 29 f. 6" e Lin. Hort. Cliff. "Knafwel Dod. pempt. 115 folio et flore viridi. Rupp. jen. 85" e Lin. Fl. Suec. ed. I et II; sed "Germani *Knäwel* appellant" Dodonæi Pempt. p. 115, cfr. Lin. Hort. Cliff. p. 166: "Knawel verbum est barbarum, mihi maxime paradoxum, dicunt alii Belgicum, alii Germanicum esse, attamen ego nec in Germania nec in Belgio sciscitare potuerim, quid sibi vellet, nec alterutra natio hoc agnoscere voluit. Quæsivi quondam ab incomparabili isto Philologo Ol: Rudbeckio radicem vocis, qui regessit se nescire, nisi fractum fuisset a Gnaphalio, cum quo ex sono et literis radicalibus conveniret. Dodonæus in editione latina non Knawel sed Knåwel seu Knæwel scribit. Knåwel est verbum suecum et in inferioribus Sueciæ provinciis inter vulgum frequens, idemque sonat ac Diäwel, mutata modo dialecto, et Diabolum significat, hinc suspicio mihi oritur, quod aliquis pe-

regrinans Suecus per jocum dixerit plantam sic vocari in patria, et originis ignarus alter severe hoc assumserit Botanicus aliquis. Cum mihi non placeat Knåwel, dixi plantam Scleranthum seu florem cinereum vel incanum a colore florum singulari, et paucis plantis communi."

122) An non DIANTHUS *deltoides.* Lin. Spec. pl. p. 588? cfr. Cel. Whlnbg. Fl. Suec. ed. I et II sp. 480.

123) SAXIFRAGA *stellaris.* Lin. Spec. pl. p. 572.

* "in alpibus Dalekarlicis ad rivulos." Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

124) SAXIFRAGA *aizoides.* Lin. Spec. pl. p. 576.

* Tournefortius in Inst. Rei Herb. T. I pag. 252 huic subjecit: "Saxifraga angustifolia, autumnalis, flore luteo, guttato, foliolis florum magis acuminata. Breyn. Cent. I 106", quod synonymon Linnæus ipse in Spec. pl. ed. I p. 402 et ed. II p. 575 adhibet sub S. autumnale. Hæc autem forma e Flora Danica Fasc. II p. 4 tab. 72 potius varietas, fortasse aurantia, S. aizoidis, quam specie distincta esse videtur. Obs.! "In alpibus Dalekarlicis frequens." Lin. Fl. Suec. ed. I et II. Post tempora Linnæi nondum reperta. Cfr. Cel. Th. Fries l. c. pag. 298.

125) ALSINE *media.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 389 sub PENTANDRIA, ut etiam Spec. pl. ed. I p. 272, nec non Fl. Suec. ed. II sp. 267, quum Linnæus ipse in Flor. sua Suec. ed. I sp. 369 observationem dedisset: "Quidam in floribus hujus stamina 5 numerarunt, cum filamenta facile cadant; examinent adhuc eandem media æstate et videbunt decem."; cfr. Lin. Gen. pl. ed. I n. 373 et ed. II n. 445, sub DECANDRIA TRIGYNIA. Obs.: "Quædam species luxuriat *Stylis* quinque, alia *Filamenta* facillime dejicit, ut vix enumerari queant."

* lege Casp. Bauh. Pin. p. 250.

** "Dalecarlis wattarf." Lin. Fl. Suec. ed. II.

*** "Fringillis canoris reliquisque passeribus gratus cibus, uti et pullis gallinaceis." Lin. Fl. Suec. ed. II.

126) STELLARIA *graminea.* Lin. Spec. pl. p. 604.

127) ARENARIA *rubra.* Lin. Spec. pl. p. 606.

128) CUCUBALUS *Behen.* Lin. Spec. pl. p. 591.

* cfr. Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 360 et ed. II sp. 385.

129) SILENE *rupestris.* Lin. Spec. pl. p. 602.

* cfr. Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 367 et ed. II sp. 390.

130) AGROSTEMMA *Githago.* Lin. Spec. pl. p. 624.

Obs.! "LYCHNIS *alpina*" "in monte alpino Skrollstädet Dalekarliæ." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 410, cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 185, nec non Lachesis Lapp. T. I p. 302 et T. II p. 19.

131) SPERGULA *arvensis*. Lin. Spec. pl. p. 630.

* "In Finmarkia Noruegica iuxta Alpes non raro vnica nocte, vento ex Alpibus spirante gelido, media licet æstate, destruitur læta seges, tum hæc planta mire luxuriat, colligitur itaque, et semina huius cum pauca quantitate cerealium mixta puluerisantur sub lapide molari et e farina conficitur panis nigricans quidem, sed gratus, vt ipsi nobis multoties retulerunt." Lin. Flora Lapp. sp. 190 β. "Accolæ maris septentrionalis, in Finmarkia Norvegica, destructa segete, ubi hæc planta luxuriat, herbam secant, et colligunt semina pro pane vicario conficiendo." Lin. Am. Acad. T. III p. 87, cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 353.

132) CERASTIUM *viscosum*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 627 e synonymis; sed CERASTIUM *vulgatum*. Löfling It. Hisp. p. 143 sp. 29 (perperam n. 43, ut in Cel. Prof. E. Friesii Nov. Fl. Suec. est dictum), Curtis Lond. 2 t. 34 (e Cel. Friesio); cfr. Lin. Florula Lapp. p. 54, Flora Lapp. sp. 193, Fl. Suec. ed. I sp. 379 et ed. II sp. 414 et 415, "Annotationes de plantis Scandinavicis Herbarii Linnæani, in Musæo Societ. Linnæanæ Londin. asservati", auctore C. Hartman J:r in Act. Reg. Acad. Scient. Holm. (1849 et) 1851 p. 249 et 250, Cel. E. Friesii Nov. Fl. Suec. ed. II pag. 125—130.

133) CERASTIUM *alpinum*. Lin. Spec. pl. p. 628.

* In alpibus ubique C. Bauhini est pubescens (foliis villosis), sed nostrum glabrum (fol. omnino glabris et fere nitidis). Duas variationes vel species in Florula sua Lapponica, Actis Lit. et Scient. a. 1732 (non 1735, ut dictur in Lin. Fl. Suec. ed. I et II sub hac specie) inserta, p. 45 distinxit Linnæus: "Myosotis alpina latifolia Tourn." et "Cerastium foliis lanceolatis glabris Nob." Tournefortius autem in Inst. Rei Herb. T. I p. 244 ut synonymon adscripsit: "Caryophyllus holostius, Alpinus, latifolius. C. B. Pin. 210. Prodr. 104." Linnæus ipse synonyma et Bauhini et Tournefortii refert ad Cerastium (alpinum) α in Flora sua Lapp. sp. 192 α et Fl. Suec. ed. I sp. 380 α; sed Bauhini solum in Fl. Suec. ed. II ad sp. 418 α. In Spec. plant. ed. I, ante Fl. Suec. ed. II editis, p. 439 C. latifolio subjungit Linnæus hoc. Casp. Bauhini synonymon, quod in Flora Danica Fasc. I p. 1 tab. 6 ad C. alpinum Lin. adhihet Cel. Chr. G. Oederus; sed in Spec. plant. ed. II p. 628 sub C. alpino synonymon Bauhini primum Oedero, deinde p. 629 sub C. latifolio Bauhino ipso tribuit ille. Differentia vero specifica inter has species ex subdivisione generis CERASTII, in Spec. plant. a Linnæo adhibita, "capsulis oblongis" et "capsulis subrotun-

dis" pendere videtur, nec non e Casp. Bauh. Prodromo p. 104, ubi descriptionem ejus invenies; sed ibi legitur: "capitulum oblongum, semen, continens". Potius igitur sequamur judicium Linnæi, in Flora Lapp. et Suec. exhibitum, ut etiam verba ejus in hoc opusculo supra addita. Confer præ ceteris Lin. Fl. Lapp. sp. 192 δ; Fl. Suec. ed. II sp. 418: "variat foliis pubescentibus et omnino glabris, ut facile fallat Legentem"; Whlnbg Fl. Lapp. sp. 246, nec non Cel. E. Friesii Nov. Fl. Suec. ed. II p. 123: "Non tantum quoad vestitum variat C. alpinum, sed ut statura, foliis ovalibus, ellipticis, lanceolatis, acutis et obtusis e. s. p."

134) OXALIS *Acetosella.* Lin. Spec. pl. p. 620.

* Casp. Bauh. Pin. p. 330.

** "Ut sapore ita et viribus cum Acetosa convenit, ideoque æstum febrilem mitigat, sitim sedat et Ventriculi ardores; Jecur refrigerat et Cor roborat. Raji Hist. p. 1098" e Dale Pharmacologia p. 312; cfr. Pharmacopæa Wirternb. T. I p. 20.

135) EUPHORBIA *helioscopia.* Lin. Spec. pl. p. 658.

* "Succus corrosivus exulcerans instar cantharidum, verrucas, Clavos, Odontalgiam tollit." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 425.

** "*Euphorbia* et præsertim Cataputia usi sunt veteres inter sua purgantia, sed quum ab ejus usu periisset Bot. Prof. Gvilandinus, in posterum omnino cessavit internus illius usus. Inter recentiores Listerus sæpius hoc adhibuit in Hydrope, ubi eundem præbet effectum, ac interna quædam Paracenthesis, quo quosdam a malo liberavit, sed plerique inde curati, recidivam incurrebant, et peribant. Cessavit itaque internus usus hujus Medicamenti apud hodiernos Medicos, nec immerito." Lin. Am. Acad. T. III p. 130. Obs.! Vide sub POLYANDRIA MONOGYNIA in Lin. Gen. pl. ed. I et II, Flora Lapp., Hort. Cliff., Fl. Suec. ed. I et Mat. Med. ed. I.

136) THALICTRUM *flavum.* Lin. Spec. pl. p. 770.

* "Radix optimum Rhabarbari substitutum esse creditur." Dale, Pharmacol. Suppl. p. 91.

137) THALICTRUM *simplex.* Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 490, Mant. p. 78, teste Cel. El. Friesio in Mant. sua III p. 46: "Thal. minus Linnæo primitivum erat *Th. simplex.*" Synonymon tamen Bauhini ad Th. minus Lin. Spec. pl. et Rec. potius spectare videtur, quum hæc cum figura Dodonæi Pempt. p. 58, et a Bauhino ipso et deinde a Linnæo huc citata, melius congruat. In Dalecarlia autem numquam reperta est Th. minus Lin. Sp. pl.

138) THALICTRUM *alpinum.* Lin. Spec. pl. p. 767.

* Jam in Florula Lapponica Linnæi p. 56 sub POLYANDRIA POLYGYNEA: "Th. minimum, montanum, atrorubens foliis splendentibus. Boerh." (lugd I p. 44 t. 44, e Lin. Flora Lapp. et Hort. Cliff.)

** "Planta hæc pusilla et tenella natales suos debet solis Alpibus." Lin. Flora Lapp. sp. 225 *α*. Obs.! "Genus hocce variat numero et figura. Stamina in aliis duodecim tantum, cum totidem pistillis." Lin. Gen. pl. ed. I et II; "Numerus staminum et pistillorum in diversis diversus est." Lin. Gen. pl. ed. V et VI; his autem in omnibus operibus sub POLYANDRIA.

139) TILIA *europœa.* Lin. Spec. pl. p. 733 = TILIA *parvifolia.* Ehrh. Beitr. T. 5. p. 159 e Cel. El. Friesii Mant. III p. 200; lege præterea: Tilia fœmina folio minore. Casp. Bauh. Pin. p. 426, cfr. O. Fr. Müllerus Flora Danica Fasc. X p. 4 tab. 553. Vide sub POLYANDRIA jam in Lin. Gen. plant. ed. I.

* "Et besynnerligt Löfträd sågs wid Gulleråsen. Stammen war ganska tjock, qwistarne hade twå slags löf, det ena nog likt Linnträds löf, det andra, som wäxer strax bredewid war mera likt Kjersbärs- Sälk- eller Wide-löf; emellan deße bägge, som framspricka utur en knopp, är et litet rödt bär, stort som en Kjersbärs-sten. Herr Arch. och Ridd. Linnæus nämner detta i Flora Svec." (ed. II spec.) "471 såsom et rart Linnträd. (Rara ad Gullerås by Rättvici.)" Dagbok öfwer en Resa igenom de under Stora Kopparbergs Höfdingedöme lydande Lähn och Dalarne år 1757, af Abr. Abrah:son Hülphers, Wästerås 1762, pag. 146.

140) PRUNUS *Padus.* Lin. Spec. pl. p. 677.

* Cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 198 *α* et *β*.

141) RIBES *alpinum.* Lin. Spec. pl. p. 291. Joh. Bauh. Hist. 2 p. 95, ut etiam in Lin. Flora Lapp. est dictum, sed. p. 98 e Lin. Hort. Cliff., Fl. Suec. ed. I et II, nec non Spec. pl. ed. I et II.

142) RIBES *rubrum.* Lin. Spec. pl. p. 290.

Obs.! Genus Ribes in Florula sua Lapp. p. 50, ut etiam in Flora Lapp. p. 64—66, Gen. pl. ed. I et Hort. Cliff. ad PENTANDRIAM DIGYNIAM refert Linnæus, in reliquis suis operibus ad MONOGYNIAM Class. PENTANDRIÆ. In Flora sua Lapponica p. 66 dixit ipse: "Genus hoc, excepto numero, quoad partes floris omnes, nec non faciem externam, conuenit cum Icosandriis, animus itaque fuit omnium primo ad Icosandriam referre omnes flores, vbi stamina calici inserta sunt, absque vllo respectu numeri habito, nisi

postea obseruassem aliquot genera, quæ secundum istam legem ad Icosandriam trahi debuissent, nec tamen ad naturalem istam classem a natura ipsa referuntur; ideoque ad Icosandriam staminibus pluribus gaudentes flores referendos decreui"; nec non in Gen. plant. ed. I sub. gen. 195: "Omnibus partibus fructificationis cum Icosandriis convenit, excepto numero staminum, qui si latius sumeretur, eo referri tamen posset."

143) SORBUS *aucuparia.* Lin. Spec. pl. p. 683.

144) SIBBALDIA *procumbens.* Lin. Spec. pl. p. 406.

* Raj. Syn. Angl. 3 p. 256 e Lin. Flora Lapp. et Svec. ed. I et II. Obs.! 1. Vide sub PENTANDRIA jam in Florula Linnæi Lapp. et Gen. pl. ed. 1. — "Ad plantas in Icosandria Polygynia traditas proxime omnino accedit, excepto solo numero staminum et pistillorum. *Stylus* etiam in hac *e* medio *latere germinis,* non vero ex apice, prodit, quod singulare est, et adfinibus commune. ex. gr. Rosæ, Rubo, Fragariæ, Comaro, Tormentillæ, Potentillæ, Geo, Dryadi, Alchemillæ, et Aphanæ; debent itaque hæc ordine naturali nunquam distingui." — "Et re vera aut sub eodem genere tradi Fragaria, Potentilla, Tormentilla, Comarum, Geum, Dryas et hæc, aut totidem distincta constitui debent." Lin. Flora Lapp. sp. 111. — "Maxima inter Potentillam, Tormentillam, Comarum, Fragariam, Geum, Dryadem, et hanc est affinitas. Si autem reliqua distincta sint genera, uti extra contraversiam positum videtur, multo magis hoc erit." Lin. Gen. pl. ed. I gen. 256. — Obs.! 2. *Jussiea.* Linnæus in Lachesis Lapponica T. I p. 284. Sibaldia in Lin. Flora Lapp., Gen. pl. ed. I et II, uti etiam in Indice Lin. Crit. Bot.; sed Sibbaldia in Lin. Crit. Bot. p. 94, Phil. Bot. pp. 31, 74, 157 et 173, Fl. Suec. ed. I reliquisque in operibus Linnæi. — "Characterem noui huius generis dedi in C. G. 256" (Genera plant. ed. I gen. 256), "idque dixi a Rob. *Sibbaldo,* qui est ex primis, quorum industriæ huius speciei adumbrationem debemus. (Fragariæ syluestri affinis planta, flore luteo. Sibb. Scot. II p. 25 t. 6 f. 1.)". Lin. Flora Lapp. —

** "Est planta mere alpina, in Alpibus nostris admodum frequens." Lin. Fl. Lapp. — In monte Salfjället Dalecarl. anno 1859 denuo inventam benigne communicavit Dr. Phil. P. Olsson; cfr. Act. Nat. Scrutat., Christianiæ 1856, p. 298.

145) ROSA *canina.* Lin. Spec. pl. p. 704.

* Casp. Bauh. Pin. p. 483: "Rosa syl. vulgaris flore odorato incarnato."

** "E petalis destillatur aqua suaveolens, cujus usus etiam in cibariis varius est." Lin. Am. Acad. T. III p. 89.

146) ROSA *cinnamomea.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 703 (non p. 700, uti dicitur in Cel. El. Friesii Nov. Fl. Suec. ed. II p. 154 et deinde in N. J. Scheutzii Monographia Rosæ, Wexioniæ 1872, p. 42.)

147) RUBUS *idæus.* Lin. Spec. pl. p. 706.

* "Fallbär: Hedemora etc.; Fållbär: Orsa, Elfd.; Binnbär: Lima." Kröningsswärd Fl. Dalecarl. p. 59.

148) RUBUS *saxatilis.* Lin. Spec. pl. p. 708.

149) RUBUS *arcticus.* Lin. Spec. pl. p. 708.

* Sub præsidio D:ni Olavi Rudbeckii Fil. modeste submittit Dan. Kellander, Upsaliæ 1716.

** "In Dalekarlia ad urbem Fahlunam sponte hanc nascentem detexit Clariss. D. *Joh. Browallius* (Philosoph. Doct. et naturalium rerum scrutator ingeniosissimus) non longe ab urbe. In itinere Dalekarlico ad templum Elfdahliæ eam reperimus." Lin. Fl. Lapp. sp. 207 *α*.

*** Confici curant Magnates per Norlandiam e baccis Syrupum, Gelatinam, vinum Rubeatum, etc. quæ partim ab illis consumuntur, partim Holmiam ad amicos mittuntur, tanquam bellaria suauissima, rarissimaque; et sane inter omnes baccas Sueciæ syluestres videntur hæ tenere primas." Lin. Fl. Lapp. sp 207 *λ*; cfr. "BACCÆ NORLANDICÆ refrigerantes et simul cordiales sine pari, "in febribus putridis eximiæ, nobis propriæ." Lin. Am. Acad. T. IV p. 37; "Åker-bär (Rub. Fl. 448) finnas här på skogen", emellan Idre och Särna, "så wäl som på flere ställen i Dalarne, och kallas Bytt-bär, men mäst i Norrland och Westerbotn." Hülphers Dagbok p. 242; "Åbär: Norrberke; Byttbär: Särna och Idre." Kröningsswärd Fl. Dalecarl. p. 59.

150) RUBUS *Chamæmorus.* Lin. Spec. pl. p. 708.

* cfr. Fragaria vesca. "Jolbär" in Idre et Särna sec. Hülpheri "Dagbok" p. 234 et Kröningsswärd Flora Dalecarl. p. 59.

** "Dani maxime, ne dicam nimium, euehunt vires baccarum in Scorbuto, quarum tamen effectus minus innotuit inquilinis, quam exteris. Sim. Paulli, Chamæmoris ad satietatem commestis scorbutici in Noruegia pene deplorati, feliciter sanantur. Th. Bartholinus med. domest. 30. Noruegia Chamæmorum suam habet antiscorbuticam, supraque medicorum spem et exspectationem positam, quæ cruda, condita, in spiritum attenuata, palato pariter ac torpidæ scorbuticorum affectioni inseruit, nostrisque pro panacea probatur. etc. vide eundem p. 106." Lin. Fl. Lapp. sp. 208 *ϑ*.

151) FRAGARIA *vesca.* Lin. Spec. pl. p. 708.

152) POTENTILLA *norvegica.* Lin. Spec. pl. p. 715.
153) POTENTILLA *verna.* Lin. Spec. pl. p. 712.
154) POTENTILLA *Anserina.* Lin. Spec. pl. p. 710.
 * Tournef. Inst. T. I p. 298.
155) POTENTILLA *argentea.* Lin. Spec. pl. p. 712.
156) TORMENTILLA *erecta.* Lin. Spec. pl. p. 716.
 * Lin. Mat. Med. sp. 248; Dodonæi Pempt. p. 118: "Tormentillæ radix est potenter adstringens et ex eorum, quæ tertii sunt ordinis, numero"; et Dale Pharmacologia p. 230: "Radix siccat et astringit; hinc in fluxionibus quibuscunque alvi, uteri etc. exhibetur, præterea diaphoretica est et alexipharmaca. Raj. Hist. p. 618"; cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 170.
157) COMARUM *palustre.* Lin. Spec. pl. p. 718.
 * Pentaphyllon vel potius Heptaphyllum flore rubro. Joh. Bauh. Hist. 2 p. 398 e Tournef. Inst. T. I p. 298.
 ** lege: C. Bauh. Pin. p. 326.
158) GEUM *rivale.* Lin. Spec. pl. p. 717.
159) CHELIDONIUM *majus.* Lin. Spec. pl. p. 723.
 * cfr. Lin. Mat. Med. ed. I sp. 258 et Dale Pharmacol. p. 277.
160) NYMPHÆA *lutea.* Lin. Spec. pl. p. 729.
161) NYMPHÆA *alba.* Lin. Spec. pl. p. 729.
 * cfr. Lin. Mat. Med. sp. 252 et Dale Pharmacol. p. 314.
162) HYPERICUM *quadrangulum.* Lin. Spec. pl. p. 1104, cfr. Lin. Phil. Bot. p. 218.
 * HYPERICUM *perforatum.* Lin. Spec. pl. p. 1105 hoc loco lapsu calami aut prætermissum est aut commutatum cum H. *quadr.*, quum hæc verba et sequentia ad illum præclare pertineant. Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 365, Fl. Suec. ed. II sp. 680: "Flores vulnerarii et anthelmintici insignes. Boerh.", Am. Acad. T. III p. 67 "Obstacula Medicinæ": "Huc refert errorem, quo pro *Hyperico* (Lin. Fl. Suec. ed. I sp.) 625 *(H. perfor.)*, cujus vis vulneraria resolvens, et anthelmintica, sumitur illud 624" *(H. quadr.)*; Dale Pharmacol. p. 300 et Pharmacopæa Wirtenbergica (1754) p. 52.
 ** Tinctura. Obs.! Genus hocce jam in Florulæ Lapp. Parte posteriori (Act. Lit. et Scient. 1735) p. 12, in Flora Lapp. p. 223 et in Gen. pl. ed. I sp. 606 ad POLYADELPHIAM refertur a Linnæo. "Si staminum filamenta accurate inspiciantur, patebit ea in tres vel quinque phalangas esse digesta et ad basin coalita, licet hoc in nostris Europæis admodum obscure, in *Lasiantho* autem euidentissime conspici potest." Lin. Fl. Lapp. sp. 275 *β*.

163) ACONITUM *lycoctonum.* Lin. Spec. pl. p. 750.

* "Reperiuntur ibi herbæ quædam, quæ aliis in locis non nascuntur. Inter has a Samuelo Rheen memoratur herba, quam Lappones sua lingua vocant calceolum Lapponicum, aut brassicam rangiferorum. Quæ species ipsius sit, ostendit hisce verbis, quæ licet longiora, integra tamen apponenda videntur, ut de herba rectius possit judicari. Ther wæxer ett græs, som Lapparna kalla reen kool, eller Lappskogræs, efter des blomstret ær i anseende soom een Lappskoo, huilket blomster ær blaodt, och med tree radher froe inne i blomstret, des blad æro stora, som Kool-blad, des stiælka ett finger tiock, des rooth ær ganska bitter. Hoc est: Nascitur ibi herba, quam Lappones appellant brassicam rangiferorum, vel calceolum Lapponicum, quia flos illius speciem præ se fert calcei Lapponici, estque colore coeruleo, cum serie triplici seminis in calice, folia habet ampliora, quam brassica vulgaris, caulem crassum digiti crassitie, radicem prorsus amaram. Herbam hancce festinatione summa dicit capere sua incrementa, late se diffundere, ac surgere in altum, ad trium cubitorum altitudinem, et quandoque majorem. Creditur inutilis et noxia, quoniam ab esu ejus abstinent animalia omnia. Intet creatur æter betta græset, uthan skyder foer, saosom foer ett foergiff, ait Samuel Rheen, id est: Animal nullum herbam hanc gustat, sed fugit eam, tanquam venenum." Joh. Schefferi Lapponia (1674) p. 360; cfr. Lin. Florula Lapponica P. I p. 55, Flora Lapp. sp. 221 β: "Neque in Norlandia ab vllo animali tangitur, nec in Lapponia a rangiferis editur, licet Scheffero *Brassica rangiferorum* dicatur; *Calceus* autem *lapponicus* nominatur a figura corollæ referentis calceum Lapponis"; Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

** "*Aconitum* non minus quam *Cicutam* ob venenum suum fuisse omni æuo famosissimas, plena docent patrum Botanices scripta; et credidere veteres, illum nunquam surgere, qui sub illa dormiret, et sagittas Aconiti succo inquinatas lethalia facere vulnera, hinc Poetæ eandem ex spuma rabidi istius canis infernalis, Cerberi, natam fabulati sunt. Fidem nobis faciant, si non alia, certe Matthioli experimenta in subiectis humanis ad mortem damnatis instituta, vbi decantatissimis suis antidotis e morte eripere eosdem non potuit. Similia in brutis capta experimenta videas apud Wepferum de Cicuta; at ego longe mitiorem Aconiti huius effectum a me obseruatum tradam. — In Itinere per Medelpadiam primo vere instituto, aduerti feminam folia Aconiti huius legentem, quæ, in quem vsum illa legeret, interrogata, ad cibum inde parandum, respondebat. Ego melius ipsi consulturus (putabam enim eam in-

sciam huius, folia illa esse Geranii credere) per superos et inferos, ne vltimum sibi ferculum pararet, monui. Illa autem subridens nil periculi latere regerebat, et hanc plantam se optime nosse, atque toties, immo quotannis cum conterraneis eam se adsumsisse dicebat, meque istam plantam non rite cognoscere putabat. Introeo domunculam eius, femina conscindit folia, coquit illa cum parua quantitate pinguedinis, parat inde iusculum, adsumit idem cum marito, duobus liberis et quadam vetula; sic

Lurida terribiles miscent aconità Nouercæ

et quod miratus sum absque vlla molestia, vlloue insequente symptomate; et sane quæ non inuenit ratio, sæpe inuenit temeritas. Quæro itaque:

An Aconiti vis in septentrione a frigore eneruetur: negativum ipse defenderem responsionem, cum etiam in Jemtia, quæ maiorem poli agnoscit eleuationem, quam Medelpadia, conscindatur radix lacteque misceatur et muscis offeratur, vt inde pereant ac abigantur. —

An vis Aconiti deleteria in sola radice, non vero in foliis consistit? cum experimenta Matthioli et Wepferi cum radicibus instituta sint et radices in Jemtia exhibeantur muscis, quodammodo verosimile videretur, sed dubio omni non caret. —

An planta adhuc, tempore vernali, tenella, particulis istis noxiis destituitur, quibus adultior imprægnatur? Sic vrtica recens progerminans et plures plantæ apud nos coctæ tempore vernali eduntur, quæ per æstatem non possunt adsumi. Vel —

An particulæ acres et venenatæ per diuturnam destruuntur coctionem? Sic sane videtur, dum pinguedo ista non erat sufficiens tali veneno ita obuelando, vt nullam pareret noxam." Lin. Flora Lapp. sp. 221 ε, cfr. Lin. Lachesis Lapponica T. II p. 123. — "Aconitum istud Dioscorides λυκόκτονον et κυνόκτονον cognominat: Arabes Strangulatorem adip, id est, lupi: nonnulli Lupariam. Facultas autem huius veluti et reliquorum Lycoctonorum homini exitialis est et reliquis quoque animantibus perniciosa. Vtuntur, inquit Dioscorides, ad venationem luporum, crudis ipsas inserentes carnibus, quibus deuoratis lupi enecantur." Dodonæi Pempt. p. 439.

164) SPIRÆA *Ulmaria.* Lin. Spec. pl. p. 702. Etiam in Florula Linnæi Lapp. hanc plantam reperias sub POLYANDRIA POLYGYNEA, sed in Flora Lapp., Gen. pl. ed. I, et Hort. Cliff., nec non in reliquis ejusdem auctoris operibus ad ICOSANDRIAM PENTAGYNIAM est illa relata.

* Clus. Hist. CXCVIII et Joh. Bauh. 3. p. 488 e Tourn. Inst. T. I p. 265.

** "Miratus sum, quod hæc planta tam fragans minus, quam virtus suaderet ab odore desumta, reuocata fuerit ad vsus medicos, sed forte latet anguis sub herba. Cum in itinere Dalekarlico (impensis Generosissimi Baronis NIC. REUTERHOLMI, magni istius Gubernatoris prouinciæ Dalekarlicæ suscepto) Alpibus superatis in Noruegiam perueniremus alte dormientibus lassis sociis, obambulans in tristi sylua aduertebam etiam *Equos* distinguere posse alimenta salubria a noxiis, ingerebant enim famelici omnes sine discrimine herbas, intactas tamen omnino relinquentes *Filipendulam* hanc, *Valerianam* (§ 15), *Conuallariam* (§ 112), *Angelicam* (§ 101, 102), *Epilobium* (§ 146), *Comarum* (§ 214), *Geranium* (§ 266), *Helleborum* (§ 226), *Aconitum* (§ 221) et varios frutices. Dedit hoc ansam, vt curioso rerum naturalium scrutatori commendemus obseruationes instituendas circa plantas, quæ scilicet ab animalibus phytiuoris, vt Boue, Oue, Capra, Ceruo, Equo, Sue, Simia, etc. eorumque speciebus non deuorentur, quod rite obseruatum sua vtilitate non careret. Tantum vero abest, quin dicam, quod, quæ animalibus noxiæ vel salubres sunt plantæ, itidem et nobis conueniant vel noceant; nec sufficit cum Wepfero plantas animalibus, præsertim carniuoris, venenatas exhibere, vt inde constet earum effectus in nostrum corpus." Lin. Fl. Lapp. sp. 301 ε; cfr. Lin. Mat. Med. sp. 240. "Pan Svecus" Am. Acad. T. II p. 226 et 227.

165) RANUNCULUS *acris.* Lin. Spec. pl. p. 779.

166) RANUNCULUS *bulbosus.* Lin. Flora Lapp. ed. I sp. 229, quod G. Wahlenbergius in Flora sua Lapponica ut synonymon refert ad spec. 289 β. R. *acris* β pumilus caule unifloro."

167) RANUNCULUS *Flammula.* Lin. Spec. pl. p. 772.

168) RANUNCULUS *reptans.* Lin. Spec. pl. p. 773, cfr. Lin. Flora Lapp. sp. 236 Tab. III fig. 5 et Whlnbg. Fl. Lapp. sp. 288.

169) RANUNCULUS *aquatilis.* Lin. Spec. pl. p. 781.

170) CALTHA *palustris.* Lin. Spec. pl. p. 784.

171) ANEMONE *vernalis.* Lin. Spec. pl. p. 759.

* lege C. Bauh. Pin. p. 177.

** "In Alpibus lapponicis raro obuia est, in Alpibus vero Dalekarlicis et proximis syluis omnium copiosissime exsistit." Lin. Fl. Lapp. p. 181; "Pulsatilla *dalekarlica*". Lin., Pan Svecus, Am. Acad. T. II p. 250.

172) ANEMONE *nemorosa.* Lin. Spec. pl. p. 762.

* cfr. Lin. Mat. Med. sp. 275.

173) AJUGA *pyramidalis*. Lin. Spec. pl. p. 785.
* "Mire intricata est Ajugarum synonymia." Cel. El. Friesius: Nov. Fl. Suec. ed. II p. 174.

174) PRUNELLA *vulgaris*. Lin. Spec. pl. p. 837. — "Prunella" nominatur hæc planta jam in Lin. Fl. Lapp. et Crit. Bot. sed "Brunella" adhuc in Lin. Gen. pl. ed. V. — "Recentiores Brunellam et Prunellam appellant: Germani Braunellen." Dodonæi Pempt. p. 136.

175) GLECOMA *hederacea*. Lin. Spec. pl. p. 807, uti etiam in Gen. pl. ed. V et VI; sed "GLECHOMA" in Gen. pl. ed. I et II, Crit. Bot. p. 32 et 121, nec non Phil. Bot. p. 187 et 190.
* "Chamæclema. Boerh. lugdb. I p. 172" e Lin. Hort. Cliff. et Fl. Suec.
** lege Tournef. Inst. T. I p. 194.

176) GALEOPSIS *Tetrahit α vel β* (β = G. versicolor. Curt.). Lin. Spec. pl. p. 810.
* Hoc synonymon Bauhini, Lobelii icone T. I p. 528. "Cannabis syluestris spuria tertia" fultum, magis idoneum esse videtur, quam quod, cum G. Ladano potius congruens, in sequentibus operibus est huc adhitum a Linnæo.
** Cfr. Lamium album. Dale Pharmacol. p. 221. Lin. Mat. Med. sp. 307 et Pharmacopæa Wirtenb. I p. 67.

177) STACHYS *palustris*. Lin. Spec. pl. p. 811, cfr. "Galeopsis angustifolia fœtida. Joh. Bauh. Hist. 3. App. 854 et Galeopsis palustris, Betonicæ folio, flore variegato. Tourn. Inst. T. I p. 185" e Lin. Hort. Cliff. p. 309.

178) SCUTELLARIA *galericulata*. Lin. Spec. pl. p. 835. — Rivini Ordines pl. irregulari monopetalo 76. e Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

179) PEDICULARIS *Sceptrum Carolinum*. Lin. Spec. pl. p. 845.
* lege: Rudb. hort. p. 9. Synonyma Rudbeckii sunt recte relata in Flora Lapp. Lin.
** "Eandem observauimus in Dalekarlia prope Alpes Dalekarlicas vt Sernæ, Transtrandiæ." — "Vsum huius plantæ nullum noui, sed sane eam vidisse sufficit, præterquam quod Transtrandiæ vulgus semina eius contrita dentibus adponat, ad dolores dentium sopiendos." Lin. Fl. Lapp. sp. 243, ζ et η.

180) Synonymon illud Bauhini collectivum P. palustris et sylvaticæ esse videtur; hoc autem loco Linnæum, ut in Flora sua Lapp. sp. 241, PEDICULAREM *palustrem*. Spec. pl. ed. II p. 845 in mentem habuisse patet e Whlnbgii Fl. Lapp. p. 167: "Lapsu memoriæ Linnæus retulit synonymon Floræ Lapponicæ ad P. sylvaticam, quæ neque in Lapponia neque in alia quadam provincia boreali Sveciæ occurrit, ubi vero P. palustris vulgatissima."

181) PEDICULARIS *lapponica.* Lin. Spec. pl. p. 847.
  * acutis. Lin. Florula Lapp. p. 57 et Flora Lapp. sp. 242. Tab. IV fig. 1.

182) PEDICULARIS *hirsuta.* Lin. Spec. pl. p. 847. Post Linnæum non reperta est in Dalecarlia, cfr. Cel. Th. Fries l. c. pag. 299.
  * Lin. Florula Lapp. p. 57 et Flora Lapp. sp. 245 Tab. IV fig. 3.

183) * *Dodonæi Pempt.* p. 556 est PEDICUL. *sylvatica* Lin. It. W-goth. p. 40 e Lin. Fl. Suec. et Spec. pl.; sed *Crista Galli Dod. Pempt.* 556 eadem ac Crista galli foemina. J. B. 3, 436 e Tourn. Inst. T. I p. 172 vel RHINANTHUS *Crista galli fœmina et mas.* Lin. Fl. Lapp., Suec. et Spec. pl. ed. I p. 603 et ed. II p. 840.
  ** "Ambas has varietates (α. β.) coniunxerunt veteres, proinde male excepti a recentioribus, qui tamen, qua in re differant, non dixere; quid obstaret, si hoc etiam tempore aliquis has coniungere tentaret? Plantam vtramque optime noui; possunt etiam facile Synonyma variationum proprio suo indiuiduo adsignari et sane primo intuitu a Botanices tyrone optime distingui, nam *illa* (α.) crescit in pratis siccioribus, floribus ad vnum latus magis vergentibus, colore totius plantæ obscuriore et magnitudine inferiore; *Hæc* (β.) vero in agris vel subhumidis occurrit, pallidior, maior, et floribus magis distantibus. Cum autem describerem omnes partes, etiam minimas fructificationis, ne vllam obseruare poteram differentiam in parte quacunque plantæ quoad numerum, figuram, situm vel proportionem, et ne quidem in ipsa macula ad rictum corollæ posita: Vnde has plantas varietates esse intellexi; qui itaque posthac has ad diuersas refert species, tenetur indicare differentiam aliquam e numero, figura, proportione vel situ partium depromtam, nisi ex professo varietates recenseat, tum enim gaudet priuilegiis iisdem, quæ concessa sunt Tulipamaniacis, etc." Lin. Fl. Lapp. sp. 248 δ. — "Semina e planta β projecta in pratum siccum, proximo anno reddunt plantam α. hinc non opus fuisset duas species constituere." Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 503. — "Crescunt ambæ α et β Upsaliæ variis in locis mixtæ. In Smolandia australi versus Stenbrohult vidi tantum α, nec umquam β antequam fere Wexioniam perventum erat; ejeci semina β in pratum siccum, altero anno vidi plantas tantum α. Quidquid sit, distinctas non esse species docet structura et congeneres, sed quæ caussa alia quam locus β generavit, nondum liquet. Mirum no-

bis videtur quod *β* in Anglia non occurrat." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 542.

184) BARTSIA *alpina.* Lin. Spec. pl. p. 839.

185) EUPHRASIA *officinalis.* Lin. Spec. pl. p. 841.

* "*E. minor. Dill. app. 53.* "Varietas ista differt a naturali planta, quod flores in naturali triplo sunt maiores, quam in hac; quod calix in hac quadrifidus, in naturali vero quinquefidus; quod hæc minor sit naturali; et quod hæc sæpius ramis careat. Qui tamen considerat faciem, et texturam, easdem esse species facile agnoscit." Lin. Fl. Lapp. sp. 247 *α* et *γ*.

186) MELAMPYRUM *pratense.* Lin. Spec. pl. p. 843, Flora Lapp. sp. 240 *α*.

* "Butyro colorem flauum inducere Caltham, dum tempore vernali a vaccis adsumitur, statuerunt veteres, vt *Palmberg* in *Sertis floreis Svecanis*" (Strengnääs 1684, pag. 221) "et alii, cuius flaui flores instar croci adsumti lac tingerent; hoc tamen falsum esse videmus, cum boues caltham non edant; nec crederem singulas plantas, sine discrimine, recentes simul hanc flauedinem producere, cum in aliis locis flauum magis, in aliis magis fuluum obseruemus butyrum; nec quod hæc vnica sit causa, vnquam statuerem. Ad templum Lykselense in Lapponia Umensi butyrum, quantum noui, omnium præstantissimum adquiritur, nec aliud vidi vnquam tam intense fuluo colore saturatum ac hoc; hinc expetitur a mercatoribus Umensibus præ alio omni, cum carius vendi possit et misceri cum alio, vt mixtum præstantius euadat. Inquirenti mihi in eodem loco constituto causam, respondebatur Kowall (*α. β.*), quæ planta copiosius hic pronascebatur, hæc efficere, quod confirmabant mox pascua Boum a me visa, maiori huius plantæ copia tecta, quam vnquam obseruauimus alibi. Lin. Fl. Lapp. sp. 240 *η*., cfr Am. Acad. T. I p. 372 et Fl. Suec. ed. II sp. 548.

** MELAMPYRUM *sylvaticum.* Lin. Spec. pl. p. 843. Flora Lapp. sp. 240 *β*. — "Ambæ istæ varietates (*α. β.*) in Suecia vulgares omnio sunt eas autem distinctas esse non dixerim, nec statuit Rajus in Synopsi; notabiles tamen sunt et plurimis differunt, licet minus euidentibus notis; quænam harum naturalis sit planta, difficile determinatur, crederem ego priorem (*α.*), cum copiosior existat, atque oris labia, vt in congeneribus, clausa sint, licet hæc pro varietate, altera vero pro naturali habeatur in Raj. syn."

Differentiæ, quæ variationes hasce distinguunt, sunt sequentes:

α. in pratis et siccioribus nascitur,

β. vero in syluis et dumetis.

α. caule magis erecto gaudet,
β. caule nutante magis.
α. folia magis erecta et conniuentia,
β. folia omnino patentia gerit.
α. corolla alba gaudet, versus labia flauescente,
β. vero corolla fulua tota, et antecedenti longe breuiori.
α. rictu oris seu labiorum clauso,
β. rictu oris aperto et dehiscente instruitur." Lin. Flora Lapp. sp. 240 δ et ε.

187) SCROPHULARIA *nodosa*. Lin. Spec. pl. p. 863.

* "Folia *Sennæ* in classem purgantium usitatissimorum pertinent, flatulentiam excitare solent; hanc ob causam Zinziberis, Galangæ et Cinnamomi corrigi debent. Nauseoso vero sapore, per additionem portionis æqualis foliorum *Scrophulariæ aquaticæ*, orbantur, sicut experimentum fecit Dom. *Marchantius Eph. Acad. Reg. Paris* 1701." Pharm. Wirtenb. 61, cfr. Lin. Mat. Med. sp. 310 et 311, nec non Am. Acad. T. IV p. 41 et T. V p. 157.

188) LINNÆA *borealis*. Lin. Spec. pl. p. 880.

* Etiam e Lin. Flora Lapp. et Hort. Cliff.: "Petiv. cent. 76"; sed "Pet. mus. 787" e Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

** "Vulgus Angermanniæ plantam coctam, fomenti et cataplasmatis instar, doloribus rheumaticis, præsentanea medela, imponere solet. *Artedi*." Lin. Fl. Lapp. sp. 250 ϑ. — "LINNÆÆ *Herba* per Norlandiam in *doloribus Rheumaticis, Ischiaticis* interne et externe usitatissima, ideoque in Dania officinas, pharm. intravit." Lin. Am. Acad. T. IV p. 40.

189) SUBULARIA *aquatica*. Lin. Spec. pl. p. 896.

* mollibus. Raj. Syn. Angl. 3 p. 307 e Lin. Fl. Lapp. et Suec.

** 2 pag. 369 t. 23 fig. 1, e Lin. Fl. Suec. et Spec. pl.

190) THLASPI *arvense*. Lin. Spec. pl. p. 901.

191) SISYMBRIUM *Sophia*. Lin. Spec. pl. p. 920. — Elias Til-Landz: Catalogus Plantarum, Aboæ 1683.

192) ERYSIMUM *cheiranthoides*. Lin. Spec. pl. p. 923.

* M. siliqua longa. C. Bauh. Pin.

193) "Nasturtium aquaticum supinum. C. Bauh. Pin. p. 104" vel "SISYMBRIUM *Nasturtium aquaticum*. Lin. Spec. pl. p. 916" et "Nasturtium aquaticum majus et amarum. C. Bauh. Pin. p. 104" vel "CARDAMINE *amara*. Lin. Spec. pl. p. 915" inter se hoc loco a Linnæo commutata esse viden-

tur. Facile crederem plantam illam in Dalekarlia numquam esse repertam indigenam.

* "CARDAMINE, *Nasturtium amarum dicta* (Flor." Suec. ed. I sp. "560). Denna ört wäxte här" (wid Rödstens klefwan på Kinnekulle) "ymnigt, och holles allmänt före af wåra Apothekare, at wara den rätta Käll-Krasan (Flor. 552), men är dock icke så. Likwist kan det wäl medgifwas, at denna hafwer äfwen så god och stark werkan emot Skörbjugg, som någonsin den rätta Källkrasen; men deremot då de i stället för Källkrase hämta Ängkrase (Flor. 559), fara de mycket wilse, och bedraga både Patienterne och Doctorerne; ty är mit råd, at Apothekarne plantera denna ört (Flor. 560) uti Källesåg eller Källsprång, der hon en gång inkommen, förökar sig årligen sjelf til deras tjenst; hälst som den rätta Källkrasen på de mäste ställen swårligare kan fås. Wid denne örten merkte wi ock et känneteken för Botanisterne, nämligen, at deß stjelke wäxer fuller rak, men derjemte slår ut *ex summis alis* små *stolones*, som taga rot; hwarföre hon kallas "CARDAMINE *foliis pinnatis ex summis alis stolonibus reptans.*" Lin. Iter Westrogothum p. 26. — "NASTURTIUM *aquaticum* (Flor. 552) wäxte norr om Östarpa Torp, och inwid landswägen, helt tätt och stor, som en hamp-åker, halfannan aln hög, jämte watnet, der det öfwerflödar då det rägnar. Denna örten är uti alla tider räknad såsom den förnämsta emot Skörbjugg, hwarföre hon ock dageligen föreskrifwes af *Medicis;* men som Apothekarne up i landet, sällan kunna skaffa henna, taga de i det stället Äng-krasan (Flor. 559) eller någon annor ört, som smakar likt krasa, och det med patientens mindre förbel, och läkarens föga heder. Apothekarne kunna här få tilräckeligt frö, och mycket lätt så den på sanka ställen i tilräckelig quantitet om de wilja göra sig mödan; ty aktar jag nödigt, at gifwa beskrifning på örten, på det at *Medici* må desto bättre känna wäxten och icke låta sig gifwas *quid pro quo.* Stjälken, der han wäxer frodigt, är tjock som et finger, alns hög, uprätt och ihålig. *Folia* pinnata; *foliolis* 7 sive 9, subovatis, obtuse serratis, basi exteriore magis gibbis; *foliolo* impari majore. *Calyces* tetraphylli, erecti; *Petala* alba, subovata, parva, longitudine Calycis. *Antheræ* luteæ. *Filamenta* et *styli* post ejaculationem pollinis purpurascentia. *Siliquæ* teretiusculæ, declinatæ, incurvæ; *pedunculis* retro spectantibus. Bladen äro lösa, smaka som krase eller *Cochlearia,* men mildare, at man kunde äta dem som Sallat. När denna

örten wäxer på torr jord blifwer hon liten och knapt fingers lång, då hon endast bär folia ternata." Lin. It. Scan. p. 278. — Cfr. Cel. Th. Fries in Actis Naturæ Scrutatorum Scand., Christianiæ 1856, p. 298.

194) CARDAMINE *pratensis.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 915, Flora Suec. ed. I sp. 559.

195) TURRITIS *glabra.* .Lin. Spec. pl. p. 930.
 * Casp. Bauh. Pin. p. 112.

196) BRASSICA *campestris.* Lin. Spec. pl. p. 931.

197) SISYMBRIUM *amphibium a palustre.* Lin. Spec. pl. p. 917.

198) MALVA *rotundifolia.* Lin. Spec. pl. p. 969.
 * MONADELPHIA Polyandria *mucilaginosa et emolliens est.* Ord. nat. 34. Omnes vi emolliente, vel tyronibus notissima, gaudent, ut qui noverit *Althæam* et *Malvam,* novit omnium effectum. Vis eadem in tota planta omnibus suis partibus emollientibus deprehenditur, nec aliqua earum venenata est." Lin. Am. Acad. T. I. p. 411. "*Pingues emolliunt,* præsertim mucilaginosæ, uti *Malva*, *Alcea*, *Althæa,* et *Olea* varia seminum." Lin. Am. Acad. T. I. p, 422. "MALVA *rotundifolia,* juxta urbes pagosque frequens; foliis loco Brassicæ coctis vulgo utebantur veteres." Lin. Am. Acad. T. III p. 91. "MALVA veteribus inter communissimos erat cibos, sed, quæ jam non amplius in nostris comparet mensis, qui, a mollitia longius remoti, durioribus utebantur cibis, graviores vero sustinebant labores, necessarium fuit interdum alimentum quoddam emolliens, ut alvum servarent apertam. Unde *Martialis.*

Exoneraturas ventrem
mihi villica Malvas attulit.

Ad quam autem speciem Folium hoc Malvæ sanctissimum Pythagoræ referri debeat, meum non est determinare. Etenim omnes fere plantæ ordinis Malvacei eadem sunt virtute præditæ; probabile est fuisse *Alceam roseam* secundum *Casp. Bauhin. pinac. 215,* quæ quotannis in nostris seritur hortis, sed cujus tamen ne folium quidem hodie decerpitur in usus culinarios." Lin. Am. Acad. T. V p. 122. — "MALVA *rotundifolia.* Edebatur a veteribus, Pythagoræ *folium sanctum,* sed eviluit hodie. Alvum apertam servabat veteribus, durioribus cibis contentis." Lin. Am. Acad. T. VI p. 127. — "Malva omnis emolliens obtundens mucilaginosa est." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 627.

199) FUMARIA *officinalis.* Lin. Sp. pl. p. 984.
 * F. officinarum et Dioscoridis. Casp. Bauh. Pin. p. 143.

** "Planta amarissima, corroborans, antacida, Melancholicis, Hypochondriacis, Cachecticis, Scorbuticis, Scabiosis Medicina in infuso, conserva, extracto." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 630, cfr. Lin. Mat. Med. sp. 343, Dodon. Pempt. p. 59, Dale Pharmacol. p. 174 et Pharm. Wirtenb. T. I p. 50.

200) TRIFOLIUM *repens.* Lin. Spec. pl. p. 1080.

201) TRIFOLIUM *pratense.* Lin. Spec. pl. p. 1082.

* Dorycnium e Lin. Crit. Bot. p. 103 et Phil. Bot. p. 33, 142 et 174.

** "Dalekarlis Miölontuppa." Lin. Flora Suec. ed. I et II. "Mjölmeltuppor: Floda; Mjêltuppor: Elfdalen." C. G. Kröningsswärd Flora Dalecarl. p. 60.

*** "Hiberni suo Chambroch, quod est Trifolium pratense purpureum, aluntur, celeres et promtissimi roboris. *Mund. diæt. 125.* conficiunt enim panem e floribus huius plantæ melleum odorem spirantibus, qui magis placet, quam qui ex Spergula recensita paratur." Lin. Fl. Lapp. sp. 273 *δ.* "Flosculis siccatis inque farinam redactis Scoti fame pressi utuntur pro pane. Et hoc etiam modo omnia Trifolia et fere omnes flores diadelphi a 523 ad 590", (Fl. Suec. ed. I) "ad panem vicarium adhiberi possunt." Lin. Am. Acad. T. III p. 92.

202) LOTUS *corniculatus.* Lin. Spec. pl. p. 1092.

203) OROBUS *tuberosus.* Lin. Spec. pl. p. 1028; cfr. Lin. Hort. Cliff. p. 366. — Astragalus sylvaticus folijs oblongis glabris. C. Bauh. Pin. p. 351 e Lin. Hort. Cliff., Fl. Suec. ed. I et II, nec non Spec. pl. ed. I et II.

* Vide Lin. Am. Acad. T. I "Flora Oeconomica" p. 374 n. 597 (qui numerus spectat ad Flor. Suec. ed. I sp. 597 vel *O. nigrum):* "Verosimile videtur, hujus *radicem* cibum fuisse, a Dione, in Severi Imperatoris vita, memoratum, quo usi Britanni, ut per aliquot dies ab hostibus pressi, famem et sitim tolerarent. *Raj. hist. 916*" et Lin. Am. Acad. T. III "Plantæ Esculentæ" p. 92. n. 596: "*O. tuberosus.* Radices coctæ sapidæ sunt et nutrientes, ac pro pane vicario inserviunt"; et n. 597, "*O. niger,* cujus radice olim Angli obsidione cincti vitam per aliquod tempus sustentarunt. Raj. hist. 916"; postremo etiam Remb. Dodonæi Pempt. p. 341 et 342. *Glycyrrhiza vulgaris (Gl. glabra* Lin. Spec. pl. p. 1046.) "Plinius Scythicam herbam, a Scythiæ regione in qua gignitur, nominat. — — — — Exiguo siquidem gustu famem et sitim præcipue sedat. — Hæc eadem de Scythica radice Theophrastus quoque habet, qui hac et Hippace, Scythas etiam dici refert, ad dies vndecim aut duodecim viuere et

quidem his verbis: Radix Scythica vtilis ad anhelitus, et ad tussim siccam, atque in totum thoracis morbis: ad hæc ulceribus mederi potest cum melle: sitim quoque exstinguit si teneatur in ore. Qua de caussa ea et Hippace degere aiunt Scythas dies vndecim aut duodecim. — Hippace autem caseus est, vt Hippocrates testatur, ex equino lacte concretus. Plinius lib. XXV cap. VIII perperam ejus nominis herbam esse existimauit.

204) VICIA *sativa.* Lin. Spec. pl. p. 1037.

* "V. sativa vulgaris semine nigro. *Bauh. Pin. 344* et V. sativa alba. *Bauh. Pin. 344*" e Lin. Hort. Cliff. et Spec. pl. ed. I et II.

** "Seritur ad Equos lætandos in Scania." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 654, cfr. Lin. It. Scan. p. 284 et 369, Am. Acad. T. I p. 374.

205) VICIA *Cracca.* Lin. Spec. pl. p. 1035.

* "Arachus" Lin. Flora Lapp. sp. 269 et 270, nonne sec. Bauh. Pin. et Dodon. Pempt.?; "Aracus" Til-Lands, Rudbeck et Linder; sed "Arachis" Lin. Crit. Bot. p. 42 et 114, Gen. pl. et Phil. Bot. p. 150, 187 et 196.

** Rivini Ordines plant. flore irregulari tetrapetalo 58 e Lin. Flora Lapp. et Hort. Cliff., sed 49 e Lin. Fl. Suec. ed. I et II, nec non Spec. pl. ed. I et II.

*** recte!, perperam p. 342 ut in Lin. Flora Lapp. et Suec., ut etiam p. 343 in Lin. Spec. pl.

206) VICIA *sylvatica.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1035.

* Plukenetii Almagestum Botanicum, Londini 1696, pag. 387 tab. 71, fig. 1. e Lin. Spec. pl. ed. I et II, sed Plukenetii Phytographia, Londini 1692, t. 71, fig. 1. e Lin. Fl. Lapp. et Suec.

207) LATHYRUS *pratensis.* Lin. Spec. pl. p. 1033.

* L. sylvest. luteus folijs Viciæ. C. Bauh. Pin. p. 344.

208) ASTRAGALUS *glycyphyllos.* Lin. Spec. pl. p. 1067.

* "Astragalus glycyphyllos. *Boerh. lugdb. 2 p. 53.*" "Crescit ad montium latera inque dumetis in Anglia, Gallia, Germania; nec non in Scania campestri, immo et in ipsa Dalekarlia Sveciæ, in monte Hykie ad templum Elfdahlense in itinere Reuterholmiano — Dalekarlico eandem observavi plantam." Lin. Hort. Cliff. p. 362. "In Dalekarlia orientali monte Hykie Elfdalensi." Lin. Fl. Suec. ed. I et II, cfr. Lin. It. Oel. p. 56.

** Cfr. Dale Pharmacol. p. 287 et Pharm. Wirtenb. T. I p. 32, quæ tamen potius spectare videntur ad GLYCYRRHIZAM *glabram* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1046, Mat. Med. ed. I sp.

362 et Hort. Cliff. p. 494 (perperam 490 e Lin. Spec. pl. ed. I et II.)

209) LOBELIA *Dortmanna*. Lin. Spec. pl. p. 1318.

* Act. Lit. et Scient. Sveciæ, Ups. 1720 p. 97, tab. 2.

** lege C. Bauh. Pin. p. 202.

*** "ad Kiällslätten Fahlunæ." Lin. Fl. Suec. ed. I et II.

Obs.! Ordo "POLYGAMIA ÆQUALIS" est interjiciendus.

210) SONCHUS *oleraceus a lævis*. Lin. Spec. pl. p. 1117.

211) SONCHUS *alpinus*. Lin. Spec. pl. p. 1117.

* "Sonchus lævis laciniatus cæruleus, vel Sonchus alpinus cæruleus." C. Bauh. Pin. p. 124.

** "Planta etiam hæc est Lapponibus notissima et tertia" *(Archangelica et Rumex Acetosa)* "earum, quæ Lapponum palatis placet; editur enim caulis crudus, antequam flores explicantur, more *Angelicæ* (§ 101), dissecatur nimirum caulis, folia decerpuntur, cortex fibrosus et tenax a basi sua separatus detrahitur cultello, vnguibus vel dentibus, editur deinde pars carnosa et ipsis gratissima est, mihi autem non arridebant hæc fercula, sine sale et oleo nimis amara." Lin. Flor. Lapp. sp. 290 γ. — "SONCHUS *alpinus*. Lappones caules ante florescentiam colligere, decorticare et crudos comedere solent, qui, si oleo et aceto condirentur, longe sapidiores fierent. Quum itaque et in humidis atque umbrosis conspicuam valde assequatur altitudinem, et facile seratur, neque hominibus neque pecoribus utilior fere plantaretur herba, bovibus et pecoribus omnibus etiam expetita." Lin. Am. Acad. T. III p. 93; cfr. "Pan Svecus" Lin. Am. Acad. T. II p. 255 et Lachesis. Lapp. T. II p. 77—79.

212) SONCHUS *arvensis*. Lin. Spec. pl. p. 1116.

213) LEONTODON *Taraxacum*. Lin. Spec. pl. p. 1122.

* Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 368, Dale Pharmacol. p. 145 et Pharm. Wirtenb. T. I p. 41.

** "Folia illius primo vere colliguntur, priusquam de terra plane sint exorta, et viriditatem acceperint; exstirpetur et abjiciatur radix, foliis vero lavatis, oleum, acetum, et pauxillum salis superinfundantur. Hæc, quæ diu in Australibus usurpata sunt regionibus, nuper etiam in nostras culinas sunt introducta; ineunte præsertim vere, et priusquam Lactucæ tempus adfuerit. Hoc insipidum fere jusculum, pro Acetario propinari potest; sed gustu et tenacitate magis ingratum Lactucæ cedit: sangvineam tamen massam optime purificat *Taraxacum;* urinam quoque fortius, quam ullam apud nos usitatum Acetarium, impellit; quare etiam infantes, vesperi hoc consumentes, lectum permingunt; hinc *Lectimingæ* et

Urinariæ nomen apud Lobelium" (Dens leonis vulgi, siue Urinaria Lob. Ic. 232, sed perperam 432, ut in Lin. Fl. Suec. ed. I et II est lapsu calami commemoratum.) "sortitur, Gallis *Pissenlit*, Holland. *Pisse bedde.*" Lin. Am. Acad. T. IV p. 548. "Folia primo vere erumpentia etiamnunc alba ad acetaria colliguntur Holmiæ, uti apud exteros; ob vim diureticam Lectiminga dicitur." Lin. Flor. Suec. ed. II sp. 693.

214) LEONTODON *autumnale.* Lin. Spec. pl. p. 1123.

215) HIERACIUM *umbellatum.* Lin. Spec. pl. p. 1131.

216) CREPIS *tectorum.* Lin. Spec. pl. p. 1135; cfr. Lin. Fl. Lapp, sp. 286, Hort. Cliff. p. 387 et Fl. Suec. ed. I sp. 640.

217) HIERACIUM *paludosum.* Lin. Spec. pl. p. 1129.

218) HIERACIUM *murorum. α pilosissimum.* Lin. Spec. pl. p. 1128.

219) HYPOCHÆRIS *maculata.* Lin. Spec. pl. p. 1140.

220) HIERACIUM *alpinum.* Lin. Spec. pl. p. 1124.

221) HIERACIUM *Pilosella.* Lin. Spec. pl. p. 1125.

* recte! Tourn. Inst. p. 469, perperam p. 496, ut dictum est in Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 633.

222) HIERACIUM *dubium.* Lin. Spec. pl. p. 1125. — "Habitat in pratis siccioribus Sveciæ orientalis a Blekingia usque ad Dalecarliam ad Ore passim." Whlnbg. Fl. Suec. ed. II sp. 872.

223) CARDUUS *lanceolatus.* Lin. Spec. pl. p. 1149.

* Cfr. Lin. Am. Acad. T. V p. 108.

224) CARDUUS *heterophyllus.* Lin. Spec. pl. p. 1154.

* "Cirsium singulari capitulo squamato, vel incanum alterum. Bauh. pin. 377", e Lin. Flora Lapp., Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed. I; "Cirsium majus singulari capitulo magno, vel incanum varie dissectum. Bauh. pin. 377", e Lin. Spec. pl. ed. I, Fl. Suec. ed. II et Observat. in Spec. pl. p. 461; "Cirsium maximum asphodeli radice. Bauh. pin. 377", e Lin. Spec. pl. ed. II.

** "Folia radicalia lanceolata, integerrima, margine æquali, setis innoxiis æqualibus ciliorum instar dispositis, superne saturate viridia, subtus pubescentia nivea. Caulis uniflorus fere nudus, cui juxta radicem folia divisa et laciniata. Ex summa ala folioli sæpe flos ad latus caulis sessilis. Hisce dignoscitur facile planta, omnes enim figuræ falsæ sunt, et forte species multiplicata ob folia caulina laciniata." Lin. Hort. Cliff. p. 392, 2. — *Folia Radicalia* ouali-lanceolata, integerrima, terræ incumbentia, forma cynoglossæ, margine setulis non pungentibus ciliato, superne viridia nitida, subtus leuiter villosa, pulchre niuea: *Caulina* longitudinaliter diuisa,

rara, ex alis eorum sæpe ramulus vniflorus. Caulis pedalis et sesquipedalis. Flos magnus, corolla belle purpurea." Lin. Fl. Lapp. sp. 292 β; cfr. Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 657 et ed. II sp. 721.

225) SERRATULA *alpina*. Lin. Spec. pl. p. 1145. — "Coniunximus studio nomina duplicis apud Botanicos putatæ plantæ, quæ tamen eadem ipsa est, nec quidem varietas. Folia enim in aptioribus locis, quæ radicalia sunt, lata basi extenduntur, mali vel boni Henrici instar; in aliis vero fere lanceolata sunt." Lin. Fl. Lapp. sp. 291 β.

226) SENECIO *vulgaris*. Lin. Spec. pl. p. 1216 sub POLYGAMIA SUPERFLUA, ut jam in Flora Lapp. et Gen. pl. ed. I. — S. minor vulgaris. C. Bauh. Pin. p. 131.

227) TANACETUM *vulgare*. Lin. Spec. pl. p. 1184.

* Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 381 — "*Anthelmintica. Tanaceti semina*, syrupus, vel conserva ex foliis et summitatibus." Lin. Am. Acad. T. V pp. 136 et 163. — Dale Pharmacol. p. 167, Pharmacop. Wirtenb. T. I pp. 62, 70 et 83. — "Demortuorum cadavera hoc ipso a putredine diutius conservant *Elfdalenses*." Lin. Am. Acad. T. I p. 376; sed "Cadaver si ea fricetur, non a vermibus infestatur. *Elf-Wermelandi*." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 730.

228) ARTEMISIA *vulgaris*. Lin. Spec. pl. p. 1188.

* Cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 297 (neque 279, ut dicitur in Lin. Fl. Suec. ed. I et II, neque 379 ut in Spec. pl. ed. I et II), Fl. Suec. ed. I sp. 667 et ed. II sp. 731.

** "Decoctum in Tertiana propinant Rusticolæ." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 731, cfr. Lin. Mat. Med. sp. 384 et Am. Acad. T. VII "De varia febrium intermittentium curatione" p. 37.

229) ARTEMISIA *Absinthium*. Lin. Spec. pl. p. 1188.

* "Stomachicum, Hepaticum et Spleneticum imprimis est. Ventriculum et Epar roborat, appetentiam ad cibum excitat, obstructiones reserat et inde natos affectus tollit, ut Icterum, Hydropem etc. Febribus putridis etiam diuturnis confert: vitiosos humores per urinam expurgat: pellit præterea interaneorum Vermes, tandemque vestes a tineis conservat. Raj. Cat. Angl. p. 2." Dale Pharmacol. p. 167; cfr. Lin. Mat. Med. sp. 386, Am. Acad. T. II p. 179; nec non Pharm. Wirtemb. T. I. p. 42.

230) GNAPHALIUM *sylvaticum*. Lin. Spec. pl. p. 1200; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 298.

* Aliud e Bauhino synonymon jam in Hort. Cliff. p. 402 subjunxit Linnæus: "Gn. majus angusto oblongo folio alterum." Bauh. pin. p. 263 (perperam 262), quod in Spec. pl.

ed. I et II deinde recepit; illud autem, in hac Florula uti etiam in Flora Lapp. allatum, refertur ad Filaginem arvensem, quæ, si Filago altera Tourn. Inst. T. I p. 454 (non 452) conferre velis, singulis synonymis, ad descriptionem ejusdem in Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 679 et ed. II sp. 781 exhibitis, optime quadrat; "eademque est forma", teste Cell. El. Friesio et C. Hartm. J:r, "quæ F. montana *b.* Fr. Nov. ed. II p. 267 et F. mont. *β* arvens. Hartm. Fl. Scand."

** "*G. sylvaticum β fuscatum* (Whlnbg. Fl. Lapp. sp. 380 *β*) är allmän i fjelltrakterne, der hufvudarten deremot är sällsynt." Kröningsswärd Fl. Dalec. p. 46. — "Qui in solo natali attentius examinavit *α.* et *β.* non potest non has plantas pro varietatibus parum memorabilibus habere. Plantæ juniores plerumque magis tomentosæ et *Gn. norvegicum*" (Retz. prodr. n. 193) "melius referunt, sub provectiore vero ætate fere omnes *Gn. recto*" (Smith. brit. 2 p. 870) "satis conveniunt." Wahlenb. Fl. Lapp. sp. 380.

231) TUSSILAGO *alba.* Lin. Spec. pl. p. 1214, quæ, supra Scaniam numquam lecta, in Dalecarlia omnino deest; quam ob caussam mihi non dubium est, quin Linnæus in mentem habuisset Cacaliam tomentosam Bauh. Pin. p. 198, prodr. p. 102, quæ TUSSILAGO *frigida* Lin. Spec. pl. p. 1214; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 303 *β*, 3 et 4, Lachesis Lapp. T. I p. 265.

232) TUSSILAGO *Farfara.* Lin. Spec. pl. p. 1214.

* cfr. Lin. Mat. Med. sp. 391 — "Tussis fumo foliorum hausto, more tabaci, interdum tollitur apud nostrates; medicina antiquissima dudum Plinio nota." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 743. — "Planta est Thoracica. Usus præcipue interne in Tussi, Orthopnæa, Vomicisque pectoris, quibus singulis et fumus ejus ore hiante attractus mederi creditur. Extrinsecus, Folia recentia imposita Ulceribus calidis et inflammationibus prosunt. Schrod." Dale Pharmacol. p. 149. — "*Bechion sive Farfara.* Recentia et adhuc virentia folia refrigerandi nonnullam una cum resiccandi potentia vim obtinent: vlceribus calidis, et partibus inflammationem laborantibus imposita prosunt. Arida vero folia calida sunt et sicca, et modice acria; horum in prunas candentes iniectorum fumus per infundibulum aut arundinem patente ac hiante ore receptus, orthopnœæ et tussi siccæ medetur, præstant idem radices aridæ recepto quoque earum fumo. Auxiliantur vero et eædem in tabellis ex sacharo, aut eclegmate permixtæ aduersus tussim veterem et respirandi difficultatem. Recentium vero foliorum et radicum decoctum, vel ex his Serapium, recenti et ex tenui destillatione tussi medetur." Dodonæi Pempt. p. 597.

233) SOLIDAGO *Virgaurea.* Lin. Spec. pl. p. 1235; cfr. Fl. Lapp. sp. 306 γ.

234) ERIGERON *acre.* Lin. Spec. pl. p. 1211; ERIGERUM *vulgare.* Lin. Flora Lapp. sp. 308, cfr. Lin. Crit. Bot. et Gen. pl. ed. I gen. 653; sed ERIGERON. Lin. Hort. Cliff., Gen. pl. ed. II et Phil. Bot.

235) ERIGERON *uniflorum.* Lin. Spec. pl. p. 1211, cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 307; et "Amellus montanus æquicolorum Columm. ecphr. p. 25 t. 26" (vel E. acre) e Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 691 et ed. II sp. 741; nec non Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 302 n. 43.

* "In omnibus Alpibus nostris vulgatissima est, nec extra eas in Suecia obuia fuit." Lin. Fl. Lapp. sp. 307 α; cfr. Cel. Th. Fries in Actis Naturæ Scrutat. Scand., Christ. 1856, p. 299.

236) ACHILLEA *Millefolium.* Lin. Spec. pl. p. 1267.

* "A recentioribus Millefolium appellatur. Dioscoridis est Achillea et Achillea Sideritis; quod conferenti hanc cum Dioscoridis descriptione vel luce clarius est. Inuenit hanc (inquit Plinius lib. 25 c. 5) Achilles discipulus Chironis, qui ob id Achilleios vocatur, alii Sideritum, apud nos Millefolium vocant. Trita coma cruenta vulnera glutinat, et ab inflammatione tuetur: sanguinem vndequaque profluentem supprimit." Dodonæi Pempt. p. 100.

** A Transtrandensibus Dalekarlis interdum loco Humuli in conficienda cereuisia adhibetur, vnde citissime inebriantur conuiuæ, hinc illis nomen Guttæ insaniæ. *Ex itin. Reuterholmiano.*" Lin. Fl. Lapp. sp. 311 ζ. — "Cerevisiæ fermentanti additur ut misere inebriet, imprimis a Dalekarlis Limensibus." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 770; cfr. Lin. Am. Acad. T. VI p. 185.

237) ANTHEMIS *arvensis.* Lin. Spec. pl. p. 1261.

238) ANTHEMIS *Cotula.* Lin. Spec. pl. p. 1261; cfr. Lin. Mat. Med. sp. 403, Am. Acad. T. IV p. 39 et T. V p. 163.

239) CHRYSANTHEMUM *Leucanthemum.* Lin. Spec. pl. p. 1251.

240) CENTAUREA *Jacea.* Lin. Spec. pl. p. 1293.

241) CENTAUREA *Cyanus.* Lin. Spec. pl. p. 1289.

* secale vel segetes.

** Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 408. — "Aqua stillatitia florum utilis esse dicitur in Oculorum inflammationibus, rubedine, lippitudine, in hydrope. Schrod." Dale Pharmacol. p. 157. — "Aqua destillata et flores ipsi in sacculis ad ophthalmiam commendantur." Pharm. Wirtenb. T. I p. 67. Obs.! Hocce genus in Lin. Hort. Cliff., Fl. Suec., Phil. Bot., Gen. pl. ed. V et VI, nec non Spec. pl. sub nomine "CENTAUREA" est exhibitum; sed in Gen.

pl. ed. I et II primum "CENTAURIA" nominatur a Linnæo; in Lin. Crit. Bot. hæc nomina invenire possis promiscue adhibita.

242) CYPRIPEDIUM *Calceolus.* Lin. Spec. pl. p. 1346.

* lege: Casp. Bauh. Pin. p. 187 (perperam 87, ut etiam in Lin. Fl. Lapp. sp. 318).

** "Fahlunæ etc." Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 735; et "Gulleråsen Rättwicense Dalekarliæ." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 820.

243) OPHRYS *ovata.* Lin. Spec. pl. p. 1340.

244) OPHRYS *cordata.* Lin. Spec. pl. p. 1340.

* "Rara hæc planta in Lapponiæ syluis vulgaris est et eodem delectatur loco cum Rubo" (Chamæmoro). Lin. Fl. Lapp. sp. 316 α; cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. II p. 109.

245) ORCHIS *conopsea.* Lin. Spec. pl. p. 1335. Synon. C. Bauh. Pin. p. 85.

246) ORCHIS *maculata.* Lin. Spec. pl. p. 1335. "Orchis palmata pratensis maculata. C. Bauh. Pin. p. 85" et "O. palm. montana maculata. C. Bauh. Pin. p. 86" e Lin. Fl. Suec. ed. I et II, et Spec. pl. ed. I et II.

* "GYNANDRIA Diandria aphrodisiaca dicitur". — "Radix harum a Practicis in universum tanquam Aphrodisiacum agnoscitur; odorem etiam reddit aliquanto virosum, et quæ fortius redolet, majori pollet vi; hic enim halitus Venerem provocat." Lin. Am. Acad. T. I p. 412, cfr. T. I pp. 390 et 426.

247) CALLA *palustris.* Lin. Spec. pl. p. 1373.

* "Radix saporis est adurentis et caustici, ignis ferme instar, attamen, mirum dictu, ex ea panem conficere docuit homines dura necessitas. Ex ea enim planta conficitur Panis iste apud nos decantatissimus Missebrœd dictus; et hæc planta est vera ista Misse, licet sæpius confundatur cum Menyanthe, et sequenti modo præparatur: Radices primo vere et antequam folia explicantur, vel et autumno, aliquot iugera e paludibus limosis facillimo negotio extrahuntur, cum supra terram inque limo fere fluido crescant, eradicatæ lauantur, a fibris capillaribus liberantur, in sole vel clibano exsiccantur, exsiccatæ conscinduntur in frustula magnitudinis pisi, lapide molari in farinam conteruntur. Farina hæc suaueolens et alba cum aqua pura coquitur per horam in consistentiam pultis seu iusculi; deponitur dein olla cum contento hocce per diem vnum vel quatuor, (quo diutius, eo melius), aqua supernatans decantatur, residuum exsiccatur acrimonia omni castratum. Hæc farina miscetur cum farina Cerealium vel Pini et exinde conficitur panis secundum artem. Panis hic albus est, dulcis et gratissimus, præsertim recens. Vsus huius panis primarius et receptissimus apud

Westrobothnienses, Ostrobothnienses et Nouaccolas Lapponiæ. Lappones autem nullo pane vtuntur, nec piscibus siccatis, vt fama fert, nec vllum aliud succedaneum loco panis adhibent. Panis hic longe præfertur pineo, qui nec vsurpatur, quamdiu huius sufficiens prostat copia." Lin. Flora Lapp. sp. 320 *δ*; cfr. Am. Acad. T. I pp. 377 et 420, T. III p. 95, Lachesis Lapp. T. I p. 350—352.

248) CAREX *acuta β ruffa.* Lin. Spec. pl. p. 1388, Flora Lapp. sp. 329.

* "Cyperoides latifolium, spica *rufa* sive caule triangulo. Tournef. Inst. T. I p. 529; "Gramen cyperoides latifolium spica *rufa:* sive caule triangulo." C. Bauh. Pin. p. 6. — Theatr. 83 e Scheuchz. Agrostogr.

Obs.! "*C. acuta β. rufa* Linn. videtur esse *C. riparia Gooden.* etiam secundum synonymon *Gr. cyperoides latifolium spica rufa, Burseri herb.* I n. 68 quod illud gramen exhibet. Hæc *C. riparia* nonnisi in Svecia meridionali crescit." Whlnbg. Fl. Lapp. sp. 458.

249) CAREX *acuta α nigra.* Lin. Spec. pl. p. 1388, Flora Lapp. sp. 330. "Cyperoides nigro-luteum, vernum, minus." Tourn. Inst. T. I p. 529.

250) CAREX *flava.* Lin. Spec. pl. p. 1384, Flora Lapp. sp. 334. "Gramen palustre aculeatum Germanicum vel minus." C. Bauh. Pin. p. 7.

251) CAREX *Pseudo-Cyperus.* Lin. Spec. pl. p. 1387.

* "Gramen cyperoides spica pendula breviore. (Majus et minus habetur)" C. Bauh. Pin. p. 6 — theatr. 86 e Lin. Hort. Cliff., ut etiam Fl. Suec. ed. I et II; sed C. B. Theatr. 85 e Scheuch. Agrostogr. p. 443.

** "Lappo sequenti modo contra vim frigoris præseruatur: Femoralia ad talos vsque extenduntur confecta e pellibus hirsutis rangiferinis, extremos pedes defendunt calcei hirsuti itidem e pellibus rangiferinis confecti, extrorsum verso vellere. Calceis indunt gramen hocce, tempore æstiuo dissectum, exsiccatum, breui ante pectine ferreo vel corneo diuisum, conquassatum inter manus, ita vt non modo tibias, sed et plantas pedum vndique superius et inferius tegat, quo gramine velati liberi omnino sunt ab omni frigoris sæuitia: Hocce etiam gramine chirothecas suas hirsutas replent, ne manus lædantur, sicque perdurat gens hæc, gelu indurata. Vti gramen hoc hyeme frigus abigit, sic etiam æstate sudorem pedum arcet, simulque ne pedes lædantur allisi ad lapides, etc. (calcei enim tenuissimi, non e corio, sed pellibus conficiuntur:) in itinere vetat". — "Inquirenti difficile est percipere, quod-

nam sit gramen hoc a Lapponibus adeo receptum, cum non omnibus idem sit, colligunt enim varia, semper tamen Carices, et inter has hanc speciem (C. *vesicariam β.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1389) præ reliquis seligi intellexi." Lin. Fl. Lapp. sp. 328 *β* et *γ*. — "Folia dissecta, siccata, carminata, calceis imponunt Lappones ad arcendum frigus hyeme, sudorem æstate. Fl. Lapp." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 856; cfr. Lachesis Lapp. T. I p. 276 et T. II pp. 21 et 46.

Obs.! CAREX *globularis.* Lin. Spec. pl. p. 1385. "Habitat in Alpibus Dalekarlicis." Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 759, ed. II sp. 846.

252) URTICA *urens.* Lin. Spec. pl. p. 1396. — C. Bauh. Pin. p. *232,* ut etiam a Linnæo dicitur in Fl. Suec. et Spec. pl., neque p. 231, ut in Lin. Fl. Lapp.

* VERBESINA *Acmella.* Lin. Spec. pl. p. 1271, Mat. Med. ed. I sp. 406 =? SPILANTHUS *Acmella.* Lin. Syst. Veget. ed. Sprengel T. III p. 444. — "ACMELLA ex Insula Zeylon, ob vim diureticam et virtutem in Calculo singularem Seculo præterlapso satis cognita fuit." Lin. Am. Acad. T. IV p. 37. — "Acmella diaphoretica est et anodyna, humores viscidos tenaces attenuat, obstructiones reserat, materiam tartaream in renibus vel vesica concretam resolvit, calculosque aliquomodo frangit." Dale Pharmacol. Suppl. p. 80; cfr. Pharm. Wirtenb. T. I p. 43.

253) BETULA *Alnus α glutinosa.* Lin. Spec. pl. p. 1394.

254) BETULA *Alnus β incana.* Lin. Spec. pl. p. 1394.

* "Hæc specie non differt ab Alno rotundifolio viridi C. B., notabilis tamen est variatio. Alnus ista glutinosa viridis non obuia fuit per Lapponiam, nec vidimus eandem, nisi postquam ad vrbem Ostrobothniæ Gambla Carlby in reditu peruenimus; in Suecia inferiore contra est glutinosa ista vulgaris, hæc autem satis rara. Lin. Fl. Lapp. sp. 340 *β.* — "*Alnus incana (Betula Linn.)* är allmännare inom Provinsen än *A. glutinosa,* och följer Dalelfven ända ned emot Öster-Fernebo socken i Gestrikland." C. G. Kröningsswärd Flora Dalecarl. p. 51.

255) BETULA *alba.* Lin. Spec. pl. p. 1393.

256) BETULA *nana.* Lin. Spec. pl. p. 1394.

* Joh. Franckenii Speculum Botanicum Renovatum, Upsaliæ 1659, p. 32.

** "Sernensibus et Limensibus." Lin. Fl. Lapp. sp. 342.

*** "Nullus negabit, quod locus huius natalis verus et primarius sit in Alpibus nostris, adeo vt vix vlla arbor, vix ulla herba hac frequentior, quæ sæpe integra Alpium iuga per spatium decem

milliarium obuestit." Lin. Fl. Lapp. sp. 342 ζ; cfr. Am. Acad. T. I p. 343.

† "*Lagopodes* dictæ Aues (Tetraonum species)" (TETRAO *Lagopus*. Lin. Fauna Suec. ed. II sp. 203) "tempore æstiuo flauescentes, hyemali albæ, pedibus lana inuolutis, leporis instar, per omnes Alpes, vt alibi passeres, discurrunt; hæ victitant fere solis seminibus huius arbusculæ, et per integram hyemem in Alpibus nostris (cum nulla alia in iisdem perduret auis) sub niue ea colligunt." Lin. Fl. Lapp. sp. 342 ϑ. —

"Est species quædam avium Tetraonis *Lagopus*, Suecis *Ripa* dicta; bina est hæc varietate; altera minor, quæ in alpibus lapponicis, altera vero major, quæ in silvis lapponiæ communiter degit. Hæc ad nos tempore hyemali translata venalis exponitur sub nomine *Snöripa*, illa *Fiællripa* nominata apud nos rarius visa fuit, ambæ hæ aves Alpina et silvatica colore et forma omnino conveniunt; color quoque utriusque variat pro ratione temporum anni. Prior harum amentis florum Betulæ Nanæ vescitur vere vigentibus, reliquoque anni tempore semina ejus comedit, et nullo fere alio utitur cibo." — *Fiällrapa* Dalekarlis dicitur, Lagopus etiam prædictus *Fiällrapa* iisdem vocatur; hacque ratione cibus et avis devorans uno eodem nomine *Fiällrapa* dicuntur." Lin. Am. Acad. T. I pp. 349 et 350: "BETULA NANA."

257) MYRIOPHYLLUM *spicatum*. Lin. Spec. pl. p. 1409.

* Jul. Pontedera: Anthologia sive de natura Floris, Patavii 1720, p. 189 e Lin. Fl. Lapp., Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed I.

258) HYDROCHARIS *Morsus ranæ*. Lin. Spec. pl. p. 1466.

* "Tournef. act. 1705 *p.* 311" e. Lin. Fl. Suec. ed. I et II, sed "*t.* 311" e Lin. Hort. Cliff.

** Casp. Bauh. Pinax p. 193.

Obs.! Ad DIOECIAM jam in Gen. pl. ed. I et Hort. Cliff. a Linnæo refertur hæc planta.

259) SAGITTARIA *sagittifolia*. Lin. Spec. pl. p. 1410. Sagitta aquatica major. Casp. Bauh. Pin. p. 194.

260) SPARGANIUM *erectum* α Lin. Spec. pl. p. 1378 sub ordine TRIANDRIAE, ut jam in Gen pl. ed. I gen. 706; in Florula autem et Flora Lapp., uti heic, ad ordinem POLYANDRIAM refertur, etsi Linnæus ipse dicit in Flora sua Lapp. sp. 345 mom. β: "Stamina in singulo flosculo, si perspicacissimo oculo separentur partes, tria tantummodo occurrunt, hinc si quis ad ordinem triandriæ huius classis genus hoc amandare vellet, recte faceret, licet dubitem omnes staminum numerum in hoc genere obseruare posse."

261) PINUS *sylvestris*. Lin. Spee. pl. p. 1418.

262) PINUS *Abies*. Lin. Spec. pl. p. 1421,

* "Pinus et Abies simul syluas Lapponiæ constituunt et de primatu inter se certant. Pinus in siccis, at Abies in humidis copiosior, inter quas Betula sine lege mixta occurrit." Lin. Fl. Lapp. sp. 347 mom. *α*.

Obs.! "En Gran af underlig skapnad stod jämte wägen, in emot 3/4 mihl ofwan för Matkulla giästgifware gård" (i Småland), "och på högra handen; grenarna woro långt tiockare än allment på Gran och hade inga små grenar på siborna, utan hängde såsom spö och gjorde en hel främmande skapnad; bladen eller barren stodo ei eller kamlikt såsom på en Gran, utan mäst på alla sidor ströbda. Ett sådant träd har jag aldrig sedt mer, än endast 1734 Jul. 12 strax ofwanföre Elfdahlen wid Rothbron i Österdalarna, ett enda träd. Mon detta är ett species Hybrida eller blandning af en Tall som befröat en Gran?" Lin. Iter Oeland. et Gotl. p. 324 et 325.

"Sällsynt Träd finnes" (i Elfwedalen) "på en udde, der begge Elfwerna komma tillsammans. Nedre grenarne woro 6 till 7 qwarter långa och räta med flere leder, nog lika Gran, men de öfre qwistar hade mera likhet till Tall. (Pinus Linn. Flora 874 et 875)" Hülphers Dagbok p. 215.

"In patria nostra arbor quædam, licet rarissime, occurrit (It. Gottl. 324), quæ est quasi medium inter Pinum sylvestrem et Pinum abietem, ut nemo fere possit determinare quænam species ex hisce sit; habet enim ramos longos uti funes, et tota planta mutata est: Metamorphosin non subit, vel apud nos, quantum adhuc notum est, unquam fructum tulit; et videtur cum descriptione *Pini Mugo* dictæ, in Italia a botanicis facta, convenire. Si ex commixtione aliqua inter Pinum et Abietem, hæc non provenit, omnia nos fallunt." Lin. Am. Acad. T. IV p. 383. — "Hybrida ex Pinu rarius visa ad Matkulla Gotl. 324, ad Elfdalen Dalekarliæ, ad Læsta" (=? diversorium Läggesta) "prope Mariefred, ad Sohlbergam in Höjebro moen O-gothiæ; semper mihi sterilis obvia, nec comparanda cum ulla ab auctoribus descripta, nisi sit Abies foliis prælongis pinum simulans. Raj. hist. 1916. Abies minor, longioribus setis ramulorum ex omni parte prorumpentibus, pinastrum referens. Pluk. alm. 1 t. 1 f. 1." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 875. — PINUS Abies *β* viminalis Alström Vet. Ac. Handl. 1777 p. 310—317 t. 8, 9, e Whlnbg. Fl. Suec. ed. II sp. 1111.

263) SALIX. Lin. Fl. Lapp. ed. I sp. 365 Tab. VIII, fig. *s*; S. *caprea*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 1448.

264) SALIX. Lin. Fl. Lapp. ed. I sp. 366 Tab. 8 fig. *t*, Fl. Suec. ed. I sp. 808; S. *lapponum* Lin. Spec. pl. ed. I p. 1019, ed. II p. 1447 et Fl. Suec. ed. II sp. 893; Cel. Andersson: Salices Lapponiæ p. 22—26. — Cfr. Cel. C. Hartman Jun.: "Adnotationes de plantis Scandinavicis herbarii Linnæani, in Musæo Societ. Linnæanæ Londin. adservati", in Act. Reg. Acad. Scient. Holm. 1851, p. 342 sp. (44) et Cel. Th. Fries: "Öfversigt af K. Vet.-Akad. Förhandlingar" 1861 N:o 6 pag. 271 mom. *t.*

265) SALIX. Lin. Fl. Lapp. ed. I sp. 362 Tab. VIII fig. *q*, Fl. Suec. ed. I sp. 806; S. *arenaria* Lin. Spec. pl. ed. I p. 1019, ed. II p. 1447 et Fl. Suec. ed. II p. 894 (pro parte); S. *Lapponum c. elliptica* Cel. E. Fries Mant. I p. 60; S. Lapponum * leucophylla Willd. ex E. Fries in Bot. Not. 1840 p. 182, Sum. Veg. Scand. I p. 56 et Herb. Norm. XII n. 67, nec non Andersson Salices Lapponiæ p. 26 et 27. — Cfr. Cel. C. Hartm. Jun. "Adnot. de plantis Scand. herbarii Linnæani" in Act. Reg. Acad. Scient. Holm. 1851 p. 343 sp. (46) et p. 345 sp. (53.)

Obs.! In "Öfversigt af K. Vet.-Akad. Förhandlingar" 1861 pag. 370 mom. *p.* refert Cel. Th. Fries "Lin. Fl. Lapp. sp. 362 Tab. VIII *fig. o*" ad Fr. Herb. Norm. XII n. 67, sed "Lin. Fl. Lapp. sp. 362 Tab. VIII *fig. q* ad S. *auritam* Lin. respondere existimat idem.

266) SALIX. Lin. Fl. Lapp. ed. I sp. 359 Tab. VII fig. 1 et 2 atque Tab. VIII fig. *l;* S. *reticulata.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1446.

* Hocce synonymon e Casp. Bauh. Pinace, quod speciei 359 Floræ suæ Lapp. adnumeravit Linnæus, deinde autem in Spec. pl. ed. I p. 1018 et ed. II p. 1445, "C. Bauh. Prodr. p. 159" addito, idem S. *herbaceæ* submisit.

267) SALIX. Lin. Fl. Lapp. ed. I sp. 355 Tab. VII fig. 3, 4 et Tab. VIII fig. *h.* (neque fig. *N.* ut errore typogr. dicitur in Lin. Fl. Suec. ed. I et II); S. *herbacea.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1445.

* "Minima inter omnes arbores est hæc salix, maximam huius speciei, quam vnquam in Lapponia videre licuit, depinxi Tab. VII fig. 3" et Tab. VIII "ad literam *h.* vtrimque in naturali magnitudine. Crassa satis est radix et fruticulus quasi subterraneus, qui apicibus ramulorum modo e terra emergit, frigoris veluti impatiens." Lin. Fl. Lapp.

Obs.! SALIX *pentandra.* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1442, Fl. Lapp. Tab. VIII fig. *z.* (perperam mendo typogr. fig. 3 in Lin. Fl. Suec. et Spec. pl.), "Dalekarlis Halster." Lin. Fl.

Suec. ed. I sp. 792 et ed. II sp. 879. — S. *pentandra*. Jolster: Hedemora etc.; Hilster: Malung." Kröningsswärd Fl. Dalekarl. p. 62.

268) CAREX *dioica*. Lin. Spec. pl. p. 1379.

269) CAREX *pulicaris*. Lin. Spec. pl. p. 1380, vel potius C. pauciflora J. Lightfoot: Fl. Scotica, Londini 1777, 2 p. 543 t. 6. f. 2. ex Cel. Andersson: Cyperaceæ p. 75 et Kröningsswärd Fl. Dalecarl. p. 26. — Etiam in Flora sua Lapp. sp. 339, auctore Rajo vel Scheuchzero (Agrostographia p. 497), illam cum præcedente conjunxit Linnæus, attamen deinde in Hort. Cliff. p. 438 dicit ipse sub C. spica simplici dioica: "In Fl. lapp. 339. incurri communem errorem, hoc gramen miscens cum præcedente" (C. spica androgyna), "uti Raj. synopsis et Agrostographiæ Authores, cum tamen toto cœlo diversa sint et hoc facie externa scirpis simillimum." — In Fl. Lapp. unam alteramve, vel utramque, uti in Hort. Cliff. ad MONOECIAM TRIANDRIAM refert Linnæus.

270) URTICA *dioica*. Lin. Spec. pl. p. 1396.

* Jul. Pontedera Anthologia sive de natura Floris Patavii 1720, p. 210 e Lin. Fl. Lapp. et Hort. Cliff.

** "Caule siccato et aqua macerato fila subministrat." Lin. Am. Acad. T. I p. 378.

Obs.! U. *urens* Lin. vide supra sub MONOECIA; utraque species in Flora Lapp. DIOECIAE, in Horto Cliff. et operibus suis sequentibus MONOECIAE adnumerat Linnæus.

271) MYRICA *Gale*. Lin. Spec. pl. p. 1453.

* "Olim huius plantæ foliis Cereuisiæ condiebantur per Sueciam, nunc autem post largiorem plantationem Humuli, ob cæphalalgias quas potantibus creat, præsertim minus cocta planta, exoleuit, nec hodie nisi a pauperibus, in prouinciis remotioribus, adhibetur." Lin. Flor. Lapp., sp. 373 ♂; cfr. Am. Acad. T. I p. 383.

272) RUMEX *Acetosa*. Lin. Spec. pl. p. 481.

* lege C. Bauh. Pin. p. 114, ut in Lin. Hort. Cliff. dictum est.

** "Ex hac planta præparatur *serum acetosatum* Lapponum, quod *Juemomelke* illis dicitur, et quidem sequenti modo: Folia huius in magna copia colligunt, a caulibus separant, illis vna cum petiolis suis ahenum cupreum replent, vnam tertiam partem aquæ superinfundunt, coquunt ad consistentiam syrupi, noua iterum addunt folia, coquunt, spatula semper mouent, ne aduratur vel saporem adustum adquirat; absoluta coctione, post sex se-

ptemue horas huic operationi impensas, reponitur, vt refrigeretur. Miscetur deinde cum lacte rangiferino, reponitur in vasculis ligneis vel ventriculis (ventriculo primo seu magno) rangiferinis clausum, seruatur in cryptis montium vel reconditur in terra, ne mures (Mus cauda truncata, flaua maculis nigris; Mus Wormii" = M. *Lemmus*. Lin. Fauna Suec. ed. II sp. 29) "lædant vasa. Sæpe vmbellas Angelicæ cum Rumice miscent et coquunt, sed parcius. — Lac tali modo paratum acidum gratumque adquirit saporem, et editur ab omnibus, senibus et iuuenibus cum oblectamento. — Diu tali modo confectum seruari potest lac eodem semper imbutum sapore, quod alias non fieret. Vetus hoc lac palatum excitabat nostrum, recens confectum non item. — Notabile est, quod cum nil hocce lacte apud Lappones vulgatius sit, tamen apud nullam aliam nationem, apud nullum Lapponiæ accolam illud receptum fuisse nouerim." — "Nemo credat, quod Lappones hoc conficiant pro medicina scorbuti, sane non magis vexantur scorbuto, quam calore solis, dum brumale sæuit frigus; Nec contra calorem æstiuum, licet in conuallibus per æstatem calor satis vrgeat, inde tamen minus periclitantur, cum casas vel tentoria sua sæpius in medio montis latere figant, id est, inter gradus caloris et frigoris medio, et si calor nimis vexaret, præsens remedium porrigunt iuga montium perennante niue obducta. Nec febribus vexantur continuis, raro contagiosis, licet hæ eos nonnunquam salutantes altas agant radices, quibus propinant aquam frigidam, non vero lac acetosatum." Lin. Fl. Lapp. sp. 130 ζ pp. 93 et 94; cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 363, nec non Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 273 et T. II p. 46.

Obs.! "Hæc species cum sequenti" (R. foliis lanceolatis hastatis = R. Acetosella Lin. Spec. pl. p. 481) "sub DIOECIA HEXANDRIA recenseri deberet, ne autem species eiusdem generis separentur, pace Lectoris, eas hic loci trado." Lin. Fl. Lapp. sp. 130 η. — "Species sunt, quæ in DIOECIA mares et feminas seorsim exhibent." Lin. Gen. pl. ed. I gen. 300.

273) RUMEX *Acetosella*. Lin. Spec. pl. p. 481.

274) POPULUS *tremula*. Lin. Spec. pl. p. 1464.

* Cfr. P. *nigra*. Lin. Mat. Med. ed. I sp. 462 et Dale Pharmacol. p. 361. — " P. *tremula* cum P. *nigro* viribus convenire creditur." Dale Pharm. Suppl. p. 272.

275) LYCHNIS *dioica*. Lin. Spec. pl. p. 626. — Obs.! "In hac plantæ specie mares et feminæ in DIOECIAM distinctæ sunt, reliqua attributa habet communia cum Cucubalis, stylis tamen instruitur quinque. Mirabitur forte quis, cur ego non secundum ad-

sumta principia, æque demonstrabilia et demonstrata ac vllius alius methodi, conficiam noua genera ex iis, quæ classe et ordine differunt, methodo ab omnibus facile systematicis recepta. Sed cum sciam omnia genera esse naturalia, (alias nulla per secula seculorum in Botanicis certitudo) terrent me vestigia tot generum spuriorum in Botanicam introductorum, ob solam hanc rationem, qvot vnquam genuina exstitere." Lin. Fl. Lapp. sub DECANDRIA TRIGYNIA sp. 182 γ. — In Lin. Gen. pl. ed. I sub gen. 381 Lychnis: "Dantur species etiam in DIOECIA sexu separatæ"; et in Gen. pl. ed. II sub gen. 443 *Cucubalus:* "Species alia dioica, pentagynia."

276) JUNIPERUS *communis.* Lin. Spec. pl. p. 1470.

* Cfr. Lin. Mat. Med. sp. 465, Dale Pharmacol. p. 360 et Pharm. Wirt. T. I p. 89.

277) GNAPHALIUM *dioicum.* Lin. Spec. pl. p. 1199.

Obs.! "Planta hæc, licet sexu differat, genere tamen distingui non debet a reliquis Elichrysis." Lin. Fl. Lapp. sp. 302 β. — "Species est, quæ in alio individuo solos flores hermaphroditos a parte feminina abortientes, in alio vero solos femininos fæcundos profert." Lin. Gen. pl. ed. I, II et V; in omnibus his operibus uti in reliquis Linnæanis sub SYNGENESIA POLYGAM. SUPERFL. — "Gnaphalii nomen retinemus in coniuncto genere Filaginis et Elichrysi, more antiquorum, cum Gnaphalii T. genus forte eandem agnoscat familiam." Lin. Fl. Lapp. sp. 298. mom. γ.

278) EMPETRUM *nigrum.* Lin. Spec. pl. p. 1450.

* Cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 379 β et γ (vide adnot. edit. n. 33 in Præfationem hujus operis Linnæanam. — "Crescit et in durissimis siccissimisque collibus et in spongiosis aquosisque paludibus cespitosis; persistit in alpibus Lapponiæ et ad Fodinam Fahlunæ, ubi frigus reliquas destruit." Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 904.

Obs.! "Planta hæc omnes leges sexus eludit, numerum maritorum et feminarum tamen sancte seruat, ita vt aliam videas plantam marem, aliam androgynam, aliam hermaphroditam." Lin. Fl. Lapp. sp. 379 δ. sub POLYGAMIA TRIOECIA, ut etiam in Gen. pl. ed. I gen. 775 et ed. II gen. 935; in Horto autem Cliff. p. 470 et Fl. Suec. ed. I sp. 832, uti heic, sub POLYGAMIA POLYOECIA. — "Plantas hermaphroditas nuper habuit Jacquin; ego quondam unicam vidi Upsaliæ, nec dein e myriadibus dioicis unicam." Lin. Spec. pl. ed. II p. 1450 sub DIOECIA TRIANDRIA, ut jam in Gen. pl. ed. V gen. 977, Spec. pl. ed. I p. 1022 et Fl. Suec. ed. II sp. 904.

279) EQUISETUM *arvense*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 1516.
 * lege: Casp. Bauh. Pin. p. 16.
280) EQUISETUM *sylvaticum*. Lin. Spec. pl. p. 1516.
281) EQUISETUM *palustre*. Lin. Spec. pl. p. 1516.
 * lege: usurpant. Cfr. Lin. Fl. Suec. ed. II sp. 931: E. *hyemale;* It. Oel. p. 116, It. W-goth. p. 60, Am. Acad. T. I p. 385 et T. IV p. 182: E. *arvense*.
282) PTERIS *aquilina*. Lin. Spec. pl. p. 1533.
 * C. Bauh. Pin. p. 357.
283) POLYPODIUM *vulgare*. Lin. Spec. pl. p. 1544.
284) POLYPODIUM *Phegopteris*. Lin. Spec. pl. p. 1550.
285) POLYPODIUM *Dryopteris*. Lin. Spec. pl. p. 1555.
286) POLYPODIUM *fragile*. Lin. Spec. pl. p. 1553; cfr. Lin. Flora Lapp. sp. 384; synonymon autem hocce, e Casp. Bauh. Pin. exhibitum, in Spec. pl. ed. I et II signo interrogationis est notatum.
287) POLYPODIUM *Filix mas*. Lin. Spec. pl. p. 1551. — Filix non ramosa dentata. C. Bauh. Pin. p. 358.
288) ASPLENIUM *Trichomanes*. Lin. Spec. pl. p. 1540.
289) LYCOPODIUM *Selago*. Lin. Spec. pl. p. 1565.
 * "Solent rustici boues vel sues phthiriasi laborantes decocto huius musci lauare, quo facto intra aliquot dies a molestis hisce insectis liberantur." — "Reperitur etiam, rarius licet, in officinis quibusdam pharmaceuticis Sueciæ sub nomine Musci cathartici et sub forma decocti ad vomitum excitandum præscribitur in robustis corporibus, vt vocant, debet tamen refracta admodum dosi exhiberi, alias conuulsiones excitat, obseruante Rothmanno." Lin. Fl. Lapp. sp. 420 β et γ; cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 385.
290) LYCOPODIUM *Selaginoides*. Lin. Spec. pl. p. 1565.
291) LYCOPODIUM *clavatum*. Lin. Spec. pl. p. 1564; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 418.
292) LYCOPODIUM *annotinum*. Lin. Spec. pl. p. 1566.
 * seu pediculis nudis Rupp. jen. I p. 328, e Lin. Fl. Lapp. sp. 419.
293) LYCOPODIUM *complanatum*. Lin. Spec. pl. p. 1567.
 * "Ruricolæ Westrobothnienses muscum hunc et folia Betulæ." (B. *alba*. Lin Spec. pl. ed. II p. 1393.) "circa finem mensis Iunii collecta coquunt simul, eisque varia e lana confecta flauo imbuunt colore." Lin. Fl. Lapp. sp. 416 mom. β.; cfr Lin. Act. Holm. 1742 p. 26, Fl. Suec. ed. I sp. 860, ed. II sp. 958 et Am. Acad. T. V p. 338, nec non Lachesis Lapp. T. I p. 235.

294) LYCOPODIUM *alpinum.* Lin. Spec. pl. p. 1567; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 417, Tab. XI fig. 6.

295) SPHAGNUM *palustre.* Lin. Spec. pl. p. 1569.

"Feminis lapponicis maxime notus est hic muscus; hunc enim linteis cum destituantur, infantibus, dum cunis suis continentur, vndique circumponunt, qui et puluinaris et tegmenti vices seruat. vrinam acrem absorbet, calorem conseruat, sericisque stragulis gratior est tenellis; mutatur deinde vesperi et mane, dum purus et recens substituitur in prioris locum. Mollis quidem satis per se est, nihilominus, infante recenter nato, deciduos sponte molliusculosque crines rangiferinos musco superimponunt, corporique infantis proxime admouent, ut adhuc magis delicata sint stragula hæcce." Lin. Fl. Lapp. sp. 415 ♂; cfr. Lin. Am. Acad. T. I p. 386.

** "Tophi in paludibus maximum negotium facessunt Nouaccolis Lapponiæ; quodsi enim aqua e paludibus fodiendo educitur, marcescit quidem planta, at per plures annos non putrescit, sed sterilis persistit rustico detestabilis; deberent itaque plantæ palustres post paracenthesin vrendo vel suffocando exstirpari; plantæ enim paludosæ indolem non mutant, neque vnquam luxuriant, nisi sufficiens potus adsit." Lin. Fl. Lapp. sp. 20 ♂.

296) POLYTRICHUM *commune.* Lin. Spec. pl. p. 1573.

* "*Lectus* noster apud Nouaccolas in Lapponia constabat pellibus leporinis absque vllis puluinaribus, apud Lappones vero ipsos solis pellibus rangiferinis, in desertis autem e ramis frondosis Betulæ. In itinere per fluuios extrahebatur circa vesperam scapha, qua vehebar, in terram continentem, quæ obuertebatur, vt sub ea, instar Diogenis, quiete dormirem defensus a pulicibus et pluuiis, nescius naturæ placuisse stragula ibi, in alio quam in volatilium dorso, quærere, quæ tandem et e terra crescere in densissimo deserto a Lapponibus didici. Muscum enim hunc, quem feminam dixi, quærunt Lappones, formam quadratam trium vlnarum in latitudine et totidem in longitudine acie cultri circumscribunt, quo facto leui manu alterum angulum a terra separant eleuantque, mox tunicæ instar tenacis extrahunt totum hocce circumscriptum spatium, solutum quatiunt, vt si quæ folia aciformia adsint, vel terra adhæreat, expellantur; quo facto mox alterum exacte priori respondens, eadem methodo, sibi comparant; deinde expanditur altera hæc muscosa tunica sursum verso musco supra terram, cui incumbit lassum corpus, alteram verso deorsum musco sibimet imponunt, vt ramuli omnes corpus respiciant. Mollissimus est hic lectus, cuius stragula vndique ambiunt corpus et ad illud sese vbique applicant; calidissimus deinde est, et virentis vegetabilis grati

odoris, nec pediculos, pulices, cimices, scabiem, luem, aliudque contagium innocenti corpori adfert, nec plumulis vndique obuolitantibus irresolubilibusque, cum inspiratione, pulmones infarcit phthisinve generat, sed lassum corpus molli grataque requie reficit. Hunc lectum itaque si non delicatulis aulicis audeam præscribere, certe duris martis filiis, quos sæpe oportet in syluis castra sua ponere, hic meus lectus conueniet optime. Euitant Lappones muscum marem, ne capitulis suis pedunculatis titillationem ipsis creet molestam, dum linteis carent, somnumque eorum turbet. Quæsiui me sæpius quisnam Lappones hunc musci vsum docuerit primus, cum paucis, imo paucissimis Botanicis constet Muscum hunc caule simplicem, radicibus adeo intertextum et implicatum esse, vt vix separari queat, nec alium excogitare potui, quam Lapponum conterraneum Vrsum, qui, dum longissimam suam hybernam noctem cimmeriis tenebris inuolutam dormire debet more Erinacei, Melis et Vespertilionis, hunc muscum in vasta copia colligit, inque eo securus sine epulis et poculis per dimidium et vltra, annum quiescit, vnde aliquando, vt opinor, aliquis Lappo, qui casam noctu frigida attingere non potuit, vrsi consilium capturus percepit radices cohærere." Lin. Fl. Lapp. sp. 395 δ; cfr. Lin. Am. Acad. T. I. p. 886 et Lachesis Lapp. T. I p. 171.

** "Polytrichum hocce, vt gratum lasso per deserta Lapponiæ peregrinatori, ita rustico septentrionis nostri infensissimum et abominabile, vtpote quod pascua eius lætissima integra destruit. Prata fertilissima apud nos sunt, quæ terram, quæ terram, ex humo vegetabili, mistam cum arena et pauca quantitate argillæ pro matre agnoscunt, sita in loco decliui et in conuallibus. In his facillime luxuriat hic muscus in tophos et turfas cumulatus, sterilis, reliqua vegetabilia opprimens, vt ad Nerpis præsertim in Ostobothnia videre licuit tristissimo exemplo. Dissecui talem turfam seu terræ verrucam perpendiculariter in duas partes et vidi eandem ad centrum radicis semper cauam, hinc auguror terram hyemali tempore a gelu constrictam in rimas frangi, vnde eleuantur radices plantarum (vt etiam in hortis non raro tempore vernali videre est) quæ quasi supra terram positæ, gelu hyemali, tandem sicco aeri vernali, demum calido æstiuo expositæ, destruuntur, relicto commodo loco huic musco, ut læte crescat. Si quis huic malo medicinam minus laboriosam vel sua operatione non pretiosam admodum detegeret, summopere sibi gratos incolarum deuinciret animos." Lin. Fl. Lapp. sp. 395 ε; cfr. Lachesis Lapp. T. I pp. 191 et 192.

297) HYPNUM *proliferum*. Lin. Spec. pl. p. 1590; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 405.

298) HYPNUM *parietinum.* Lin. Spec. pl. p. 1590.

* "ramulis appressis et magis complanatis." Dill. giss. 218, e Lin. Fl. Lapp. sp. 406.

299) BRYUM *scoparium.* Lin. Spec. pl. p. 1582.

* "Huius speciei singulare admodum specimen habui in itinere Reuterholmiano per Dalekarliam ad pagum Heden, vbi admodum cauliculis multiplicatum et longum compactissimumque excreuit in magnitudinem nidi Sciuri, et exacte repræsentabat figura ac magnitudine cranium humanum musco obductum." Lin. Fl. Lapp. sp. 398 β.

300) BRYUM *argenteum.* Lin. Spec. pl. p. 1586; cfr. Lin. Fl. Suec. ed. I s. 909. — "Dill. giss. 226" e Lin. Fl. Suec. ed. I.

301) MNIUM *fontanum.* Lin. Spec. pl. p. 1574; cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 414.

302) JUNGERMANNIA *epiphylla.* Lin. Spec. pl. p. 1602.

* Dill. giss. 221 gen. 84 t. I fig. A. B. C., e Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 930.

303) MARCHANTIA *polymorpha.* Lin. Spec. pl. p. 1603.

304) LICHEN *rangiferinus.* Lin. Spec. pl. p. 1620.

* "Norunt et Nouaccolæ (quibus vita est omnino rustica) in usum suum vertere hunc Lichenem; tempore enim pluuioso corradunt furca multiplici et inflexa hocce vegetabile, quod tum tenax est, facile a terra secedit, (contra vero tempestate sicca fragile est et in puluerem vertitur) in aceruos colligunt et hyemali tempore irrigatum pauca quantitate aquæ bobus inde pabulum parant optimum." Lin. Fl. Lapp. sp. 437 ϵ.

** "Notabile dein est in maiori ista varietate (η.), quod sudum cælum per diem Lichenem hunc exsiccans eum adeo fragilem reddat, vt vix ac ne vix eum attingere queas, quin in frustula et puluerem fatiscat, inferior tamen eius pars semper madida et humida persistit, quod in vulgari non adeo manifeste obseruatur." Lin. Fl. Lapp. sp. 437 mom. ϑ (vide Præfationem Linnæanam hujus operis et adnot. in eandem edit. n. 35).

305) LICHEN *islandicus.* Lin. Spec. pl. p. 1611.

* Borrich Act. Haffn. 1671 p. 126 (e Lin. Fl. Lapp., Fl. Suec. ed. I et II), sed anno 1674 (e Lin. Spec. pl. ed. I et II); Barth. act. 1671 p. 126 (e Lin. Mat. Med. ed. I sp. 403).

** "In Islandia ex eo iusculum confici et medicamenti vel alimenti titulo adsumi refertur, et sane si aliquod nutrimentum laudabile ab eo obtineri posset, maxime necessarius esset Lapponum syluaticorum latranti sæpe stomacho, cum absque vlla difficultate, vllo sudore in copia vbique haberi posset. Mihi autem dubium

quoddam mouet effectus huius Lichenis purgans, non enim bene percipio, quomodo vnum idemque simul et chylum auferat et nutriat, nisi præparatione effectus iste laxans obtunderetur; dein omnia purgantia diuturno nimis vsu suspecti quid fouent, nisi per consuetudinem, vt alteram naturam, iste effectus cessaret. Quidquid demum sit, videmus in Suecia plures phthisicos iusculo ex hoc musco parato, se per longum tempus sustentare absque incommodo et fere absque manifesto laxandi effectu; et si aqua, durante coctione Lichenis huius, aliquoties adfunderetur noua, adhuc magis etiam effectus iste purgans eneruaretur, et si in Islandia corpora incolarum aleret, idem sane et in Lapponia præstaret. Boues vernali tempore in pascuis gramine recenti auide adsumto purgantur et tamen pinguescunt. Boerhaave." Lin. Flora Lapp. sp. 445 (nec 455, ut in Lin. Fl. Suec. ed. I et II atque in Spec. pl. ed. I est dictum) mom. δ. — "Habitat in sylvis acerosis sterilissimis, præsertim Dalekarliæ, et Fahlunæ omnium copiosissime, ubique tamen vulgaris." Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 959 et ed. II sp. 1085.

Obs.! LICHEN *nivalis*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 1612. "Licet Lichenem hunc in tanta vbique obtinuerimus copia, nullibi tamen peltas eius in Lapponia reperire potuimus. Anno autem 1734" (mendo typogr. 1732) "in itinere Dalekarlico, impensis magni Gubernatoris prou. Dalekarlicæ Generosiss. BARONIS NIC. REUTERHOLM, suscepto, Dalekarlicas Alpes nobis conscendentibus occurrebat hic tanta in copia, vt nullum vegetabile hocce esset vulgatius, et longe maius quam antea vllibi idem obseruabamus; hic etiam, raro licet, desiderati isti flores et peltæ prodiere, quæ Lichenem nostrum valde adfinem reddebant alteri speciei vulgatissimæ, vbique arboribus, præsertim Fraxinis insidenti, quæ dicitur Lichenoides arboreum ramosum maius. Raj. syn. 75." Lin. Fl. Lapp. sp. 446 γ (vide infra adnot. n. 309).

306) LICHEN *saxatilis*. Lin. Spec. pl. p. 1609.

* "Mulierculæ Alandicæ hocce Lichene pannos suos tingunt flauescente colore, coquendo scilicet Lichenem absque salibus, et immergendo pannos." Lin. Fl. Lapp. sp. 447 mom. γ.

307) LICHEN *croceus*. Lin. Spec. pl. p, 1616.

* "Cum nouam, quantum constat, tradam speciem et breuem eius descriptionem conabor." vide descript. Lin. in Fl. Lapp. sp. 443 β et Tab. XI fig. 3.

308) BYSSUS *Jolithus*. Lin. Spec. pl. p. 1638.

* "Prodit se facile, cum ruber sit lapis, cui innascitur et sanguine quasi oblinitus, qui si teratur alio quodam duro corpore

violæ martiæ odorem saturatum spargit, qui a solo hoc fungo, nec a lapide ipso manat." Lin. Fl. Lapp. sp. 528 *β*. — Cfr. Lin. It. Oel. p. 7, nec non It. West. Goth. pp. 9 et 250.

309) LICHEN *plicatus, barbatus* vel *jubatus*. Lin. Spec. pl. p. 1622. — Cfr. Lin. Fl. Lapp. sp. 446 mom. *γ*. (vide supra adnot. edit. n. 305 Obs.!) et sp. 456 mom. *γ* (vide adnot. edit. n. 29 in Præfationem hujus operis Linnæanam). — "Cum antecedenti in arboribus frequens, a quo vtrum specie, an vero varietate tantum differat, in medio relinquo." Lin. Fl. Lapp. sp. 457 mom. *α*.

III. In Appendicem.

1) CUSCUTA *europæa*. Lin. Spec. pl. ed. II p. 180. "Fahlunens. Hummelbinda". Fl. Suec. ed. II sp. 144.

2) IMPATIENS *noli tangere*. Lin. Spec. pl. p. 1329.

3) LYCHNIS *dioica*. Lin. Spec. pl. p. 626. — "Variationem singularem, petalis scilicet singulis quadrifidis, huius speciei in Alpibus habuimus." Lin. Fl. Lapp. sp. 182 *δ*; cfr. Lin. Lachesis Lapp. T. I p. 288.

4) RANUNCULUS *auricomus*. Lin. Spec. pl. p. 775. R. nemorosus sive sylvaticus folio rotundo. Casp. Bauh. Pin. p. 178; R. rotundifolius vernus sylvaticus. Joh. Bauh. Hist. T. 3. p. 857 fig. bona, e Lin. Hort. Cliff. p. 229. — R. nemorosus. Lin. Index Itin. Oel. et Gotl.

5) STACHYS *sylvatica*. Lin. Spec. pl. p. 811.
* Tournef. Inst. T. I p. 185, e Lin. Hort. Cliff., nec non e Fl. Suec. ed. I et II.

6) LAMIUM *purpureum*. Lin. Spec. pl. p. 809.
* seu Galeopsis Dioscoridis. Casp. Bauh. Pin. p. 230, e Lin. Hort. Cliff. et Fl. Suec. ed. I.

7) MENTHA *aquatica*. Lin. Spec. pl. p. 805. Obs.! Hæc herba, si alias recte sit determinata, neque nomen triviale lapsu calami, quem dicunt, huic sit adscriptum pro M. arvensi Lin. Spec. pl. p. 806, nondum post tempora Linnæi in Dalecarlia est reperta. Cfr. Cel. Th. Fries in Actis Naturæ Scrutatorum Scand., Christianiæ 1856, p. 300.

8) ANTIRRHINUM *Linaria.* Lin. Spec. pl. p. 858.

9) THLASPI *Bursa Pastoris.* Lin. Spec. pl. p. 903. — "Bursam pastoris sub Thlaspeos genere comprehendimus, sic dictitante flore, et semine. Siliqua enim membranaceo margine caret in Bursa pastoris, in Thlaspi Tournef. non item; considera itaque omnes species Thlaspeos et videbis prædictæ (§ 251" = THLASPI *arvense* Lin. Spec. pl. p. 901) "siliculam membrana cinctam maxima, reliquas species minori; in aliis scilicet speciebus ad apicem magis patent, in aliis ad pericarpii basin; visa sic inconstantia marginis membranacei, sequitur nullam ab eo desumi debere notam in genere, ergo nec Bursam pastoris distinguendam esse a Thlaspi, præsertim cum cetera paria sint et margo omnis Thlaspeos demtus, in plurimis speciebus, siliquam exacte Bursæ pastoris repræsentet." Lin. Fl. Lapp. sp. 252 mom. δ.

10) Difficile est dijudicatu, utrum Linnæus sub hoc nomine in mentem habuerit FILAGINEM *montanam* Lin. Sp. pl. ed. II p. 1311, Fl. Suec. ed. II sp. 780 et Am. Acad. T. III p. 431, an GNAPHALIUM *uliginosum* Lin. Spec. pl. ed. II p. 1200, Fl. Suec. ed. II sp. 740 et Fl. Lapp. ed. I sp. 300.

Nomen enim genericum Linnæi ipsius, si illud, quod de Filagine pyramidata Lin. in Flora Cel. Wahlenbergii Lapponica p. 206 est exhibitum, cum eo, quod in Flora sua Suec. ed. II p. 559 locis habitationis additis indicat Wahlenbergius, comparare velis, "Filaginem montanam solam in Suecia boreali occurrere" et "a Scania ad Dalecarliam superiorem (ex. gr. Ore) et Norrlandiam supremam (ex. gr. Anundsjö et Edsele) frequenter", illam confirmat sententiam.

Altera autem, Filagine media ad Gnaphalium uliginosum hoc loco spectare Linnæum, e Flora ipsius Lapponica nihilo minus perlucere videtur. Annotationes enim β et γ sub spec. 298 illius Floræ præclare ostendunt, Filaginem Tourn. et Elichrysum Tourn. in conjuncto genere, Gnaphalii nomine, tunc more antiquorum a Linnæo esse retenta. Dispositio etiam in Fl. Lapp. specierum hujus generis et synonymon "Gnaphalium medium Lind. Flor. Wiksberg. p. 16", sub specie 300 allatum, bene inter se congruunt. Species 299 ejusdem operis Linnæi, teste Cel. Wahlenbergio, ut supra dictum est, eadem est ac Filago montana Lin. Herb. Ups.; sub spec. 300, Wahlenbergio quoque auctore, et Gnaphalium supinum Villars et Gnaph. uliginosum Lin. intellexit ipse Linnæus. Hæc opinio, Linnæum anno 1734 Filaginem mediam potius ad Gnaph. uliginosum, quam ad Filag. montanam alligatam voluisse, non nimium ha-

benda sit subtilis, præsertim quum nomina generica Filaginis et Gnaphalii iisdem temporibus essent inter se maxime commutata. — Equidem, quo pertineat hoc nomen, haud dijudicare audeo.

11) SALIX *fusca.* Lin. Spec. pl. p. 1447, Flora Lapp. sp. 364 Tab. VIII fig. *r.*; Rudb. Icon. 52 et Index plant. præcipuarum in itinere Laponico collectarum p. 100 = *S. repens* Lin. (pro parte) e Cel. Hartman S:r in Bot. Not. 1840 p. 68 et Cel. Anderson Salices Lapponiæ p. 66; cfr. Whlnbg. Fl. Suec. ed. II sp. 1140: "Dalecarlia prope Siljan, ad Oresjö etc." et Cel. C. Hartm. J:r: "Annotationes de plantis Scandinavicis herbarii Linnæani" in Act. Reg. Acad. Scient. Holm. 1851 p. 346—348.

12) ATRIPLEX *patula.* Lin. Spec. pl. p. 1494. Atr. angusto oblongo folio. C. Bauh. Pin. p. 119, ut dictum est in Lin. Hort. Cliff., Flor. Lapp. et Fl. Suec. ed. I et II (perperam p. 219, ut citatur in Lin. Spec. pl. ed. I et II).

13) ACONITUM *Napellus.* Lin. Spec. pl. p. 751; cfr. Lin. in Act. Stockh. 1739 p. 41 t. 2. — "Habitat prope Fahlunam in prædio Soceri mei D. D. Moræi, Stæmshœgen dicto, ad rivulum inter Alnos non exstirpandum, quamvis quotannis evellitur. — Ni eradicetur quotannis, boves et capros occidit, præsertim nuper advectas et eas imprimis, quæ plantam non agnoscunt; Eqvos vero minime, quamvis non edant, nisi siccam." Lin. Fl. Suec. ed. I sp. 442 et ed. II sp. 477. Cfr. Lin. It. Scan. p. 249. — "Växer endast efter en bäck, Trostbäcken kallad, strax invid egendomen Stämshöjden i Hosjö Capellslag af Wika socken, eller på samma ställe der den af Linné först anmärktes." C. G. Kröningsswärd: Fl. Dalecarlica p. 41.

INDEX GENERUM.

Numerus paginam denotat.

"Vide Plura" de Itinere Dalikarlico.

1735. "Hamburgische Berichte von gelehrten Sachen", 8:vo (Herausgegeben von D:r Joh. Pet. Kohl) N:o 71 S. 586: *Linnés Reise durch Dalecarlien. Curiose Reisegesellschaft.* "Sie sind um so authentischer, da sie *von ihm selbst* herrühren." Recusæ in "Leben des Ritters *Carl* von *Linné*" von D:r Dietrich Heinrich Stöver, Hamburg 1792, Zweyter Theil pag. 261—267.

1740. C. LINNÆUS: Kongl. Svenska Vetenskaps-Academiens Handlingar, Stockholm 1743 p. 214—216. "Picus pedibus tridactylis." (Cfr. Lin. Fauna Suecica ed. I, Holm. 1746, et ed. II, Holmiæ 1761.)

1749—1769. CAROLI LINNÆI Amoenitates Academicæ, Tom. I—VII.

1762. "Dagbok öfwer en Resa igenom de, under Stora Kopparbergs Höfdingedöme lydande Låhn och Dalarne år 1757 af Abr. Abrah:son Hülphers" pag. 212 not. (c) (Hanc notitiam "Societat. Itinerariæ Reuterholm. in Itinere. Dalek. 1734" debet Cel. Hülphers *Reinholdo Näsman,* Socio LINNÆI in ipso itinere, postremum Pastori et Præposito in Paroecia Kohlbeck Dioeceseos Arosiæ).

1779. "Åminnelsetal öfver *Carl von Linné* för Kongl. Svenska Vetenskaps-Academien", af Archiater Araham Bäck, pag. 18 et 19.

1792. "Leben des Ritters *Carl von Linné*" von D:r D. H. Stöver, Hamburg, p. 77—82.

1808. "Minne af *Linné* Fader och Son" af Sv. Hedin Med. D:r", Stockholm, pag. 43 et 91.

1823. "Egenhändiga Anteckningar af *Carl Linnæus* om sig sjelf" (samlade och utgifne af Ad. Afzelius), Upsala: I pag. 21, 22; II pag. 107; III pag. 145, 146.

1826. "Äreminne öfver Arkiatern *Carl von Linné,* af Herr Carl Agardh, Professor i Naturalhistorien vid Kongl. Universitetet i Lund. — Skrift, som vunnit dubbla Stora Priset i Akade-

mien 1821." Scriptum hocce publicatum est in Actis Academiæ Suecanæ. Tom. Decim.

1849. "Nya Botaniska Notiser för år 1849, utgifne af N. J. Andersson." Stockholm, pag. 195—198. (Titulum, præfationem atque perpaucas notas, ipsis verbis Linnæi integris redditas hoc in loco legere possis, quas annotationes ex Diario manuscripto Itinerarii Dalekarlici Linnæi, in Musæo Societ. Linnæanæ Londini etiamnunc nostris temporibus asservato, Cel. Carolo Hartman J:r debemus.)

Errata et Emendanda:

Pag.		lin.					
Pag.	25	lin.	1	*exstat*	finnes	*lege*	fins
„	38	„	3	„	CARDUUS	„	CIRSIUM
„	39	„	18	„	coeruleo	„	coerulea
„	44	„	14	„	en, quæ deleatur		
„	84	„	18	„	Numne	„	Potestne
„	„	„	19	„	concludendum sit	„	concludi
„	„	„	21	„	haberet	„	habet
„	„	„	22	„	literæ, quæ deleatur.		